

Bundel - Algemeen Bestuur van 10 september 2025

- 1 Opening en mededelingen
Welkom aan A. Jetten.
Vanuit de ZonMw middelen is € 963.160,-- beschikbaar gesteld voor versterken Samenwerkingsstructuur Regioplan De Gezondste Regio Achterhoek. Dit voor de duur van maximaal 24 maanden, tot uiterlijk 31 december 2026. (zie bijlage)
Informatieve memo over het Achterhoek Partnernetwerk (zie bijlage)
 Besluitbrief ZonMw middelen
 Informatieve memo Achterhoek partnernetwerk
- 2 Samenstelling en portefeuilleverdeling dagelijks bestuur
 1. *Kennisnemen van de portefeuilleverdeling*
 2. *Bespreken opvolging J. Bengevoord in het dagelijks bestuur*Samenstelling en Portefeuilleverdeling dagelijks bestuur
- 3 Begroting 2026 en meerjarenraming 2027-2029
Vanwege de vakantie wordt de reactie op de zienswijze van het dagelijks bestuur later toegevoegd.
 1. *Kennisnemen van de reactie van het dagelijks bestuur op de binnengekomen zienswijze.*
 2. *De programmabegroting 2026 en meerjarenraming 2027-2029 vast stellen en daarmee de bijdrage voor 2026 voor bestaand beleid vaststellen op € 8,24 per inwoner voor gemeenten. Gemeenten stemmen hiermee in met programma 1 'Smart Governance' en programma 4 'Bedrijfsvoering en Rente' en de verplichte paragrafen. De programma's Smart Economy en Smart Living zijn aangeboden ter kennisneming.*
 3. *Instemmen met het verlagen van de reserve toekomstbestendige organisatie tot € 150.000 (verwerken in 2025) en de middelen als volgt in te zetten:*
 - € 100.000 naar algemene reserve (i.v.m. verhoogd risicoprofiel subsidie-inkomsten zie risico's)
 - € 100.000 naar egalisatiereserve rente (zie financiële uitgangspunten)
 - € 300.000 naar investeringsfonds voor cofinanciering van projecten
 - € 188.000 eenmalige uitkering aan gemeenten
 4. *In het najaar volgt de heroriëntatie op de inhoudelijke agenda Regio Achterhoek. Indien nodig zal op een later moment een (budgettaire neutrale) begrotingswijziging worden voorgelegd.*Voorstel begroting 2026
 Programmabegroting 2026
 Zienswijze gemeente Bronckhorst programmabegroting 2026-2029 Regio Achterhoek
- 4 Lobby Brussel
 1. *Kennisnemen van het EWRC programma (zie bijlage) en de lijst met suggesties voor workshops;*
 2. *Kennisnemen van de ingeplande digitale lunchsessie ter voorbereiding op de EWRC;*
 3. *Kennisnemen van de openstelling van de consultatie voor de Circular Economy Act.*Bijlage Programma EWRC 8RHK Ambassadeurs 2708
- 5 Project MKB dienstverlening Achterhoek Verbindt
Kennisnemen van het project MKB dienstverlening Achterhoek Verbindt. Voor dit project wordt een bijdrage van € 39.800,-- uit de Regio Deal II (springplank verdienvermogen breed bedrijfsleven) en € 249.800,-- uit de gebiedsopgave middelen van de provincie gevraagd.
 Voorstel projecten
 Aanvraagformulier project Achterhoek Visie 2030 deel 1 - Achterhoek Verbindt
 Rapport van bevindingen TT - Achterhoek Verbindt
- 6 Voortgang doorontwikkeling samenwerking (mondeling)
I. Rensink en M. Boumans zullen mondelinge toelichting geven.
De memo die 8 september aan de Achterhoek Raad wordt gezonden zal 8 september ook hier worden toegevoegd.
- 7 Verslag van de vergadering van 2 juli 2025
Vaststellen van het verslag
 Verslag Algemeen Bestuur 2 juli 2025
- 8 Rondvraag en belangrijke data

19 september ochtend werkbezoek Michel Visser (Regio Deal)
22 september Achterhoek Raad
25 september Achterhoek Dag
Gepland: 2 oktober commissiedebat NPVR
13-15 oktober: EWRC Brussel
17 oktober middag Rijk-Regio overleg en werkbezoek gekoppeld. (RD en NPVR)
10 november bestuurlijk overleg NPVR (vervolg 3 april) Enschede
14 november dag van Gelderland (middag, Arnhem)

8RHK ambassadeurs
L. Dennenberg
Raadhuisstraat 25
7001 EX DOETICHEM

Laan van Nieuw Oost-Indië 334
2593 CE Den Haag
Postbus 93245
2509 AE Den Haag
Telefoon 070 349 51 11
www.zonmw.nl
info@zonmw.nl

Dossiernummer
11100052430011

Datum

Contactpersoon
Victoria Mondaca Bustos
Telefoon 070 349 54 72
Regionalesamenwerking@zonmw.nl

Onderwerp
Subsidiebesluit over dossiernummer 11100052430011

Geachte Leonie Dennenberg,

Met veel genoegen informeren wij u dat het bestuur van ZonMw besluit uw subsidieaanvraag *Versterken Samenwerkingsstructuur Regioplan De Gezondste Regio Achterhoek* te honoreren. U leest in deze brief meer over de onderbouwing van het besluit en de verplichtingen waaraan u moet voldoen voordat uw project kan starten. In bijlage 1 leest u de aanvullende verplichtingen die voor u als subsidieontvanger gelden.

Subsidiebedrag en duur project

U ontvangt een subsidie van maximaal € 963.160,- voor de duur van maximaal 24 maanden, tot uiterlijk 31 december 2026, op basis van de door u ingediende begroting. Dit bedrag is inclusief eventuele btw.

Met deze toekenning ga ik eveneens akkoord met de door u/uw partners opgevoerde uurtarieven. Hierbij wil ik uitdrukkelijk vermelden dat deze goedkeuring van uurtarieven alleen voor deze projecttoekenning geldt en dat hier voor toekomstige toekenningen geen rechten aan ontleend kunnen worden.

Bij het financiële eindverslag dienen de verschillende posten duidelijk gespecificeerd te worden, inclusief een eventuele post onvoorzien. Let op: De voorwaarden uit de subsidieoproep zijn altijd leidend. Houd hier rekening mee met uw (financiële) eindverantwoording. Specifiek 5.1.3 waar maximale bedragen of percentages zijn opgenomen. Indien de bedragen of percentages worden overschreden zullen wij bij de eindafrekening het subsidiebedrag korten.

Onderbouwing besluit

Alle subsidieaanvragen zijn beoordeeld op relevantie en kwaliteit zoals vermeld in de subsidieoproep Ontwikkeling en versterking van de regionale samenwerkingsstructuur Integraal Zorgakkoord - Ronde 2. Zoals in de subsidieoproep vermeld, heeft de programmacommissie van het programma Ondersteuning regionale samenwerking de rol van referent op zich genomen. Zij heeft zowel kwaliteit als relevantie beoordeeld.

De programmacommissie adviseert positief over uw subsidieaanvraag. Het advies van de commissie is naar het oordeel van ZonMw op zorgvuldige wijze tot stand gekomen. ZonMw heeft dit advies overgenomen en haar besluit hierop gebaseerd.

Oordeel over relevantie

De commissie heeft het volgende oordeel over de relevantie van uw subsidieaanvraag: **relevant**.

Het relevantieoordeel is op de volgende argumenten gebaseerd:

- De commissie vindt dat uw aanvraag goed aansluit bij de doelstelling van de subsidieoproep. U gaat de bestaande bestuurlijke samenwerking in de regio verder ontwikkelen. Het is voor de commissie duidelijk hoe u de komende jaren toewerkt naar (de basis voor) een regionale toekomstbestendige samenwerkingsstructuur in de regio Achterhoek.
- De commissie vindt dat u in uw aanvraag niet voldoende heeft onderbouwd hoe de regionale samenwerkingsstructuur gaat bijdragen aan het realiseren van de doelstellingen in het regioplan. In uw aanvraag heeft u de ambities uit het regioplan niet concreet benoemd.

Oordeel over kwaliteit

De commissie heeft het volgende oordeel over de kwaliteit van uw subsidieaanvraag: **voldoende**.

Dit oordeel is gebaseerd op uw subsidieaanvraag, de kwaliteitsbeoordelingen door de commissie en het wederhoor.

Het kwaliteitsoordeel is op de volgende argumenten gebaseerd:

- U heeft de doelstelling van het project, om de regionale governance en samenwerkingsstructuur in de Achterhoek rondom de uitvoering van het IZA te versterken en verduurzamen helder geformuleerd. Commissielid 30413655 vindt dat u in de aanvraag helder heeft beschreven waar de subsidie voor gebruikt gaat worden. De commissie sluit zich hierbij aan.
- Naar mening van de commissie heeft u de visie en strategie om te werken aan gelijkwaardiger samenwerken met (vertegenwoordigers van) inwoners en patiënten niet voldoende inzichtelijk gemaakt. Commissielid 30413665 benoemt dat er in de aanvraag weinig oog lijkt te zijn voor eigen initiatief van burgers en het commissielid vindt het onduidelijk wat u beoogt met het 'noaberschap'. Het wederhoor heeft dit voor de commissie onvoldoende verhelderd.
- U heeft de visie en strategie om te werken aan het versterken van de samenwerking tussen het medisch en sociaal domein naar mening van de commissie niet voldoende inzichtelijk gemaakt. Commissielid 30413665 mist in uw aanvraag hoe de samenwerking tussen medisch en sociaal domein meer vorm en inhoud gaat krijgen en vindt de beschrijving op dit onderdeel in uw aanvraag te summier. Het wederhoor heeft dit voor de commissie onvoldoende aangevuld.

Adviezen en aandachtspunten van de programmacommissie

De programmacommissie heeft na het beoordelen van de subsidieaanvragen geconcludeerd dat een aantal opmerkingen voor alle subsidieaanvragen geldt. Om dat tot uitdrukking te brengen is een aantal aandachtspunten geformuleerd die we meegeven aan alle regio's.

De programmacommissie vraagt u om tijdens de uitvoer van uw project aandacht te besteden aan onderstaande adviezen en aandachtspunten. ZonMw komt tijdens het voortgangsgesprek op deze punten terug.

1. **Concretiseer het plan van aanpak.** De commissie merkt op dat veel plannen van aanpak niet concreet (genoeg) uitgewerkt zijn. Het plan van aanpak wordt gezien als een levend document en daarom adviseert de programmacommissie u om uw plan van aanpak in het komende jaar verder te concretiseren.

Besluit niet alleen wat, maar ook hoe en met wie u de door uw gekozen strategie verder ontwikkelt in de inrichting, besluitvormingsprocessen, formele en informele sturing van het samenwerkingsverband en de organisaties die daar deel van uit maken.

2. **Inwonerparticipatie.** In veel plannen van aanpak is actieve participatie van inwoners en patiënten gewenst maar nog beperkt uitgewerkt. De programmacommissie mist een handelingsperspectief. Zij adviseert u verder te kijken dan het enkel betrekken van inwoners en patiënten en toe te werken naar een gelijkwaardige samenwerking. Beschrijf hiervoor de benodigde processtappen. Hierin wordt gevraagd om met elkaar meer te expliciteren waarom inwonersparticipatie wenselijk is en welke formele en informele vormen passend zijn. Hoe gaat u het perspectief en de participatie met de inwoners en patiënten meer centraal stellen met als doel het versterken van een gelijkwaardige samenwerking op alle niveaus. De programmacommissie adviseert u binnen de regio verder te kijken bij het zoeken van verbinding dan alleen inwoners en patiënten te betrekken via organisaties als Zorgbelang en cliëntenraden. Daarnaast adviseert zij om de ontwikkelingen rondom de participatiehubs vanuit het ZonMw-programma [Infrastructuur beleidsparticipatie](#) in de gaten te houden en tijdig verbinding met de hub (in wording) te zoeken.
3. **Verbinding regioplan.** De programmacommissie adviseert u aandacht te behouden voor de verbinding tussen de inhoudelijke regio-opgaven en regio-afspraken in het regioplan en het plan van aanpak rondom het verstevigen van organisatie en governance in de regio bij het opzetten van een duurzame regionale samenwerkingsstructuur. Denk hierbij na over hoe u de output en uitkomsten van de regionale samenwerkingsstructuur aan de resultaten van het regioplan koppelt en vice versa.
4. **Escalatiestrategie.** De programmacommissie merkt op dat er weinig is nagedacht over vooraf af te spreken escalatiestrategieën terwijl dat juist belangrijk is om (systeem)verandering teweeg te brengen. Escaleren is een normaal onderdeel van het leer- en veranderproces, waarbij obstakels juist ruimte bieden voor verbetering. Maak in het samenwerkingsverband goede afspraken met elkaar over welke acties door wie worden ondernomen bij stagnatie of knelpunten van uw plannen. Denk hierbij niet alleen aan stagnatie binnen het samenwerkingsverband maar ook naar buiten toe, bijvoorbeeld wet- en regelgeving. We vragen u duidelijk te documenteren tegen welke (systeem)knelpunten u bent aangelopen en hoe u hier (pragmatisch) mee om bent gegaan.
5. **Monitoringsdoelen.** Ontwikkel monitoringsdoelen voor zowel het beoogd proces als de beoogde output op samenwerking. Creëer een continue evaluatie zodat tijdig ingegrepen kan worden. Kijk hierbij niet alleen naar inhoudelijke uitkomsten, maar ook naar procesmatige uitkomsten.

De programmacommissie adviseert u om niet alleen te richten op een data-infrastructuur rondom uitwisseling van gegevens van het primair proces maar ook op een data-infrastructuur voor het onderbouwen, monitoren en evalueren van beleid (secundaire data uitwisseling).

6. Toekomstbestendigheid

De programmacommissie stimuleert u om met elkaar na te denken over de visie en strategie om de samenwerking toekomstbestendig te maken. Verken hierbij actief welke financieringsvormen passend zijn om de samenwerking ook na afloop van de subsidie voort te zetten.

Betrek hierbij de betrokken partijen en maak gezamenlijk afspraken over wie welke taken en verantwoordelijkheden op zich neemt, inclusief de bijbehorende mandatering. Het is van belang dat dit proces tijdig wordt opgestart voor de continuering van de samenwerkingsstructuur na de subsidieperiode.

Start project

Voordat uw project kan starten moet u aan onderstaande verplichtingen voldoen.

Meldingsformulier

Binnen **4 weken** na de verzenddatum van deze brief:

- In [Mijn ZonMw](#) staat een taak klaar voor de hoofdaanvrager om het meldingsformulier in te vullen.

Samenwerking en bijdragen van derden

Stuur binnen **3 maanden** na verzenddatum van deze brief een kopie van de ongetekende versie van de Projectovereenkomst, die wel door alle subsidieontvangers (de hoofdbegunstigde en medebegunstigde(n)) definitief akkoord bevonden is, per e-mail naar ZonMw (regionalesamenwerking@zonmw.nl) ter controle.

Een kopie van de door alle partijen ondertekende versie van de Projectovereenkomst wordt na acceptatie door ZonMw opgevraagd. In bijlage 2 vindt u een model Projectovereenkomst voor projecten uit deze subsidieronde. U krijgt dit model per mail toegestuurd van het programmateam. Als ZonMw de betreffende overeenkomst(en) niet accepteert, kan ZonMw besluiten dat de subsidie niet wordt verleend. Indien u wijzigingen maakt ten opzichte van de modelovereenkomst, geeft u dit duidelijk weer met track changes. De overeenkomst wordt beoordeeld op conformiteit aan het toepasselijke Europese staatssteunrecht, de [Algemene subsidiebepalingen ZonMw](#) (bijlage 3) en de voorwaarden van de subsidieoproep. Acceptatie door ZonMw van modelovereenkomst ontslaat de subsidieontvanger niet van zijn eigen verantwoordelijkheid met betrekking tot het voorkomen van schending van het Europese staatssteunrecht.

Eerste voorschot

Als u aan alle verplichtingen voor de start van uw project heeft voldaan ontvangt u bericht over de bevoorschotting van uw project en ontvangt u het eerste voorschot.

Vragen

Heeft u vragen? Benader dan uw contactpersoon: Victoria Mondaca Bustos. Dat kan via e-mail: regionalesamenwerking@zonmw.nl of via telefoonnummer: 070 349 54 72. Houd uw dossiernummer bij de hand zodat wij u snel kunnen helpen. Uw dossiernummer is: 11100052430011.

Bezwaar of klacht?

Bent u het niet eens met dit besluit? Dan heeft u de mogelijkheid om een bezwaarschrift in te dienen. Mocht u dat overwegen, dan adviseren wij u eerst uw contactpersoon te benaderen. Een bezwaarschrift moet u binnen **6 weken** na de verzenddatum van deze brief sturen naar het bestuur van ZonMw, t.a.v. Commissie Bezwaarschriften ZonMw, Postbus 93 245, 2509 AE Den Haag.

Als u ontevreden bent over de wijze waarop ZonMw uw aanvraag heeft behandeld, kunt u ons dit laten weten of een klacht indienen. Meer informatie vindt u op de ZonMw-website via [klachten en bezwaar maken](#).

Ik feliciteer u met de honorering van uw subsidieaanvraag en wens u succes bij de uitvoering van uw project!

Met vriendelijke groet,
namens het bestuur van ZonMw,

Véronique Timmerhuis
Algemeen Directeur

Kopie wordt per mail verzonden aan:

Regio Achterhoek / 8RHK Ambassadeurs, drs. H.J.W. Vink

Bijlage 1 – Aanvullende verplichtingen subsidieontvanger

Op dit besluit zijn de [Algemene Wet Bestuursrecht](#) en de [Algemene subsidiebepalingen ZonMw](#) van toepassing. Naast de voorwaarden uit de Algemene subsidiebepalingen ZonMw zijn onderstaande aanvullende verplichtingen van toepassing op uw subsidie. Aan deze verplichtingen moet u voldoen tijdens en na afloop van uw project.

Wijziging Algemene subsidiebepalingen ZonMw

De Algemene subsidiebepalingen ZonMw 2013, zijn per 1 april 2022 gewijzigd. De wijzigingen hebben met name betrekking op artikel 25 subsidievaststelling en artikel 26 verantwoording. U kunt de subsidiebepalingen en wijziging nalezen op de [ZonMw website](#).

1. Start en verantwoording van uw project

1.1 Start project

Voor deze subsidieronde geldt, per wijze van uitzondering, dat uw project met terugwerkende kracht kan starten per 1 januari 2025. Met deze honorering gaat ZonMw akkoord met de door u opgegeven startdatum van 1 januari 2025. Uw project moet uiterlijk eind augustus 2025 starten. Alleen in bijzondere gevallen kan hiervan worden afgeweken. Neem hiervoor zo snel mogelijk contact op met uw contactpersoon bij ZonMw.

1.2 Betaling van de subsidie

De subsidie zullen we via voorschotbedragen aan u overmaken. Als er aan alle door ZonMw gestelde voorwaarden is voldaan, ontvangt u na goedkeuring van het meldingsformulier het eerste voorschot (80%). De betaling van de laatste 20% is afhankelijk van de ontvangst en goedkeuring van de eindverantwoording van uw project.

1.3 Tussentijdse wijzigingen

Het projectvoorstel mag tijdens de uitvoering van uw project worden doorontwikkeld en bijgesteld, zodat het aan blijft sluiten bij de actuele ontwikkelingen in uw regio. U dient aanpassingen in het projectvoorstel en begroting aan ZonMw voor te leggen voor goedkeuring. Wij vragen u uw partners die een letter of commitment en/of de Projectovereenkomst ondertekend hebben te informeren over tussentijdse wijzigingen.

1.4 Projectmonitoring

ZonMw monitort de voortgang gedurende het project.

1.4.1 Voortgangsgesprek

Na honorering van uw aanvraag vindt een voortgangsgesprek plaats. ZonMw neemt binnen enkele weken na versturen van deze brief contact met u op voor het inplannen van een voortgangsgesprek.

Doel voortgangsgesprek

Het doel van dit gesprek is om van beide kanten goed geïnformeerd te zijn over het project en over wat nodig is om het traject soepel te laten verlopen. U kunt als projectgroep dit voortgangsgesprek gebruiken om uw projectplan toe te lichten, de nieuwste ontwikkelingen te bespreken en vragen aan ons te stellen. Het voortgangsgesprek zal plaatsvinden met medewerkers van het ZonMw programmabureau en waar mogelijk een lid van de programmacommissie.

Nadere toelichting en informatie ter voorbereiding op het voortgangsgesprek zult u tijdig ontvangen.

Of er verdere voortgangsmomenten nodig zijn tijdens de looptijd van het project wordt nader bepaald. Hierbij houdt ZonMw rekening met de behoeften vanuit de regio's.

1.4.2 Eindverantwoording

Eindverslag

Binnen 13 weken na afloop van uw project dient u een eindverantwoording in.

- Bij projecten met een subsidie van € 125.000,- of meer bestaat de eindverantwoording uit een:
 - o inhoudelijk eindverslag;
 - o een financiële verantwoording;
 - o aanvraag tot subsidievaststelling.
 - o een controleverklaring van een accountant. Met uitzondering van universiteiten en UMC's want hiermee zijn aparte afspraken gemaakt.

Voor het inhoudelijk eindverslag moet u gebruik maken van het format dat u, als het zover is, krijgt toegestuurd door het programmateam. De financiële verantwoording moet een specificatie van de verschillende posten bevatten. Voor de aanvraag tot subsidievaststelling moet u gebruik maken van het format op de [ZonMw website](#). Na ontvangst en goedkeuring van de eindverantwoording door ZonMw vindt de definitieve subsidievaststelling en afrekening plaats op basis van werkelijk gemaakte kosten.

Eindgesprek

Op basis van het eindverslag volgt een afsluitend gesprek tussen de projectleider, het programmateam vanuit ZonMw en waar mogelijk een lid van de programmacommissie. In het gesprek wordt teruggekeken op de voortgang die is geboekt en de geleerde lessen binnen de looptijd van dit subsidie traject. Verder is er ruimte voor verdiepende vragen n.a.v. het eindverslag.

2. Netwerk Leren Transformeren

Uw project wordt met deze honorering automatisch onderdeel van het Netwerk Leren Transformeren (NLT). Het Netwerk Leren Transformeren ondersteunt domeinoverstijgende samenwerkingsverbanden in het transformatieproces richting toekomstbestendige zorg en ondersteuning. Het netwerk bestaat uit domeinoverstijgende samenwerkingsverbanden die subsidie krijgen uit het programma Ondersteuning regionale samenwerking, bouwsteen-experts en landelijke kaderstellers. Het Netwerk Leren Transformeren faciliteert het uitwisselen van bestaande kennis en nieuwe inzichten over transformatie. Door gezamenlijk te leren en te reflecteren maken we optimaal gebruik van elkaars ervaringen, kennis en expertise rondom de bouwstenen van transformatie.

Deelname aan activiteiten van het Netwerk Leren Transformeren

ZonMw verwacht van de projectleider en relevante vertegenwoordiging vanuit de projectgroep van de regionale samenwerkingsstructuur dat deze actief deelneemt aan de activiteiten van het Netwerk Leren Transformeren. Hiervoor zullen een vast aantal actieleerbijeenkomsten worden georganiseerd op basis van knelpunten en behoefte uit de regio zelf. Verdere informatie over de leerbijeenkomsten en de uitnodigingen daarvoor volgen binnenkort.

3. Opdrachtverlening

Is er sprake van inhuur van of opdrachtverlening aan derden? Dan moeten deze afspraken voldoen aan de voorwaarden voor inhuur of opdrachtverlening zoals vermeld op de [ZonMw-webpagina Subsidies en Samenwerking/bijdragen van derden](#).

4. Publicatie projectresultaten

U moet ZonMw tijdens en tot 4 jaar na afronding van uw project via [Mijn ZonMw](#) informeren over producten, publicaties en andere resultaten van uw project.

5. Integriteit

Hanteer binnen het project een actief en gedegen preventie- en integriteitsbeleid. Zorg voor een laagdrempelige procedure om integriteitskwesties te melden. Ook moeten melders adequaat ondersteund worden. Medewerkers dienen te beschikken over een geldige Verklaring omtrent gedrag (VOG). Als er bij uw project een (mogelijke) integriteitsschending plaatsvindt, stelt u ZonMw hier zonder uitstel van op de hoogte. Hierbij moet u alle relevante documenten over de integriteitsschending aan ZonMw overhandigen.

6. Communicatie over uw project

ZonMw hecht veel waarde aan het delen van de voortgang, opbrengsten en resultaten van gehonoreerde projecten. Als uw project in de media verschijnt, geef dit dan aan ons door. Wij plaatsen dit graag op uw ZonMw-projectpagina en kunnen het ook verspreiden via onze communicatiekanalen.

Geef daarnaast in alle communicatie-uitingen over uw project aan dat uw project mogelijk wordt gemaakt door ZonMw. Meer informatie hierover en het logo van ZonMw vindt u op [onze website](#).

Bijlage 2 – Model projectovereenkomst

Toelichting op het Model Projectovereenkomst:

- A. Dit model Projectovereenkomst is opgesteld voor de subsidieoproep *Ontwikkeling en versterking van de regionale samenwerkingsstructuur Integraal Zorgakkoord*.
- B. Een ondergetekende Projectovereenkomst is verplicht gesteld.
- C. Partijen kunnen het model Projectovereenkomst als basis gebruiken om de samenwerking met elkaar te regelen. Partijen kunnen daarbij eventueel indien gewenst of nodig deze basis met extra afspraken aanvullen (eigen verantwoordelijkheid).
- D. Partijen mogen ook een eigen Projectovereenkomst opstellen. Deze moet in ieder geval de volgende onderwerpen bevatten:
 - een afspraak over de doorbetalingsplicht hoofdbegunstigde (penvoerder) aan de medebegunstigden
 - een afspraak over de verplichtingen van het uitvoeren van de activiteiten door subsidieontvangers (hoofd- en de medebegunstigden) uit het Projectplan
 - een afspraak over hoe partijen afstemmen en overleggen
 - een afspraak over het delen en openbaarmaking van de resultaten
- E. Een kopie van de door alle subsidieontvangers (de hoofdbegunstigde en medebegunstigde(n)) ongetekende versie van de definitieve Projectovereenkomst stuurt u naar ZonMw ter controle.

[deze pagina kunt u verwijderen als u gebruik wilt maken van dit model Projectovereenkomst]

MODEL PROJECTOVEREENKOMST

DE PARTIJEN:

1. [naam organisatie hoofdaanvrager_1], gevestigd te [adres_], hierna te noemen "[naam]", rechtsgeldig vertegenwoordigd door [naam_],
2. [naam organisatie_] gevestigd aan de [adres_], Nederland, rechtsgeldig vertegenwoordigd door [naam,]
3. [naam organisatie_], gevestigd aan de [adres_], Nederland, rechtsgeldig vertegenwoordigd door [naam,
4. Etc ...

Alle partijen hierna gezamenlijk en afzonderlijk te noemen "Partijen" respectievelijk "Partij" of Samenwerkingspartner(s).

OVERWEGENDE DAT:

- A. ZonMw heeft tot taak het doen uitvoeren en het subsidiëren of het verlenen van opdrachten met betrekking tot projecten, experimenten, onderzoek en ontwikkeling op het terrein van gezondheid, preventie en zorg. ZonMw verbindt mensen en organisaties op relevante maatschappelijke opgaven en wetenschappelijke vraagstukken die van invloed zijn op gezondheid, zorg en welzijn.
- B. [naam organisatie hoofdaanvrager_] een door ZonMw gesubsidieerd project uitvoert met als titel: [], nader omschreven in subsidieaanvraag met projectnummer: [] ("Project"); onder leiding van de Projectleider [naam projectleider_]
- C. Met de Subsidie wordt gestimuleerd dat Samenwerkingspartners de organisatie en governance van een duurzame en aanspreekbare regionale samenwerkingsstructuur (door)ontwikkelen en versterken ("Subsidiedoel"). De samenwerkingsstructuur dient bij te dragen aan het bereiken van de gewenste resultaten uit het regioplan, en waarin de samenwerkende partijen zich verantwoordelijk voelen én in staat zijn om de samenwerkingsstructuur na afloop van het project voort te laten bestaan.
- D. Het Project plaatsvindt met Subsidie van ZonMw en volgens de voorwaarden voor deze subsidieverstreking is bepaald dat de met de Subsidie behaalde resultaten breed verspreid worden, bijvoorbeeld via publicaties in vakbladen en presentaties op vak conferenties en voor hergebruik beschikbaar zijn.
- E. Partijen de voorwaarden voor de uitvoering van het Project schriftelijk vast wensen te leggen in deze Projectovereenkomst.

PARTIJEN KOMEN HET VOLGENDE OVEREEN:

Artikel 1 Definities

1. **Awb:** Algemene wet bestuursrecht
2. **Beschikking tot Subsidieverlening** besluit van ZonMw waarmee Subsidie wordt verleend aan de Partijen om het Project uit te voeren opgenomen onder bijlage 2 van deze Projectovereenkomst
3. **Knowhow:** praktische kennis die voortvloeit uit ervaring en onderzoek en die niet algemeen bekend of gemakkelijk verkrijgbaar is en niet door intellectuele eigendomsrechten beschermd is
4. **Project:** het door ZonMw gesubsidieerde Project uitgevoerd zoals beschreven onder B van de overwegingen in deze Projectovereenkomst

¹ definitie natuurlijke personen of rechtspersonen met linkje: [Overzicht rechtsvormen | Ondernemersplein \(kvk.nl\)](#)

5. **Projectleider:** de natuurlijke persoon die is aangesteld met taken en verplichtingen zoals omschreven in artikel 2.3 van deze Projectovereenkomst
6. **Projectgroep:** een groep van projectgroep leden ingesteld voor het Project bestaande uit de Projectleider en vertegenwoordigers van de Samenwerkingspartners
7. **Projectoverleg:** het gremium of gremia waarin de Samenwerkingspartners bijeenkomen om te werken aan de doelstellingen van het Project. Het Projectoverleg kan verschillende vormen aannemen, zoals een adviesgroep, begeleidingscommissie, gebruikersgroep, vertegenwoordiging van achterban. Het Projectoverleg volgt hier de structuur zoals beschreven in het Projectplan
8. **Projectplan:** de beschrijving van het Project
9. **Resultaten:** alle uitvindingen, uitkomsten, materialen, verbeteringen, governance, overlegstructuren, transformatie, netwerk- en samenwerkingsvormen, interventies, methodes, processen, producten, programma's, software, vindingen of ontdekkingen die binnen het Project worden gegenereerd alsmede de intellectuele eigendomsrechten daarop en Knowhow
10. **Samenwerkingsverband:** samenwerkingsverband bestaande uit Samenwerkingspartners die samenwerken aan de doelstellingen van het Project.
11. **Subsidie:** de aanspraak op financiële middelen, door een bestuursorgaan verstrekt met het oog op bepaalde activiteiten van de aanvrager, anders dan als betaling voor aan het bestuursorgaan geleverde goederen of diensten (art 4:1 Awb)
Subsidiedoel: zoals beschreven onder C in de overwegingen
12. **Startdatum:** de datum waarop de Projectleider een eerste uitgave van de toegekende Subsidie heeft gedaan of de datum die is aangegeven door ZonMw in de Beschikking tot subsidieverlening
13. **ZonMw subsidiebepalingen:** de Algemene Subsidiebepalingen ZonMw 2022 zoals opgenomen en/of ter hand gesteld bij de Beschikking tot Subsidieverlening

Artikel 2 Uitvoering van het Project

- 2.1 Partijen voeren het Project naar beste kunnen en weten uit in overeenstemming met de werkpakketten/ activiteiten uit het Projectplan de financiële voorwaarden, de planning en de van toepassing zijnde ZonMw subsidiebepalingen, de Beschikking tot Subsidieverlening en het Subsidiedoel.
- 2.2 Indien van toepassingen nemen de Partijen bij het uitvoeren van het Project de professionele geldende (ethische) criteria en standaarden in acht.
- 2.3 De Projectleider heeft een coördinerende rol en is eerstverantwoordelijke voor de voortgang van het Project en is het primaire aanspreekpunt voor ZonMw.
- 2.4 Verantwoordelijkheden van de Projectleider:
 - a. financiële verantwoording naar ZonMw over de subsidie en de bijdragen van Partijen zoals genoemd onder de artikelen 2.6 en 2.7 van deze Projectovereenkomst.
 - b. het informeren over de kennisgevingen van ZonMw met betrekking in verband met het Project.
- 2.5 De Projectgroep komt minimaal 1 keer per week/maand/jaar bijeen in het Projectoverleg. Partijen maken nadere afspraken over de inrichting en organisatie van het Projectoverleg onder andere de agenda, de frequentie van vergaderen en de besluitvorming (in consensus of bij meerderheid bijvoorbeeld, maar ook over de toetreding van een nieuwe partij bij het Samenwerkingsverband).
- 2.6 *Indien van toepassing:* Ingeval een Partij een toezegging heeft gedaan voor het leveren van een financiële of in kind bijdrage, bijvoorbeeld in een Letter of Commitment of steunbrief, dan neemt de Partij hierbij de verplichting op zich om deze bijdrage te leveren aan het Project.
- 2.7 *Indien van toepassing:* Ingeval een bijdrage in de vorm van private cofinanciering door een derde partij aan het Project wordt geleverd, dan is de Partij die hoofdaanvrager van de ZonMw subsidie zoals vermeld onder artikel 4.1 verantwoordelijk om te zorgen dat hierover een contractuele afspraak over de levering met de derde partij worden gemaakt. In principe wordt een in cash bijdrage door de hoofdaanvrager van de ZonMw subsidie gefactureerd aan de desbetreffende derde partij.

Artikel 3 Start, duur en beëindiging

- 3.1 De Projectovereenkomst gaat in op de Startdatum en eindigt op de datum waarop alle activiteiten zijn verricht uit het Projectplan.
- 3.2 Beëindiging. Projectleider heeft het recht de deelname van een Partij aan de Projectovereenkomst met onmiddellijke ingang te beëindigen na schriftelijke opzegging aan die Partij in de volgende gevallen, onverminderd het recht om de overeenkomst te ontbinden wegens verzuim:
- 3.2.1 Insolventie. Indien een Partij insolvent wordt verklaard of surseance van betaling wordt verleend, of indien ten aanzien van die Partij een insolventie-/faillissementsverzoek is ingediend, of indien haar onderneming wordt geliquideerd, ontbonden of gestaakt;
 - 3.2.2 Tekortkoming in de nakoming. Indien een Partij tekortschiet in de nakoming van haar verplichtingen die zijn vastgelegd in van deze Projectovereenkomst, hetgeen niet het gevolg is van overmacht, en dit niet ongedaan gemaakt kan worden of niet ongedaan gemaakt is;
 - 3.2.3 Overmacht. Indien omstandigheden buiten de macht van een Partij het onredelijk maken om de voortzetting van het Project te verlangen of indien een Partij zich in een Overmachtssituatie bevindt die langer dan 60 dagen duurt. Van een Overmachtssituatie is sprake ingeval van oorlog, natuurramp terroristische aanslag, epidemieën die het een partij ernstig belemmert om de verplichting(en) uit de Projectovereenkomst na te komen.
 - 3.2.4 Indien de Projectleider een tekortkoming in de nakoming van verplichtingen van een Partij vaststelt, stelt de Projectleider die Partij schriftelijk in gebreke en eist alsnog nakoming door die Partij binnen 30 (dertig) kalenderdagen na de datum van ontvangst van de ingebrekestelling. Indien deze tekortkoming in de nakoming wezenlijk is en nakoming niet alsnog binnen die termijn plaatsvindt of nakoming onmogelijk is, kan de Projectleider besluiten de Partij na het in gebreke te stellen de verdere deelname beëindigen tenzij een dergelijke beëindiging niet in redelijke verhouding staat tot de gevolgen voor het Project.
 - 3.2.5 Een Partij waarvan de deelname aan het Project is beëindigd, betaalt op eerste verzoek van de Projectleider elk nog niet uitgegeven en de reeds ter beschikking gesteld deel van de Subsidie terug aan [naam hoofdaanvrager] binnen 4 weken na dat verzoek. Deze Partij heeft per de feitelijke datum van beëindiging geen recht op verdere betalingen.
- 3.3 De beëindiging heeft geen gevolgen voor de rechten of verplichtingen van die Partij die vóór de datum van beëindiging of terugtrekking zijn ontstaan.

Artikel 4 Financieel

- 4.1 [Organisatie hoofdaanvrager] stelt de Subsidie na ontvangst van ZonMw ter beschikking aan het Project. De Projectleider verdeelt de Subsidie tussen Partijen zoals is opgenomen in het Projectplan.
- 4.2 Iedere Partij is verantwoordelijk voor het verantwoorden van haar kosten in overeenstemming met algemeen aanvaarde boekhoudkundige praktijk. Indien een accountantscontrole vereist is, dan wordt een verklaring door een onafhankelijke accountant verstrekt.
- 4.3 De Projectleider heeft het recht alle aan een Partij verschuldigde bedragen in te houden en/of op te schorten wanneer die Partij haar verplichtingen uit deze Projectovereenkomst niet nakomt.

Artikel 5 Eigendom Resultaten

- 5.1 Resultaten en de daarop rustende rechten die door een Partij wordt gegenereerd, zijn eigendom van die Partij. Wanneer Resultaten door meerdere Partijen worden gegenereerd, daarvan zijn deze Partijen gezamenlijk eigenaar, tenzij ieders individuele bijdrage is vast te stellen.
- 5.2 Resultaten maken geen inbreuk op rechten van derden. Partijen zullen voor het Project geen technologie creëren of ontwikkelen die bewust inbreuk maakt op de intellectuele eigendomsrechten van derden.

Artikel 6 Toepassing van Resultaten

- 6.1 Partijen mogen alle Resultaten ten behoeve van de uitvoering van het Project gebruiken en voor de evaluatie van de Resultaten van het Project.
- 6.2 Partijen verlenen elkaar een gebruiksrecht om de Resultaten toe te passen.
- 6.3 Projectleider en de Partijen spannen zich in tijdens en na het Project voor een adequate en effectieve gebruik en/of bestending van de bereikte Resultaten om zo de kans op toepassing in de maatschappij te maximaliseren. Om het gebruik van de Resultaten te bevorderen zoeken zij regelmatig afstemming.

Artikel 7 Vertrouwelijkheid en publicatie

- 7.1 Gedurende de looptijd van de Projecten voor een periode van tien (10) jaar na afloop of beëindiging daarvan, behandelt elke Partij alle door de andere Partijen aan haar verstrekte Vertrouwelijke Informatie vertrouwelijk, en stemt zij ermee in:
 - a. de Vertrouwelijke Informatie niet te gebruiken voor enig ander doel dan waarvoor deze is vrijgegeven;
 - b. geen Vertrouwelijke Informatie aan derden openbaar te maken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de verstrekende Partij, behoudens voor zover in deze Projectovereenkomst anders is bepaald;
 - c. ervoor te zorgen dat de interne verspreiding van Vertrouwelijke Informatie door een ontvangende Partij op een strikte "need-to-know"-basis plaatsvindt; en
 - d. desgevraagd alle Vertrouwelijke Informatie inclusief alle kopieën daarvan, die is verstrekt aan of verkregen is door de ontvanger aan de verstrekende Partij te retourneren. Indien dit nodig is voor de vastlegging van lopende verplichtingen, mag de ontvanger evenwel voor archiefdoeleinden een kopie bewaren;
 - e. Dat Resultaten alleen openbaar kunnen worden gemaakt in een publicatie wanneer dat gebeurt conform de afspraken van deze Projectovereenkomst.
- 7.2 Tot de Vertrouwelijke Informatie behoort geen informatie die:
 - a. voor het publiek bekend of toegankelijk is of anderszins publiekelijk bekend is op het tijdstip van openbaarmaking;
 - b. publiekelijk bekend wordt op een wijze anders dan door een tekortkoming in de nakoming van de Sponsorovereenkomst door een ontvangende Partij;
 - c. reeds bij de ontvangende Partij bekend is op het tijdstip van bekendmaking en vrij is van geheimhoudingsverplichtingen;
 - d. door de ontvangende Partij, vrij van enige geheimhoudingsverplichting, wordt verkregen van derden die een wettelijk recht hebben om deze bekend te maken.
- 7.3 *Delen, hergebruik en publicatie.* Uitgangspunt is dat alle Resultaten van het Project worden gedeeld ten tijde of kort na afloop van het Project en voor hergebruik beschikbaar zijn.
- 7.4 Ieder van de Partijen heeft het recht zijn eigen Resultaten van het Project te publiceren (bijvoorbeeld in vakbladen of wetenschappelijke tijdschriften) of openbaar te maken bijvoorbeeld in (wetenschappelijke) bijeenkomsten. Indien Resultaten worden gepubliceerd in wetenschappelijke tijdschriften dan gebeurt dat via Open Access).

7.5 *Gebruik van de naam en het logo.* Geen Partij zal de naam, handelsmerken of andere logo's van de andere Partij, of de namen van personen die betrokken zijn bij het Project, gebruiken in enige publicatie of openbare presentatie zonder de voorafgaande schriftelijke toestemming van die andere Partij.

Artikel 8 Toetreding nieuwe Partij

8.1 Een nieuwe Partij wordt onderdeel van het Project door ondertekening van de toetredingsakte die als bijlage aan deze Projectovereenkomst is gehecht. Deze toetreding geldt vanaf de in de toetredingsakte vermelde datum. Partijen machtigen de Projectleider om de toetredingsakte namens alle Partijen te tekenen. Resultaten die vóór toetreding van de nieuwe Partij zijn ontwikkeld, worden beschouwd als Achtergrondkennis voor die nieuwe Partij. **Artikel 9 Slotbepalingen**

- 9.1 Aansprakelijkheid. Elke Partij is zelf volledig aansprakelijk voor schade die ontstaat als gevolg van nakoming van de verplichtingen uit de Projectovereenkomst of haar gebruik van Resultaten of Achtergrondkennis
- 9.2 Wijziging Elke wijziging of aanpassing van de tekst van de Projectovereenkomst dient door alle Partijen te worden goedgekeurd en behoeft de voorafgaande schriftelijke beoordeling van ZonMw, indien en voor zover de Subsidie nog van kracht is.
- 9.3 Tegenstrijdigheden. Bij onduidelijkheid of tegenstrijdigheid tussen de ZonMw Subsidievoorwaarden enerzijds en de Projectovereenkomst anderzijds, prevaleren de ZonMw Subsidievoorwaarden.
- 9.4 Toepasselijk recht. Op de Projectovereenkomst en de uitleg ervan is Nederlands recht van toepassing.
- 9.5 Geschillenbeslechting. Bij geschillen voortvloeiend uit of in verband met de Projectovereenkomst, inclusief geschillen over het bestaan en de geldigheid daarvan, leveren Partijen eerst redelijke inspanningen om het geschil onderling op te lossen. Geschillen die niet in der minne kunnen worden opgelost, worden exclusief bij de rechtbank van [] aanhangig gemaakt.

De bijlagen die bij de Projectovereenkomst horen en onderdeel van uitmaken zijn:

- Bijlage 1 **Subsidieaanvraag/Projectplan**
- Bijlage 2 Beschikking tot Subsidieverlening
- Bijlage 3 Toetredingsakte

Aldus overeengekomen en in vout door rechtsgeldig vertegenwoordigers ondertekend.

Namens
Plaats
Datum

Namens
Plaats
Datum

Naam
Functie

Naam
Functie

[Enz.]

Bijlage 1 Subsidieaanvraag/Projectplan

Bijlage 2 Beschikking tot Subsidieverlening

Bijlage 3 Toetredingsakte

Toetredingsakte

TOETREDING van een nieuwe partij aan de Consortiumovereenkomst voor [Projectnaam], zoals ondertekend op [datum].

[Naam en gegevens toetredende partij] gaat er hierbij mee akkoord om Partij te worden bij voormelde Consortiumovereenkomst en aanvaardt alle rechten en verplichtingen van een Partij deelnemend aan dit consortium met ingang van [datum].

[Projectleider] verklaart hierbij dat de Projectpartijen de toetreding van [naam toetredende partij] tot de Projectovereenkomst met ingang van [datum] in de vergadering van [datum] heeft aanvaard.

Deze Toetredingsakte is opgemaakt in 2 (twee) originelen die rechtsgeldig moeten worden ondertekend door de hierna genoemde gemachtigde vertegenwoordigers.

TEN BLIJKE WAARVAN deze Toetredingsakte in [aantal]voud is ondertekend door [naam toetredende partij], en [Organisatie hoofdaanvrager].

F.

G. Namens

Namens

H. Plaats

Plaats

I. Datum

Datum

J.

K.

L.

M. Naam

Naam

N. Functie

Functie

A.

Informatieve memo Achterhoek Partnernetwerk

t.b.v. algemeen bestuur 10 september 2025

***Van:* Tim Schoofs**

Inleiding

Als partner van Onverwachte Hoek hebben ook de gemeenten half augustus een mail gehad over het Achterhoek partnernetwerk. Dit netwerk is een voortzetting van het businessnetwerk dat de afgelopen jaren onder de vlag van *Onverwachte Hoek* is ontstaan.

Na inventarisatie bleek dat het netwerk bereid is om te investeren in de regio en dat sport en cultuur krachtige middelen zijn om verbinding te leggen. Partners willen niet alleen financieel bijdragen, maar ook actief betrokken zijn bij inhoudelijke thema's die de toekomst van de Achterhoek raken.

Maatschappelijk businessnetwerk

Met de partners die hebben toegezegd wordt daarom de bestaande samenwerking voortgezet. Het gaat in eerste instantie om het uitwerken van een financieel en programmatisch kader voor 2025–2026. Partners worden daarbij gebonden en geïnspireerd via een jaarlijks uitvoeringsprogramma met bijeenkomsten rond sport, cultuur en maatschappelijke thema's.

De inhoudelijke invulling van dit programma wordt – net als bij *Onverwachte Hoek* – aangestuurd vanuit 8RHK Ambassadeurs, in samenwerking met een (nog op te richten) werkgroep waarin partners actief meedenken.

Doorontwikkeling

De bredere doorontwikkeling van het netwerk – bijvoorbeeld richting meer samenwerking rond wonen, werken & leren en (be)leven – maken we onderdeel van een vervolgstap. Hiervoor wordt een werkgroep opgezet die de mogelijkheden uitwerkt. Huidige partners van *Onverwachte Hoek* hebben hun commitment al uitgesproken om in deze bredere opzet mee te bewegen.

Wat kunnen de partners verwachten in 2025-2026?

- **Vier avonden bij De Graafschap**
Geniet van een diner, inspirerende spreker en een mooie pot voetbal in het stadion van De Graafschap.
- **Twee events bij De Graafschap Vrouwen**
Samen juichen voor onze vrouwenploeg. Geniet van een diner, inspirerende spreker en een mooie pot voetbal in het stadion van De Graafschap.
- **Twee events bij Orion volleybal**
Beleef topsport, de Champions League en thema's als talentontwikkeling en vitaliteit van dichtbij met een diner, spreker en een spannende partij volleybal.
- **Bestuurdersdiner**
Een avond voor verdieping, terugblikken, vooruitkijken én goed gezelschap.

- **Lentefestival**
Optioneel gezamenlijk bezoek aan een festival waar cultuur, creativiteit en regionale ontwikkeling samenkomen.
- **Twee maatschappelijke activiteiten in de regio**
We sluiten aan bij maatschappelijke events in de Achterhoek – momenten waarop we samen zichtbaar en betrokken aanwezig zijn in de regio.
- **Mogelijkheid tot het bezoeken van wedstrijden bij de Graafschap in de NEDCON en SVEDEX-lounge**
We hebben net als voorgaande jaren vier plekken in de NEDCON-lounge bij De Graafschap, speciaal voor onze grote partners. Maar: gebruiken zij hun kaartjes niet, dan schuiven de anderen vrolijk aan. Daarnaast zijn er nog plaatsen in de SVEDEX-lounge – dus eigenlijk is er altijd wel een stoel vrij voor wie zin heeft in voetbal, een borrel en een mooie avond samen.
- **Mogelijkheid tot het bezoeken van wedstrijden bij Orion Volleybal**
We hebben 4 business seats bij Orion en daarnaast ook nog 10 plaatsen. Genoeg ruimte voor een spannende pot volleybal op het hoogste niveau.
- **Zwarte Cross**
- **Promotie en ondersteuning regionale activiteiten**
Daarnaast steunt Achterhoek Partners diverse evenementen en activiteiten in de regio. Van sport tot cultuur.

ALGEMEEN BESTUUR

Vergadering d.d. : 10 september 2025 Agendapunt : 2 Onderwerp : Samenstelling en portefeuillevverdeling dagelijks bestuur Portefeuillehouder : De heer M. Boumans			
Voorstel 1. Kennisnemen van de portefeuillevverdeling 2. Bespreken opvolging J. Bengevoerd in het dagelijks bestuur Samenstelling en portefeuillevverdeling dagelijks bestuur Na het vertrek van H. de Vries heeft het algemeen bestuur op 28 mei A. Bronsvoot afgevaardigd naar het dagelijks bestuur. Het dagelijks bestuur heeft op 2 juli besloten dat M. Boumans de portefeuille bedrijfsvoering waaronder P&O en financiën voorlopig houdt. A. Bronsvoot zal primair de lobbyportefuille overnemen van J. Bengevoerd. M. Boumans blijft vanzelfsprekend ook betrokken bij de Lobby. Inmiddels is ook J. Bengevoerd geen lid meer van het dagelijks bestuur. M. Boumans heeft in de zomer gesprekken met diverse leden van het algemeen bestuur gehad over de opvolging en zal hier mondeling over terugkoppelen.			
Procedure:	Vervolgactie: Communicatie: Mededeling beslissing aan:	Bijlagen: Meegezonden: Ter inzage: -	Consequenties: Financieel: - Personeel: -
Nadere informatie bij: W. Stortelder Tel.nr.: 06 38 06 65 15			

ALGEMEEN BESTUUR

Vergadering d.d.	: 10 september 2025
Agendapunt	: 3
Onderwerp	: Begroting 2026 en meerjarenraming 2027-2029
Portefeuillehouder	: De heer M. Boumans

Voorstel

1. Kennisnemen van de reactie van het dagelijks bestuur op de binnengekomen zienswijze.
2. De programmabegroting 2026 en meerjarenraming 2027-2029 vast stellen en daarmee de bijdrage voor 2026 voor bestaand beleid vaststellen op € 8,24 per inwoner voor gemeenten. Gemeenten stemmen hiermee in met programma 1 'Smart Governance' en programma 4 'Bedrijfsvoering en Rente' en de verplichte paragrafen. De programma's Smart Economy en Smart Living zijn aangeboden ter kennisneming.
3. Instemmen met het verlagen van de reserve toekomstbestendige organisatie tot € 150.000 (verwerken in 2025) en de middelen als volgt in te zetten:
 - € 100.000 naar algemene reserve (i.v.m. verhoogd risicoprofiel subsidie-inkomsten zie risico's)
 - € 100.000 naar egaliseringsreserve rente (zie financiële uitgangspunten)
 - € 300.000 naar investeringsfonds voor cofinanciering van projecten
 - € 188.000 eenmalige uitkering aan gemeenten
4. In het najaar volgt de heroriëntatie op de inhoudelijke agenda Regio Achterhoek. Indien nodig zal op een later moment een (budgettair neutrale) begrotingswijziging worden voorgelegd.

Toelichting

Met de programmabegroting bepalen de deelnemende gemeenten de beleidsprioriteiten en de financiële kaders voor de Regio. Deel I van de programmabegroting bevat de programma's, deel II bevat de verplichte paragrafen en deel III de financiële begroting.

Dit is de begroting voor het jaar 2026 van Regio Achterhoek/Achterhoek Ambassadeurs. De regionale 3O samenwerking is terug te vinden in de opbouw van deze begroting. De begroting is qua inhoud breder dan alleen de taken die Regio Achterhoek uitvoert. Zo willen we zichtbaar maken wat er buiten onze eigen (Regio Achterhoek) organisatie gedaan wordt door de partijen die samen met ons Achterhoek ambassadeurs vormen. In de 'Achterhoek Visie 2030 Ruimte voor innovatie, groeien in kwaliteit' staan onze doelen en streefwaarden. De indeling van de begroting sluit hier op aan: Smart Governance, Smart Economy en Smart Living.

De begroting bestaat uit 4 programma's Smart Governance, Smart Economy en Smart Living en Bedrijfsvoering en rente. De werkzaamheden van de Thematafels zijn per Thematafel terug te vinden in de programma's Smart Economy en Smart Living. De ruimtelijke opgaven en grensoverschrijdende activiteiten overstijgen de thematafels. De werkzaamheden van de Achterhoek Board, de Achterhoek Raad en het algemeen/dagelijks bestuur komen terug in het programma Smart Governance. Ook zijn hier lobby, communicatie, monitoring en subsidiewerkzaamheden ondergebracht.

In onderdeel 3, de financiële begroting, wordt vanuit verschillende perspectieven een beeld geschetst van de financiële positie. Het boekwerk is op 9 mei 2025 naar de gemeenten verstuurd.

Financiële uitgangspunten

Bij het opstellen van de begroting van Regio Achterhoek/ 8RHK ambassadeurs hanteren we de volgende uitgangspunten:

- Een structureel sluitende begroting
De begroting is structureel dekkend vanaf het eerste jaar tot en met het laatste jaar van de meerjarenraming.
- Realistisch begroten met de volgende uitgangspunten:
 - Indexeren volgens de afgesproken systematiek (AB 15 december 2021).
 - Een rentebate van € 150.000 als structurele dekking hanteren en werken met een egaliseringsreserve rente.
 - Een structurele opbrengst subsidies van € 100.000 hanteren.

Kostenbesparing

Het algemeen bestuur heeft de opdracht gegeven om een meerjarig structureel sluitende begroting te realiseren en hiervoor is een besparingsopgave van 10% nodig. Er zijn diverse scenario's uitgewerkt en besproken met AB en Board. Tijdens dit proces is er constructief overleg geweest met de controllers van de deelnemende gemeenten. In dit overleg zijn de besparingsopgave en financiële uitgangspunten besproken.

Op basis van de genoemde uitgangspunten bedraagt de bijdrage van de gemeenten:

Bijdrage gemeenten	Totaal	Per inw
Bijdrage van de gemeenten 2025	2.421.686	8,01
Absolute stijging van de autonome kosten	78.319	0,23
Bijdrage van gemeenten 2026 bestaand beleid	2.500.005	8,24

Heroriëntatie

Vanuit de besparingsopgave en een breed gedragen behoefte is er een noodzaak om de inhoudelijke agenda tegen het licht te houden en scherpe keuzes te maken in wat het 'takenpakket' van de Regio Achterhoek is dat past binnen uit financiële kader van de begroting. Het was niet mogelijk deze effecten al te verwerken in voorliggende begroting. In het najaar volgt een uitwerking van de inhoudelijke agenda passend binnen de financiële kaders.

Meerjarenraming en risico's

In de begroting is een structurele subsidieopbrengst opgenomen van € 100.000. Subsidies zijn niet structureel, vaak wel meerjarig. Ondanks dat er steeds wel nieuwe subsidies worden toegekend, zit hier een verhoogd risico. Dit risico nemen we mee bij het bepalen van de benodigde weerstandscapaciteit en de weerstandsratio. Wellicht dat dit risico nog hoger wordt als voor de uitvoering van het NPVR, waarvoor op dit moment alleen incidenteel geld beschikbaar is, vaste formatie wordt ingezet/aangetrokken.

Voor de normale bedrijfsrisico's is een weerstandscapaciteit aanwezig van € 400.000. Het maximale te reserveren bedrag voor weerstandsvermogen is gebaseerd op 1,4 * benodigde weerstandscapaciteit. Een eventueel surplus wordt uitbetaald. Op basis van het verhoogde risicoprofiel bedraagt de benodigde weerstandscapaciteit € 494.000. Door de hogere risico's daalt daarmee de weerstandsratio onder de 1,0 en daarom wordt voorgesteld de algemene reserve met € 100.000 te verhogen, zodat de ratio weer 1,0 en daarmee voldoende wordt.

Zienswijzen gemeenten op de conceptbegroting 2026

Alleen de gemeente Bronckhorst heeft een zienswijze heeft ingediend op de begroting (zie bijlage 1). Conform de Wgr moet het dagelijks bestuur schriftelijk en gemotiveerd reageren op de binnengekomen zienswijzen. In bijlage 2 is de reactie van het dagelijks bestuur opgenomen.

Procedure: DB d.d.: voor 10 sept Achterhoek Board d.d.:	Vervolgactie: communicatie: Mededeling beslissing aan:	Bijlagen: Meegezonden: 1. Begroting 2. Binnengekomen zienswijze 3. Reactie van het DB op de ingekomen zienswijze	Consequenties: Financieel: ja Personeel: ja
Nadere informatie bij: Esther van Zuuk		Tel.nr.: (06) 38066524	

Programmabegroting
en
Financiële begroting
2026 – 2029

Inhoudsopgave

Bestuurlijk voorwoord

Inleiding	1
Opbouw begroting	2
Samenvatting financiële begroting	3
Besluitvormingsproces begroting	5

Deel 1 Beleidsbegroting: programma's

Programma 1: Smart Governance

1.1 Smart Governance (begroting Regio Achterhoek)	7
--	---

Programma 2: Smart Economy

2.1 Smart werken en Innovatie	14
2.2 Onderwijs en Arbeidsmarkt	17
2.3 Mobiliteit en Bereikbaarheid	20

Programma 3: Smart Living

3.1 Wonen en Vastgoed	24
3.2 Circulaire economie en Energietransitie	27
3.3 Gezondste Regio	30

Programma 4: Bedrijfsvoering en Rente

4. Bedrijfsvoering en rente (begroting Regio Achterhoek)	33
---	----

Deel 2 Beleidsbegroting: paragrafen

1. Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing	35
2. Paragraaf financiering	39
3. Paragraaf bedrijfsvoering	42
4. Paragraaf subsidies	44

Deel 3: Financiële begroting

Overzicht van baten en lasten per programma	48
Meerjarenraming 2026-2029	49
Toelichting op baten en lasten	50

Bijlagen

Formatieplan	55
Staat van reserves en voorzieningen	57
Taakvelden	60
Verzamelstaat bijdragen gemeenten	61

Bestuurlijk voorwoord

Wij bieden u de begroting aan voor het jaar 2026 van Achterhoek ambassadeurs; het Achterhoekse samenwerkingsverband van de acht Achterhoekse gemeenten, ondernemers, maatschappelijke organisaties en de provincie Gelderland. De regionale 3O samenwerking is terug te vinden in de opbouw van deze begroting. De begroting is qua inhoud breder dan alleen de taken die Regio Achterhoek uitvoert. Zo willen we zichtbaar maken wat er buiten onze eigen (Regio Achterhoek) organisatie gedaan wordt door de partijen die samen met ons Achterhoek ambassadeurs vormen.

In 2022 hebben we onze ambitie, doelen en streefwaarden aangescherpt in de 'Achterhoek Visie 2030 Ruimte voor innovatie, groeien in kwaliteit'. De indeling van de begroting sluit aan op de Visie 2030: Smart Governance, Smart Economy en Smart Living.

De organisatie van de Achterhoek ambassadeurs (Regio Achterhoek) is de basis en motor voor het programma Smart Governance. De activiteiten en begroting van Achterhoek ambassadeurs zijn in dit onderdeel te vinden. Hieraan is ook de inwonerbijdrage voor de organisatiekosten vanuit gemeenten gekoppeld.

De programma's Smart Economy en Smart Living geven inzicht in de doelen, activiteiten en projecten per thema. Dit wordt onder regie van de Achterhoek Board, door zes Thematafels vormgegeven en in gang gezet. Deze Thematafels hebben een belangrijke rol in het uitvoeren van de Achterhoek Visie 2030 en de vertaling ervan in concrete projecten. In de visie 2030 is ook de gebiedsgerichte aanpak van de ruimtelijke opgaven opgenomen. Deze ruimtelijke opgaven overstijgen de thematafels en worden vanuit een stuurgroep aangestuurd. Met deze begrotingsvorm maken we de doelstellingen van de Achterhoekse samenwerking zichtbaar en controleerbaar.

Het projectenoverzicht dat per Thematafel is bijgevoegd is niet uitputtend, want er zijn steeds projecten in ontwikkeling en ook buiten ons zichtveld lopen projecten die bijdragen aan de doelen. Voor de opgenomen projecten geldt dat er vanuit Achterhoek ambassadeurs een bijdrage beschikbaar is gesteld. Programma 2 en 3 van de begroting zijn bedoeld ter informatie en niet ter vaststelling. De projecten van deze programma's worden voor het grootste deel uitgevoerd door initiatiefnemers en maken geen onderdeel uit van de begroting van Regio Achterhoek.

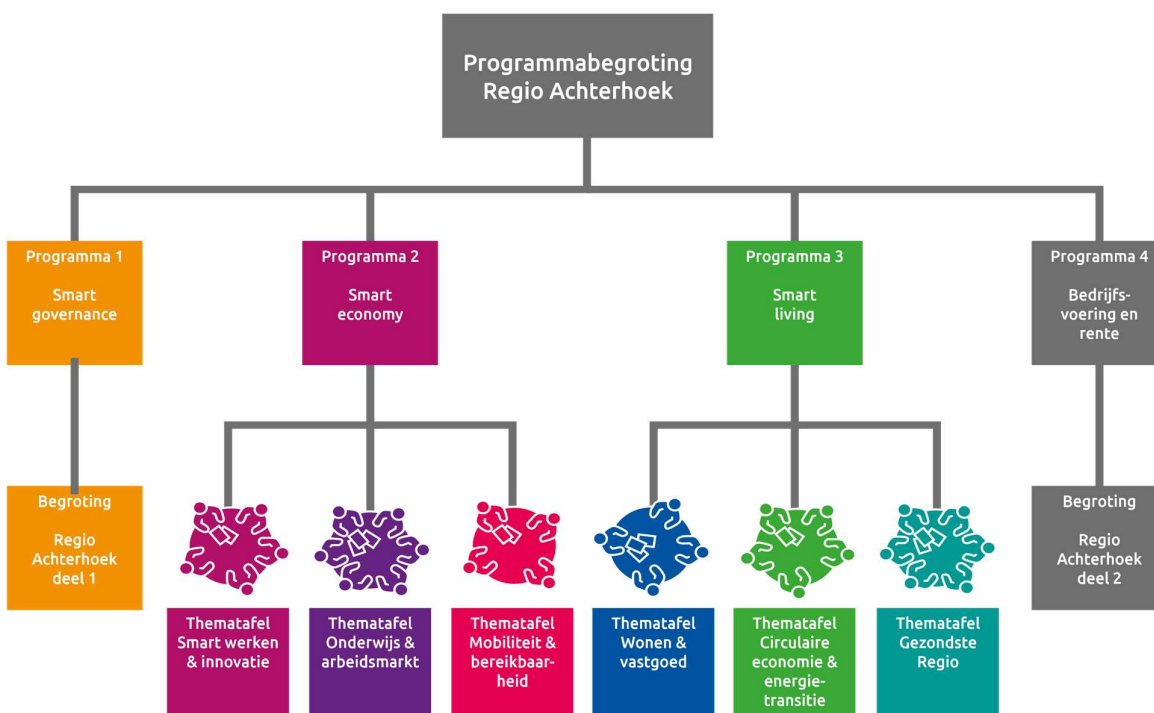
In 2024 hebben we een nieuwe Regio Deal van 25 miljoen gesloten met het Rijk. In het convenant zijn de opgaven, doelen, aanpak en resultaten beschreven die de basis zijn voor nieuw te starten projecten. De looptijd van de Deal is t/m 2028.

Wij wensen u veel leesplezier!

NB In de begroting hanteren we de officiële naam van de samenwerkingsregeling: Regio Achterhoek. Voor de 3O-samenwerking gebruiken we de naam Achterhoek ambassadeurs: 8RHK

Opbouw begroting

De programmabegroting van Regio Achterhoek bestaat uit 4 programma's; Smart Governance, Smart Economy, Smart Living en Bedrijfsvoering en Rente. De werkzaamheden van de Thematafels zijn per Thematafel terug te vinden in de programma's Smart Economy en Smart Living. De werkzaamheden voor de grensoverschrijdende samenwerking zijn niet terug te vinden als een apart thema, het is onderdeel van de verschillende thema's. De werkzaamheden van de Achterhoek Board, de Achterhoek Raad en het algemeen/dagelijks bestuur komen terug in het programma Smart Governance. Ook zijn hier lobby, communicatie, monitoring en subsidiewerkzaamheden ondergebracht.

Actuele ontwikkelingen

Er zijn een aantal actuele ontwikkelingen die van invloed zijn op de begroting 2026 en meerjarenraming 2027-2029.

Langjarige investeringen in de Achterhoek (Nationaal Programma Vitale Regio's)

De Achterhoek is als enige Gelderse regio aangewezen als regio in het Nationaal Programma Vitale Regio's (NPVR) dat in 2025 is gestart. Voor een periode van 20 jaar gaat de regio met rijk, provincie en de gemeenten aan de slag met een adaptieve en langjarige investeringsagenda in de regio vanuit het Rijk. Daarbij hanteert het Rijk drie overkoepelende doelstellingen:

- Vitale en leefbare regio's
- Duurzaam en bereikbaar voorzieningenniveau
- Gezonde en kansrijke toekomst voor inwoners in de regio

De Achterhoek en het Rijk bepalen samen in hoeverre aan deze doelstellingen wordt gewerkt en waar de zwaartepunten liggen voor de Achterhoek. Op basis van vervolggesprekken, die in 2025 plaatsvinden tussen Rijk en regio, zal een adaptieve en lerende uitvoeringsagenda worden opgesteld met een stip op de horizon naar 2050. Dit proces wordt ook benut voor het opstellen van een nieuwe Achterhoek Visie. Het opstellen van een nieuwe visie is één van de actiepunten die uit de in 2024 gehouden evaluatie is gekomen.

Om het NPVR uit te voeren stelt het Rijk per regio voor de komende 3 jaar (2025-2027) € 350.000 per jaar beschikbaar aan procesmiddelen, met de intentie vanuit het rijk om deze middelen te verlengen. De inzet van deze middelen nemen we mee bij de notitie inkomstenverwerving later dit jaar (zie onderdeel structureel sluitende begroting).

Besparingsopgave

Onder andere door de dalende renteopbrengsten en het wegvallen van de bijdrage van de provincie vanaf 2025 was in de begroting 2025 een structureel oplopend tekort zichtbaar in de meerjarenraming in de jaarschijven 2026-2028. Ondanks dat het tekort werd opgevangen door een bestemmingsreserve toekomstbestendige organisatie, heeft het algemeen bestuur opdracht gegeven om te zorgen voor een structureel sluitende begroting voor alle jaarschijven. Hiervoor dient een structurele kostenbesparing van 10% gerealiseerd te worden. Deze besparing is financieel verwerkt in de begroting 2026.

Heroriëntatie inhoudelijke agenda Regio Achterhoek

Er is een noodzaak vanuit de besparingsopdracht en een breed gedragen behoefte vanuit de in 2024 gehouden evaluatie om de inhoudelijke agenda tegen het licht te houden en scherpe keuzes te maken in wat het 'takenpakket' van Regio Achterhoek is dat past binnen de financiële kaders. Inmiddels worden hierover diverse gesprekken gevoerd. Het is in de tijd nog niet mogelijk om in de concept begroting -die medio mei aan de gemeenten wordt toegezonden- de inhoudelijke keuzes en eventuele organisatorische effecten te verwerken. Dit neemt niet weg dat de financiële gevolgen van deze organisatorische effecten wel binnen de aangegeven financiële kaders moeten passen. De planning is om voor de zomer een aanvullende oplegnotitie toe te zenden over de inhoudelijke keuzes en de consequenties hiervan voor programma 2 en 3 in de begroting. Deze programma's liggen ter kennisgeving voor in de gemeenteraden. In het najaar worden de organisatorische consequenties van de inhoudelijke keuzes verder uitgewerkt. Indien nodig zal op een later moment een (budgettair neutrale) begrotingswijziging worden voorgelegd.

Samenvatting financiële begroting

Financiële uitgangspunten 2026

Bij het opstellen van de begroting van Regio Achterhoek/ 8RHK ambassadeurs hanteren we de volgende uitgangspunten:

- **Een structureel sluitende begroting**
Een structureel sluitende begroting is volgens de eisen van de Provincie een structurele dekking van het eerste jaar, of perspectief voor structurele dekking in het laatste jaar. Het algemeen bestuur heeft echter aangegeven een structureel sluitende begroting vanaf het eerste jaar tot en met het laatste jaar van de meerjarenraming te willen.
- **Realistisch begroten**
We hanteren de volgende uitgangspunten ten aanzien van specifieke kostenposten of inkomsten:
 - Indexeren volgens de afgesproken systematiek (AB 15 december 2021).
 - Loonkosten: indexeren met indexcijfers uit de septembercirculaire 2024 (loonvoet sector overheid) inclusief nacalculatie van het voorlaatste begrotingsjaar.
 - Overige exploitatiekosten: indexeren met indexcijfers uit de septembercirculaire 2024 (overheidsconsumptie netto materieel).
 - Renteopbrengsten: uitgaan van werkelijke renteopbrengsten en in verband met de dalende trend in de meerjarenraming hierbij werken met een egalisatiereserve rente. We hanteren een rentebate van € 150.000 als structurele dekking. Dit bedrag is gebaseerd op de hoogte van de rente in het laatste jaar van de meerjarenraming. De maximale omvang van de egalisatiereserve bedraagt € 450.000. Meeropbrengsten vloeien terug in het exploitatieresultaat.
 - In de begroting is een structurele opbrengst vanuit subsidies verwerkt van € 100.000. Meestal zijn subsidies wel meerjarig, maar niet structureel dus hier zit een verhoogd risicoprofiel dat we meenemen bij de bepaling van het weerstandsvermogen (omvang algemene reserve).

Om meerjarig een structureel sluitende begroting te kunnen realiseren is de opgave voor 2026 een kostenbesparing van 10% (€ 331.000). Deze kostenbesparing realiseren we door:

- Verlagen van budgetten waar dit mogelijk is (o.a. op basis van uitgaven voorgaande jaren en versoering van uitgaven).
- Inleveren 2 fte formatie-uitbreiding uit 2025. Tegelijkertijd ontstaat hiermee nog meer urgentie om (bestuurlijke) keuzes te maken over de inhoudelijke agenda. Zeker ook gezien de huidige werkdruk.
- Daarnaast willen we efficiënter en slimmer werken (o.a. AI, standaardisatie werkprocessen en digitalisering).

Voor nadere toelichting wordt verwezen naar de algemene financiële beschouwing in deel 3 onderdeel 3.1.

Bijdrage gemeenten 2026

Op basis van bovengenoemde financiële uitgangspunten bedraagt de absolute stijging van de inwonerbijdrage voor **2026 € 78.319** voor de gemeenten én is de begroting structureel sluitend.

Bijdrage van de gemeenten	Totaal	Per inw
Bijdrage van de gemeenten 2025	2.421.686	8,01
Absolute stijging van de autonome kosten	78.319	0,23
Bijdrage van gemeenten 2026	2.500.005	8,24

Jaarlijks wordt een eventueel overschot bij de bestemming van het jaarresultaat toegevoegd aan het investeringsfonds tot maximaal € 0,50 per inwoner (in 2026: max. € 151.646), zoals opgenomen in de verordening financieel beleid, beheer en organisatie Regio Achterhoek 2023.

Risico's weerstandsvermogen en reserves

In de begroting is een structurele subsidieopbrengst opgenomen van € 100.000. Subsidies zijn niet structureel, vaak wel meerjarig. Ondanks dat er steeds wel nieuwe subsidies worden toegekend, zit hier een verhoogd risico. Dit risico nemen we mee bij het bepalen van de benodigde weerstandscapaciteit en de weerstandsratio. Wellicht dat dit risico nog hoger wordt als de NPVR-middelen met structurele formatie worden ingezet (zie actuele ontwikkelingen).

Voor de normale bedrijfsrisico's is een weerstandscapaciteit aanwezig van € 400.000. Het maximale te reserveren bedrag voor weerstandsvermogen is gebaseerd op $1,4 \times$ benodigde weerstandscapaciteit. Een eventueel surplus wordt uitbetaald. Op basis van het verhoogde risicoprofiel bedraagt de benodigde weerstandscapaciteit € 494.000. Door de hogere risico's daalt de weerstandsratio onder de 1,0 en daarom wordt voorgesteld de algemene reserve met € 100.000 te verhogen, zodat de ratio weer 1,0 en daarmee voldoende wordt. In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing wordt een nadere uitwerking van mogelijke risico's opgenomen.

In 2025 is een reserve toekomstbestendige organisatie gevormd. Door de besparingsopgaven en gewijzigde uitgangspunten (o.a. egaliseringsreserve rente) is de begroting vanaf 2026 structureel sluitend en dit betekent dat de reserve toekomstbestendige organisatie (€ 838.000) niet meer in volle omvang nodig is. Voorgesteld wordt de middelen als volgt in te zetten en dit in het boekjaar 2025 te verwerken:

- € 100.000 naar algemene reserve als aanvulling van weerstandsvermogen voor verhoogde risico's
- € 150.000 behouden voor kosten organisatieontwikkeling en mogelijk frictiekosten
- € 100.000 naar egaliseringsreserve rente voor het opvangen van toekomstige rentedaling
- € 300.000 naar Investeringsfonds (deel dat kwam uit subsidie-opbrengsten voorgaande jaren)
- € 188.000 eenmalige uitkering aan gemeenten (€ 23.500 per gemeente).

Het investeringsfonds bevat begin 2025 € 5,5 mln. Hiervan is € 4 mln. ingezet als cofinanciering voor Regiodeal II. Het restant is nodig voor eigen projecten (onverwachte hoek) en voor werkbudgetten voor thematafels en board. Tot en met 2023 droeg de provincie bij aan het investeringsfonds. Nu wordt het investeringsfonds alleen gevoed met incidentele opbrengsten uit subsidies en een eventueel positief jaarsaldo van Regio Achterhoek (tot een maximum van € 0,50 per inwoner).

Bijdrage projecten

De besluitvorming over financiële bijdragen (subsidies vanuit Regio Deal of provinciale Gebiedsopgave-middelen) aan projecten loopt via de Thematafels, Achterhoek Board en het dagelijks bestuur. Besluitvorming over de inzet van het investeringsfonds is voorbehouden aan het algemeen bestuur. Projecten worden ingediend en uitgevoerd door verschillende partners binnen de samenwerking. Verantwoording vindt plaats door de uitvoerende partner op basis van de afgegeven subsidiebeschikking.

Besluitvorming programma's en paragrafen

Gemeenten worden gevraagd in te stemmen met programma 1 Smart Governance en programma 4 Bedrijfsvoering en Rente en de verplichte paragrafen. De programma's Smart Economy en Smart Living worden aangeboden ter kennisneming, omdat dit breder is dan hetgeen Regio Achterhoek zelf uitvoert. Zie onderstaand de schematische weergave van het besluitvormingsproces.

In verband met de besparingsopgave en de te maken keuzes op de inhoudelijke agenda van de Regio (zie Actuele Ontwikkelingen) zal naar verwachting voor de zomer nog een aanvullende oplegnotitie worden toegezonden over de inhoudelijke keuzes en de consequenties hiervan voor met name de programma's 2 en 3 in de begroting. In het najaar worden de organisatorische consequenties van de inhoudelijke keuzes verder uitgewerkt. Indien nodig zal op een later moment een (budgettair neutrale) begrotingswijziging worden voorgelegd.

Besluitvormingsproces begroting

Volgens de gehanteerde planning dient de begroting in het algemeen bestuur van **10 september** te worden vastgesteld. Hiervoor geldt de volgende procedure:

17 april	De kaderbrief wordt behandeld in de vergadering van het dagelijks bestuur. Direct daarop wordt de kaderbrief ter informatie verzonden aan de colleges van de deelnemende gemeenten met het verzoek dit door te zetten naar de raden.
7 mei	De programma's, verplichte paragrafen en bijlagen worden in de vergadering van het dagelijks bestuur behandeld.
15 mei	Het volledige boekwerk wordt aan de deelnemende gemeenten verzonden ter behandeling in de raad voor het geven van zienswijzen.
Voor zomer	Een aanvullende oplegnotitie wordt toegezonden over de inhoudelijke keuzes en de consequenties hiervan voor met name de programma's 2 en 3 in de begroting.
27 aug	Tot 27 augustus mogelijkheid voor gemeenten om zienswijzen over de programmabegroting kenbaar te maken bij Regio Achterhoek.
10 sept	Besluitvorming over de programmabegroting in de vergadering van het algemeen bestuur.
In het najaar	Eventuele organisatorische consequenties van de inhoudelijke keuzes worden verder uitgewerkt en indien nodig met een begrotingswijziging worden voorgelegd.

Deel 1

Beleidsbegroting

Programma's

Programma 1

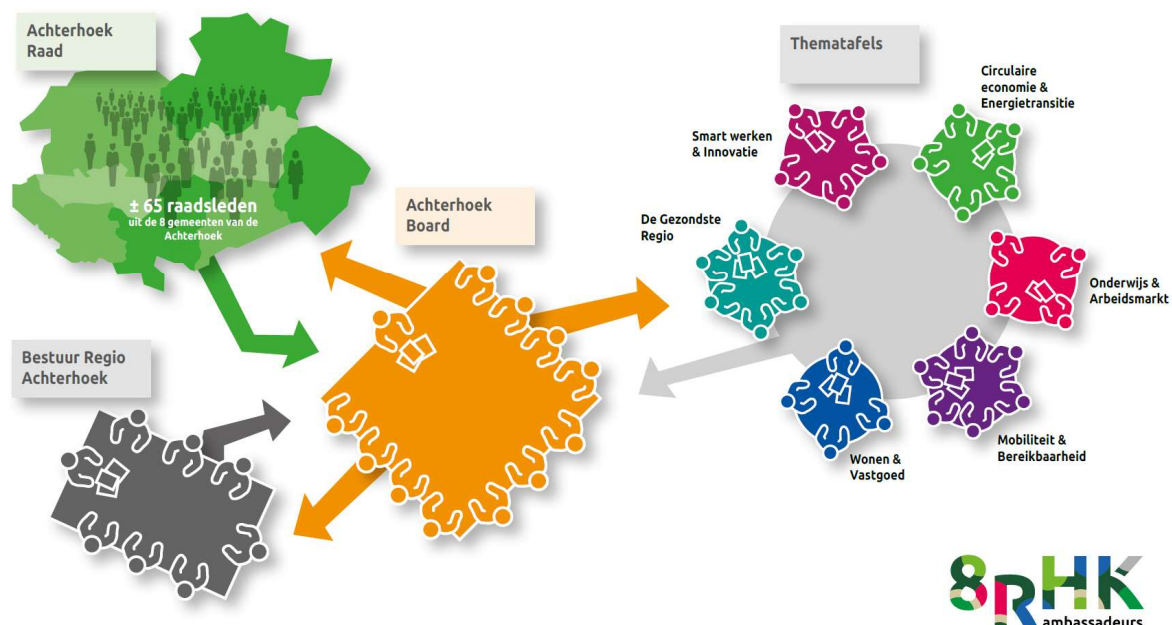
Smart Governance

Dit programma bestaat uit het onderdeel Smart Governance, inclusief de begroting van Regio Achterhoek.

1.1 Smart Governance (begroting Regio Achterhoek)

Sinds medio 2018 werken we samen in een nieuwe Governance. De samenwerking bestaat uit een Achterhoek Raad, Achterhoek Board en Achterhoek Thematafels. Ondernemers, maatschappelijke organisaties en overheden (drie O's) geven via de Achterhoek Raad, Achterhoek Board en Thematafels samen invulling en uitvoering aan de samenwerking. Het inhoudelijke kader hiervoor is in 2022 opnieuw vastgelegd in de herziene Achterhoek Visie 2030. In 2024 is de gemeente Montferland toegetreden tot de samenwerking. In onderstaande afbeelding is de wijze van samenwerking weergegeven. Naast deze Governance werken we thema overstijgend aan een Ruimtelijk Perspectief Achterhoek. Hiervoor is een stuurgroep ingesteld die parallel aan de samenwerking opereert en verbinding heeft met meerdere Thematafels en de Achterhoek Board.

Achterhoekse samenwerking

Regio Achterhoek is de motor van de samenwerking en daarom zijn de taken en de begroting van Regio Achterhoek in dit oproprogramma en in het programma Bedrijfsvoering en Rente opgenomen. Hieraan is ook de bijdrage in de organisatiekosten van gemeenten gekoppeld. Dit programma én programma 4: Bedrijfsvoering en rente liggen dan ook ter besluitvorming voor aan de gemeenten. De programma's 2 en 3 zijn opgenomen om inzicht te geven in de inhoud van de Achterhoekse samenwerking, deze programma's zijn informierend.

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

De samenwerking in de Achterhoek richt zich op de ruimtelijk-economische agenda. De Visie 2030 is daarvoor het kompas. Kern van de Visie 2030 is:

In 2030 heeft de Achterhoek een sterke bloeiende en innovatieve economie, uitgaande van eigen kracht met een aantrekkelijke arbeidsmarkt. Er is een duurzaam werk-, leer-, woon- en leefklimaat. Met gezonde inwoners en met oog voor de brede welvaart van de inwoners.

Vanuit deze kern zijn zes ambities voor 2030 geformuleerd die gekoppeld zijn aan zes Thematafels:

- Breed gekwalificeerde regio: vraag en aanbod op de arbeidsmarkt zijn in evenwicht.
- Slimme productieve regio: verhogen van de arbeidsproductiviteit in de maakindustrie en agrosector.
- Goed bereikbare regio: duurzaam, betrouwbaar en toegankelijk vervoer voor iedereen.
- Duurzaam schone regio: overschakelen naar hernieuwbare energie, minder gebruik primaire grondstoffen, verminderen emissies en toename biodiversiteit.
- Aantrekkelijke woonregio: de woningmarkt is kwalitatief en kwantitatief toekomstbestendig en in evenwicht.
- Leven lang gezondste regio: samen langer gelukkig en gezond.

Gezamenlijk nemen we verantwoordelijkheid voor een integrale aanpak binnen en tussen de thema's. Daarnaast hebben we als eerste SDG-regio van Nederland de verbinding gelegd met de Sustainable Development Goals. Vanuit de regionale samenwerking leggen we de focus op en geven we invulling aan vijf overkoepelende SDG's. Naast deze vijf overkoepelde SDG's hebben enkele Thematafels nog specifieke SDG's waar aan ze werken. Tot slot is in de Visie 2030 de gebiedsgerichte aanpak voor ruimtelijke opgaven als overkoepelende thema opgenomen, gezien de urgentie in het landelijk gebied. Hieraan is SDG 15 gekoppeld.

Doelen en activiteiten Regio Achterhoek

Doelen	Activiteiten Regio Achterhoek
Raadsleden in positie brengen bij regionale samenwerking	• Adviseren en faciliteren Achterhoek Raad
Slagkracht in de bestuurlijke besluitvorming en adequate uitvoeringskracht	• Adviseren en faciliteren Achterhoek Board • Regisseren en faciliteren Thematafels • Adviseren en faciliteren algemeen en dagelijks bestuur • Subsidiewerkzaamheden • Monitoring • Lobbywerkzaamheden • Communicatiewerkzaamheden en Regiomarketing

Raadsleden in positie brengen bij regionale samenwerking

We organiseren minimaal 3 vergaderingen van de Achterhoek Raad. Deze bereiden we inhoudelijk voor en ondersteunen de raadsleden daar waar wenselijk. Naar aanleiding van de evaluatie in 2024 en in het licht van de gemeenteraadsverkiezingen in 2026 zal de Achterhoek Raad mogelijk een nieuwe inrichting krijgen. Dit wordt in de loop van 2025/begin 2026 duidelijk. We zullen de nieuwe Raad een warm welkom heten en meenemen in de wijze van samenwerken. Hierbij leggen we verbandingen tussen de Raad, Board en Thematafels.

Slagkracht in de bestuurlijke besluitvorming en adequate uitvoeringskracht

Faciliteren, regisseren en adviseren bestuurlijke tafels

De vergaderingen van het algemeen en dagelijks bestuur, de Achterhoek Board, de zes Thematafels én de stuurgroep Ruimtelijk Perspectief bereiden we voor en faciliteren we. Dit zijn 8 tot 10 vergaderingen per gremium per jaar. Drie tot vier keer per jaar doen we dat tijdens een Achterhoek Dag. Waarbij ontmoeting een extra element is.

We bereiden de adviezen aan de bestuursorganen voor, ondersteunen en informeren de bestuurders over ontwikkelingen, en zorgen ervoor dat de besluiten uitgevoerd worden. Hierbij werken we samen met onze partners en accounthouders van de Thematafels.

Opstellen rapportages

Jaarlijks plannen en verantwoorden we onze werkzaamheden. Hiervoor worden de volgende documenten opgesteld:

- Kaderbrief en meerjarenbegroting
- Uitvoeringsplan
- 2 tussentijdse Bestuursrapportages
- Jaarverantwoording
- Voortgangsrapportage Gebiedsagenda (provinciale middelen)
- Voortgangsrapportage Regio Deal Achterhoek II

Regio Deal en Nationaal Programma Vitale Regio's

We voeren twee Rijksprogramma's uit, de Regiodeal en Nationaal Programma Vitale Regio's. Het uitvoeren van de Regio Deal Achterhoek II heeft in 2026 prioriteit. De looptijd van de Deal is t/m 2028. Omdat het vaak om meerjarige projecten gaat betekent dit dat een groot deel van de beschikbare 25 miljoen weggezet moet zijn in 2026. De Thematafels hebben een belangrijke rol in het initiëren, stimuleren en beoordelen van projecten. De stuurgroep Regio Deal (een afvaardiging van de Achterhoek Board) onderhoudt, naast de regisseurs en de projectleider, de contacten met het Rijk.

In 2025 is het Nationaal Programma Vitale Regio's (NPVR) van start gegaan. Hiervoor wordt een Regioplan/ Adaptieve Agenda Achterhoek NPVR opgesteld. En in het verlengde daarvan een Uitvoeringsplan Langjarige Agenda. Dit is de praktische doorvertaling van het Regioplan. Vanuit het Rijk zijn procesmiddelen beschikbaar gesteld om gedurende 3 jaar (2025-2027) het NPVR ook voor de Achterhoek handen en voeten te geven. Dit proces wordt door een nieuwe programmamanager bij de Regio aangestuurd.

Ruimtelijke opgaven

In 2024 is een Countourenschets Ruimtelijk Perspectief voor de Achterhoek (RPA) opgeleverd, in 2025 werken we verder aan het maken van het RPA. Er worden ontwikkelscenario's voor de lange termijn gemaakt en de resultaten vormen een bouwsteen voor de nieuwe Achterhoek Visie, het regioplan in het kader van het Nationaal Programma Vitale Regio's (NPVR) en de ruimtelijke vertaling daarvan in een RPA. Dat eigen krachtige ruimtelijk perspectief is nodig om inbreng te kunnen doen in de integrale, ruimtelijke processen van Provincie en Rijk en om lokaal als leidraad te kunnen benutten.

Thematisch of sectoraal kunnen resultaten worden behaald, maar steeds vaker gaan thema's botsen of schuren. Dan is een samenhangende en integrale aanpak nodig. Provincie en Rijk zullen steeds vaker beslissingen gaan nemen over de regio. Dit vraagt binnen de Achterhoek om inzet om mee te kunnen doen in deze strategische processen. En om binnen de regio en met de gemeenten, met het RPA in de hand, de ontwikkelingen te volgen, te anticiperen en waar mogelijk te sturen.

Op welke wijze deze inzet wordt geleverd is afhankelijk van de rol en taken van de Regio die in 2025 tegen het licht worden gehouden. Zie ook hieronder bij Nieuwe Achterhoek Visie.

Nieuwe Achterhoek Visie, mogelijk aanpassen samenwerkingsregeling

In 2025 wordt -mede naar aanleiding van de evaluatie en besparingsopgave- de inhoudelijke agenda van de Regio tegen het licht gehouden. En in het verlengde hiervan de Governance van de samenwerking en organisatie (inclusief rol) van Achterhoek Ambassadeurs. Van hieruit en met input van het Regioplan NVPR en de ontwikkelscenario's RPA zal een nieuwe Achterhoek Visie worden opgesteld. Hieruit kan een aanpassing van de Governance en het aanpassen van de samenwerkingsregeling volgen.

Subsidies en monitoring

We adviseren aanvragers en beoordelen de subsidieaanvragen. We zorgen ervoor dat het juiste proces wordt doorlopen richting besluitvorming. We geven beschikkingen af, toetsen op voortgang en afronding. Ook vanuit de thematafels zijn we nauw betrokken bij projectinitiatieven en het adviseren over de subsidiemogelijkheden.

We generen subsidies en leggen verantwoording af over de ontvangen subsidies zoals de Regio Deal, Leader, Woondeal en diverse (provinciale) mobiliteitssubsidies.

Specifiek voor de Regio Deal wordt gekeken naar de lerende aanpak en de monitoring van de Deal. Dit loopt door tot het einde van de Deal.

We stellen in 2026 weer een Achterhoek Monitor op.

Lobby

We voeren een actieve lobby op de vastgestelde speerpunten. Dit doen we door ministers, staatsecretarissen, Kamerleden, gedeputeerden en Statenleden uit te nodigen voor werkbezoeken aan de Achterhoek of door aanwezig te zijn bij belangrijk debatten, dan wel spreektijd te vragen. We volgen de actuele ontwikkelingen bij Rijk, Provincie, gemeenten, GROS en Europa en spelen hierop in. Belangrijk daarbij is om onze lobbynetwerken in beeld te blijven houden en de relaties te beheren.

We zijn actief aangesloten bij de gezamenlijke lobby van Oost-Nederland. Daarnaast organiseren we onze eigen relatie en lobby-evenementen, waaronder het jaarlijkse Lente Festival in Den Haag.

In 2026 zullen we een regioparagraaf voor de gemeentelijke nieuwe Coalitieprogramma's opstellen.

Communicatie en Regiomarketing

We communiceren actief via onze nieuwsberichten, nieuwsbrieven en persberichten. Daarnaast zijn we proactief op de sociaal mediakanalen van 8RHK ambassadeurs: LinkedIn, Instagram en Youtube. We investeren in perscontacten en initiëren persgesprekken. We zorgen voor centrale afstemming en coördinatie van regionale boodschappen. Onze website houden we actueel.

In 2025 wordt de Regioprofilering tegen het licht gehouden. In 2026 zullen we extra inzetten om dit profiel uit te dragen. Dit ook in relatie met de marketingcampagne Onverwachte Hoek.

Projecten Smart Governance

Dit betreft de stand van zaken per eind maart 2025.

Projecten	Looptijd	
Achterhoek Monitor 2026 (in voorbereiding)	01-01-2026	31-12-2026
Onverwachte Hoek 2.0	01-01-2024	31-12-2026
VAT Kosten Regio Deal Achterhoek II	01-10-2024	31-12-2028

Hieronder wordt de financiering van bovenstaande projecten weergegeven exclusief projecten in voorbereiding.

	Overheid	Maatschappelijke organisaties	Ondernemers	Totaal
Totaal financiering	1.870.300	0	75.000	1.945.300

Wat mag het kosten?

Kosten en financiering Regio Achterhoek

In dit onderdeel staat een toelichting op de begroting (exploitatiekosten) van Regio Achterhoek.

Onder dit programma vallen Achterhoek Visie 2030 en monitoring, Lobby en communicatie, Coördineren van subsidies en projecten, Advisering algemeen en dagelijks bestuur, Achterhoek Board, Achterhoek Raad en thematafels, Uitgaven en inkomsten Investeringsfonds en Onvoorzien.

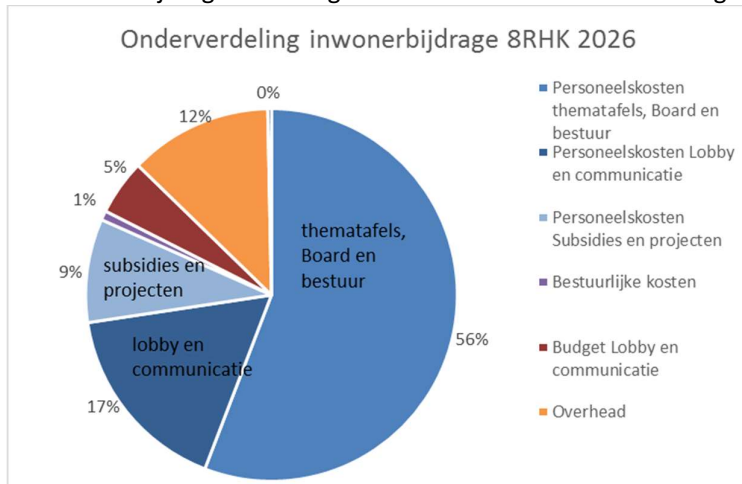
Begroting Regio Achterhoek (deel 1) Programma 1: Smart Governance	R 2024	B 2025	B 2026
Lasten (A)	4.567.000	4.342.000	3.511.000
Baten derden (B)	2.051.000	1.258.000	632.000
Subtotaal (B-A)	- 2.516.000	-3.084.000	-2.879.000
Bijdragen gemeenten (C)	2.421.000	2.422.000	2.255.000
Saldo van baten en lasten (B-A+C)	-95.000	-662.000	-624.000
Ottrekkings reserves	1.014.000	813.000	776.000
Toevoegingen reserves	-913.000	-151.000	-152.000
Resultaat	6.000	0	0

De inwonerbijdrage bedraagt in totaal € 2.500.000 (programma 1 € 2.255.000 en programma 4 € 245.000) ten opzichte van € 2.422.000 in 2025. De bijdrage voor bedrijfsvoering en rente wordt vanaf 2026 rechtstreeks vanuit programma 4 berekend en niet meer via een interne overboeking naar programma 1 doorbelast. Dit betekent dat een deel van de inwonerbijdrage op programma 4 staat.

In 2026 is een besparingsopgave gerealiseerd van 10% van de kosten om te zorgen voor een structureel sluitende begroting voor alle jaarschijven. Een nadere onderverdeling van baten en lasten naar kosten- en opbrengstensoorten is opgenomen op de volgende pagina.

De mutatie in de reserve betreft het investeringsfonds. De onttrekking van € 776.000 betreft de jaarlijks vast te stellen werkbudgetten van Board en Thematafels van € 315.000 en een onttrekking van € 461.000 voor projecten waarover besluitvorming is geweest. De toevoeging van € 152.000 betreft de bijdrage van de gemeenten aan het investeringsfonds. Dit wordt jaarlijks bepaald bij de bestemming van het jaarsaldo.

De inwonerbijdrage is als volgt onder te verdelen in kostencategorieën:

Specificatie van baten en lasten

De baten en de lasten uit de begroting van Regio Achterhoek zijn als volgt nader te specificeren:

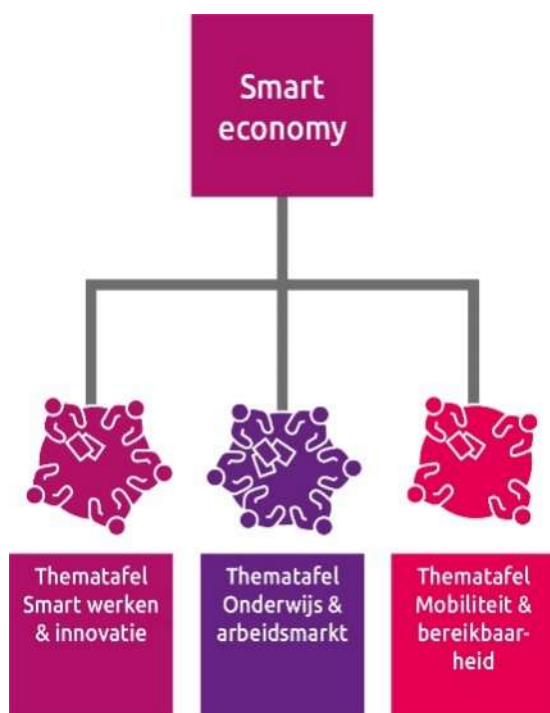
Specificatie baten derden	R 2024	B 2025	B 2026
Bijdrage gemeente in investeringsfonds	75.000	151.000	152.000
Diverse opbrengsten	407.000	175.000	119.000
Opbrengsten projecten	1.010.000	574.000	361.000
Ontvangen rente en doorbelaste kapitaallasten	639.000	373.000	401.000
Interne doorbelasting	978.000	736.000	0
Sub-totaal baten begroting	3.109.000	2.009.000	1.033.000
Af: programma 4 (Bedrijfsvoering en rente)	1.058.000	751.000	401.000
Totaal baten programma 1 Smart Governance	2.051.000	1.258.000	632.000

Specificatie Lasten	R 2024	B 2025	B 2026
Personeel loonsom	1.846.000	2.442.000	2.261.000
Overige personele kosten	50.000	78.000	80.000
Inhuur derden	182.000	30.000	28.000
Kantoorkosten (huur, ICT, telefonie, etc.)	191.000	208.000	217.000
Bestuur	15.000	19.000	17.000
Lobby en communicatie (werkbudget)	116.000	122.000	111.000
Uitgaven uit investeringsfonds	480.000	350.000	315.000
Uitgaven projecten	1.544.000	1.037.000	822.000
Werkbudget grens	44.000	-	-
Onvoorzien	98.000	8.000	8.000
Transparante btw voorheffing	55.000	53.000	52.000
Rente en afschrijving	4.000	15.000	15.000
Sub-totaal exploitatie	4.625.000	4.362.000	3.926.000
Bij: Interne doorbelasting	978.000	736.000	0
Sub-totaal lasten begroting	5.603.000	5.098.000	3.926.000
Af: programma 4 (Bedrijfsvoering en rente)	-1.036.000	756.000	415.000
Totaal lasten programma 1 Smart Governance	4.567.000	4.342.000	3.511.000

Programma 2

Smart Economy

In deze paragraaf worden de doelen en projecten van de Thematafels weergegeven die vallen onder Smart Economy. Dit zijn Smart werken en Innovatie, Onderwijs en Arbeidsmarkt en Mobiliteit en Bereikbaarheid. Per Thematafel wordt weergegeven wat onze ambitie is voor 2030 en welke doelen en streefwaarden daar bij horen. Vervolgens wordt de aanpak voor het begrotingsjaar 2026 beschreven en wordt inzicht gegeven in de (lopende) projecten. Dit is niet uitputtend, gedurende het lopende jaar zullen nieuwe projecten worden ontwikkeld en worden toegevoegd. De projecten zijn breder dan hetgeen Regio Achterhoek zelf uitvoert. Dit programma is dan ook informerend en niet ter vaststelling.

2.1 Smart werken en Innovatie

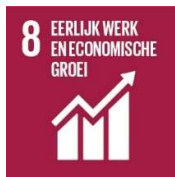
Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

Wat willen we bereiken?

We willen met innovatie waarde creëren. Technologische ontwikkelingen vragen om nieuwe organisatie- en verdienmodellen. Om de Achterhoek verder tot bloei te brengen, zijn innovatieve oplossingen en smart toepassingen nodig die in economisch, sociaal en ecologisch opzicht waarde realiseren.

Daarnaast willen we de arbeidsproductiviteit verhogen, zodat ondernemingen en organisaties in staat zijn om met minder personeel eenzelfde resultaat te behalen. De Achterhoekse arbeidsmarkt is daarom zeer gebaat bij (sociale) innovatie en smart werken. Een innovatieve ondernemer heeft een sterke uitstraling en daarmee een grotere aantrekkingskracht voor nieuw personeel. Ook willen we innoveren met een maatschappelijke missie. We willen dat versnellen door samen te werken in een open innovatiesysteem van overheden, ondernemers en onderzoeks- en onderwijsinstellingen. Om nieuwe medewerkers te binden, willen we bovendien dé stage- en afstudeerregio van Nederland zijn.

Te bereiken maatschappelijk effect/bijdrage Regio Deal Achterhoek II

Springplank Regio Deal

- Verdienvermogen breed bedrijfsleven
- Datagedreven Achterhoek

Aanpak en projecten

In de visie 2030 zijn de doelen en streefwaarden opgenomen. Per doel is de aanpak samen met de te ontwikkelen projecten beschreven.

Productie van de toekomst door technologische innovatie

Langs welke grote lijnen werken we hier aan

De uitdaging is om met de innovatieve en leidende koplopers én de hoge organisatiegraad van bedrijven als basis, ook in het peloton van mkb-bedrijven te komen tot innovatie en transitie. Dit doen we door het implementeren van sleuteltechnologieën, waaronder Artificial Intelligence, te stimuleren.

Aanpak en projecten in ontwikkeling voor 2026

We werken verder aan de innovatieve projecten 3D-metaalprinten en 3D-metaalpoeder zeven. Daarnaast ontwikkelt het project SmartHub Incubator Industry zich verder door als organisatie en ondersteunt kansrijke ambitieuze ondernemers in het realiseren van innovatieve ideeën die een regionale impact kunnen hebben. Ook wordt verder gewerkt aan de brede aanpak op AI. De inhoudelijke verbinding wordt via sector-verbinders gelegd. Deze professionals met verbindend vermogen komen uit verschillende sectoren, zoals de slimme maakindustrie, maar ook uit de zorg, het onderwijs, de agro en de bouw. Vanuit deze aanpak wordt ingezet op bewustwording en implementatie van sleuteltechnologie AI. Dit wordt in gezamenlijkheid met partners van binnen en buiten de regio opgepakt. Ten slotte wordt gewerkt aan een datagedreven Achterhoek.

Oplossen maatschappelijke vraagstukken door innovatie en sociale innovatie

Langs welke grote lijnen werken we hier aan

De Achterhoek beschikt over een innovatief sterk en diepgeworteld mkb dat een grote bijdrage kan leveren aan het oplossen van maatschappelijke uitdagingen. We willen dit versnellen door verbindingen te leggen tussen overheden, ondernemers en maatschappelijke instellingen. We richten ons op vernieuwende propositities, bijvoorbeeld samenwerkingsvormen die meer ondernemerschap en minder bureaucratie beogen, om tot maatschappelijke meerwaarde te komen. En op nieuwe ideeën, praktijken en strategieën die gericht zijn op het verbeteren van sociale structuren en medewerkers van de toekomst.

Aanpak en projecten in ontwikkeling voor 2026

We werken verder aan de projecten Startup in Residence en iSHARE. Deze sociaal innovatieve projecten dragen bij aan het oplossen van maatschappelijke uitdagingen, waaronder de arbeidsmarktproblematiek. Daarnaast wordt de verbinders-aanpak uitgewerkt. Deze aanpak vloeit voort uit de pilot actieagenda MKB dienstverlening, welke in de zomer van 2025 eindigt. Het project krijgt een vervolg vanuit de Regio Deal II. In de verbindersgroep zitten professionals met verbindend vermogen die in nauw contact staan met ondernemer(communities) uit diverse sectoren. Via deze aanpak worden vraagstukken van de ondernemers(communities) opgehaald en wordt per specifiek vraagstuk door de verbinders in beeld gebracht welk aanbod er is georganiseerd op Europees, landelijk, provinciaal en regionaal niveau. Op basis van dit beeld, wordt gekeken of er een efficiëntieslag kan worden gemaakt ten aanzien van de hoeveelheid aanbod. Deze ontdebingslag gebeurt overstijgend aan de sectoren en heeft als doel het aanbod aan te sluiten op de vraagstukken van de Achterhoekse ondernemers. Naast deze aanpak, wordt gewerkt aan een AI agent. Deze agent gaat ondersteuning bieden in het bereik van het breed mkb en in de doorverwijzing naar het juiste aanbod. Dit alles gaat zorgen voor vraaggestuurd aanbod naar de behoeften van het mkb.

Open innovatiesysteem

Langs welke grote lijnen werken we hier aan

In de Achterhoek is een sterk open innovatiesysteem actief tussen de mkb-bedrijven. Binnen dit systeem wordt samen geleerd, kennis gedeeld en geïnnoveerd. Tot nu toe zijn vooral de koploperbedrijven aangesloten. De aanpak is erop gericht om ook het breed mkb (organisaties van 2 tot 200 medewerkers) hieraan te verbinden, zodat ook zij meer kunnen innoveren.

Aanpak en projecten in ontwikkeling voor 2026

We werken verder aan het verrijken van het open innovatiesysteem door in te zetten op een intensievere samenwerking tussen de vier innovatiecentra (de Steck, de Marke, het CIVON en het SHII), we verkennen een hotspot in het oostelijke gedeelte van de Achterhoek en we zetten extra in op loopvermogen om innovatie te stimuleren binnen het breed mkb. Daarnaast zorgt de verbindersaanpak ook voor sectoroverstijgende samenwerking binnen het open innovatiesysteem en wordt gepoogd om het breed mkb aan te laten sluiten op het systeem. Door middel van de top 25 aanpak wordt ook gewerkt aan het aanhaken van het breed mkb. Via inhoudelijke projecten zoals de brede aanpak op AI, het SHII, worden samenwerkingen gelegd met partners van buiten de regio, zoals Orion met daarbinnen diverse onderwijsinstellingen. Ten slotte worden samenwerkingen met en binnen TechLand verkend.

Stage- en afstudeerregio

Langs welke grote lijnen werken we hier aan

Met SmartHub 2.0 vergroten we de aantrekkelijkheid van de Achterhoek als economische- en arbeidsregio, met name voor arbeidspotentieel tussen de 18 en 45 jaar. SmartHub 2.0 is een kapstok (stichting), die de krachten bundelt en een logische samenhang aanbrengt tussen initiatieven. Het project SmartHub Young Talent richt zich primair op stagiaires en afstudeerders.

Aanpak en projecten in ontwikkeling voor 2026

In 2025 wordt gekeken op welke wijze de Stichting SmartHub 2.0 en de initiatieven hieronder een slag in verdere samenwerking kunnen maken.

Vanuit Smarthub Young Talent blijven we inzetten op het versterken van de Achterhoek als aantrekkelijke werkregio voor jong talent. Het huidige project richt zich op jongeren en studenten tussen de 17 en 25 jaar, en maakt de arbeidsmarktkansen in de regio zichtbaar via onder andere stages, afstudeerplaatsen en startersfuncties. En door bedrijven zichtbaar te maken en te adviseren en coachen hoe ze verbinding kunnen maken met jong talent.

Daarbij wordt samengewerkt met onderwijsinstellingen in en buiten de Achterhoek en andere projecten zoals Onverwachte Hoek, Innovatiehubs, de Netwerkplaats.

In de ontwikkeling richting 2026 verkennen hoe we (young) professionals tot 45 jaar sterker aan de Achterhoek kunnen verbinden door hen te stimuleren om hier te wonen, te werken en zich blijvend te vestigen.

Lopende projecten

Onderstaande projecten zijn de nu bekende projecten die in voorbereiding zijn of in 2025-2026 worden uitgevoerd om de doelen van de Thematafel te bereiken. De projecten worden uitgevoerd in wisselende samenstelling door verschillende partners. Monitoring van alle projecten vindt plaats via de Thematafel en Achterhoek Board. De projecten zijn breder dan hetgeen Regio Achterhoek zelf uitvoert. Dit programma is dan ook informerend en niet ter vaststelling.

Dit betreft de stand van zaken per eind maart 2025.

Projecten	Looptijd	
SmartHub Young Talent	01-12-2021	31-12-2025
Uitbouwen ecosysteem Achterhoek	01-04-2022	31-12-2025
Additive Manufacturing Regio Achterhoek	01-09-2022	31-08-2025
StartUp in Residence Achterhoek	01-09-2022	31-12-2025
SHII 2.0 Werkend ecosysteem toekomstbestendig maken	19-04-2023	30-04-2026
iShare	01-12-2023	30-11-2025
3D metaalpoeder zeven	01-01-2024	31-12-2025
Actieagenda MKB Dienstverlening	01-11-2024	31-12-2025

Hieronder wordt de financiering van bovenstaande projecten weergegeven exclusief projecten in voorbereiding.

	Overheid	Maatschappelijke organisaties	Ondernemers	Totaal
Totaalfinanciering	2.696.789	306.095	1.447.408	4.450.292

2.2 Onderwijs en Arbeidsmarkt

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

Wat willen we bereiken?

We willen de tekorten op de arbeidsmarkt aanpakken. Volgens de prognoses kampt de Achterhoek met een jaarlijks tekort van 1.500 - 2.000 arbeidskrachten. De Arbeidskracht Analyse Achterhoek laat zien het hierbij vooral gaat om het hogere mbo-niveau en het hbo. Daarnaast is er behoefte aan ongeschoolde arbeidskrachten. De banengroei is omvangrijk genoeg om de werkloosheid te laten dalen. Tegelijkertijd zien we dat er nog altijd kandidaten zijn die lastig werk kunnen krijgen of behouden. We hebben in de Achterhoek te maken met ongeveer 14.000 mensen die we tot het 'ongekend talent' mogen rekenen. Dit zijn werklozen, semi-werklozen en mensen die (ongewenst) in deeltijd werken.

Het tekort kunnen we niet alleen opvangen met mensen uit de eigen regio. De aandacht gaat uit naar het aantrekken, binden en boeien van nieuwe en huidige arbeidskrachten. We positioneren onszelf als een sterke, innovatieve regio om te werken en te ontwikkelen.

We werken aan kansgelijkheid en een inclusieve arbeidsmarkt. In de Achterhoek kan iedereen die wil werken, waardig en passend werk doen. Bij het verkleinen van de mismatch kiezen we de komende jaren expliciet voor de sectoren Techniek, Zorg en Onderwijs. Het moet eenvoudiger worden om te kunnen om-, her-, en bijscholen binnen en tussen deze sectoren. We willen dat er, wat betreft de dienstverlening op het vlak van loopbaanvraagstukken gewerkt wordt vanuit een ontschotte dienstverlening. De vraag staat centraal, niet het systeem.

Te bereiken maatschappelijk effect/bijdrage Regio Deal Achterhoek II

Springplanken Regio Deal

- Toekomstbestendige arbeidsmarkt
- Inclusieve arbeidsmarkt

Aanpak en projecten

In de visie 2030 zijn de doelen en streefwaarden opgenomen. Per doel is de aanpak samen met de te ontwikkelen projecten beschreven.

De tekorten op de arbeidsmarkt zijn teruggedrongen

Langs welke grote lijnen werken we hier aan

De grote lijn is de positionering van de Achterhoekse arbeidsmarkt. Hoe zorgen we dat we een aantrekkelijke arbeidsmarkt zijn en blijven. Vanuit strategie naar aanpak; hoe en welke invloed kunnen we hebben op het regionale vraagstuk van werkgevers als werven, binden en boeien van medewerkers voor met name de sectoren Techniek, Zorg en Onderwijs.

Aanpak en projecten in ontwikkeling voor 2026

In 2025 wordt de profilering van de Achterhoek opnieuw tegen het licht gehouden. Hiermee positioneren we ook de arbeidsmarkt opnieuw. Met deze keuze ontwikkelen we activiteiten voor de positionering. De grote uitdaging in het totale programma van Onderwijs en Arbeidsmarkt is het bereiken van de werkgevers en de werknemer/inwoner.

In 2025 worden er meerdere projecten voorbereid gericht op de arbeidsmarktkrapte, waaronder het project zorg voor Mekaar en de Flexpool wonen. Deze initiatieven zullen in 2026 verder uitgerold worden.

Talenten zijn benut

Langs welke grote lijnen werken we hier aan

We stimuleren, faciliteren en ondersteunen een Leven Lang Ontwikkelen en Duurzame Inzetbaarheid van medewerkers, rekening houdend met kansengelijkheid. Enerzijds ligt hier een rol voor de werkgevers door in te zetten op een leercultuur in bedrijven en tussen sectoren. Anderzijds is het belangrijk dat werknemers proactief zijn in hun professionele ontwikkeling en de kansen pakken om flexibel te blijven en mee te kunnen bewegen met ontwikkelingen op de arbeidsmarkt. Ook is er aandacht voor Loopbaan en Beroep binnen het VO om leerlingen kennis te laten maken met de kansen in onze regionale arbeidsmarkt.

Aanpak en projecten in ontwikkeling voor 2026

De kwartiermaker LLO levert in 2025 een gedegen Programma LLO op, inclusief begroting. Dit leidt naar een aanpak waarmee we de komende jaren een slag maken op het verbeteren van de leercultuur in de regio. Hierbij wordt nauw opgetrokken met de ontwikkelingen binnen het Regionaal Werkcentrum Achterhoek (RWC)

De transitieperiode van het Grensland College loopt tot eind 2026. In deze periode werkt men aan een toekomstbestendig financieringsmodel om HBO onderwijs in de Achterhoek te kunnen borgen. Eind 2026 is duidelijk hoe het project Servicepunt Techniek (SPT) duurzaam geborgd is in de samenwerking in de regio.

Vanuit het project Opijver komt er aanvullende planvorming ter bevordering van scholing richting MBO-1, MBO-2 en Ad opleidingen. De resultaten van de pilot inkomensval van werk naar werk zijn in 2026 bekend, zodat besloten kan worden of dit een vervolg kan krijgen.

Een inclusieve arbeidsmarkt

Langs welke grote lijnen werken we hier aan

We maken ons sterk voor iedereen die ondersteuning nodig heeft bij het vinden van een plek op de arbeidsmarkt. We werken vanuit de strategische agenda inclusieve arbeidsmarkt Achterhoek langs vier lijnen. We brengen het onbenut arbeidspotentieel, dat momenteel geschat wordt op ongeveer 14.000 personen, in beeld. We zetten in op het vergroten van de digitale vaardigheden van inwoners zodat zij kunnen participeren op de werkvloer en in de samenleving, we bestrijden de laaggeletterdheid en we zetten in op het voorkomen van schooluitval onder jongeren.

Aanpak en projecten in ontwikkeling voor 2026

Verwacht wordt dat in 2025/2026 de volgende projecten gaan starten:

- Project dempen inkomensval van werkloosheid naar werk
- Vervolg op het pilotproject snelle start Statushouders en Asielzoekers
- Project Onbenut Arbeidspotentieel.

Grensoverschrijdende en bovenregionale samenwerking

Langs welke grote lijnen werken we hieraan

We zetten in op het pakken van kansen die er zijn om via grensoverschrijdende en bovenregionale samenwerking de uitdagingen binnen onderwijs en arbeidsmarkt te realiseren. Dit door in gezamenlijkheid projecten en initiatieven van de grond te tillen.

Aanpak en projecten in ontwikkeling voor 2026

Tech.land: Naar verwachting wordt in 2025 een programmamanager aangesteld voor de aansluiting van de Achterhoek op Tech.land.

Vanuit de Arbeidsmarktregio is een verkenning gestart om een WIN (Work in NL) punt op te zetten. Deze informatiepunten helpen arbeidsmigranten bij vinden van de weg in NL. In samenwerking met SZW.

Gelrepect 2.0 loopt door. Hieronder vallen regionale en bovenregionale projecten.

Lopende projecten

Onderstaande projecten zijn de nu bekende projecten die in voorbereiding zijn of in 2025-2026 worden uitgevoerd om de doelen van de Thematafel te bereiken. De projecten worden uitgevoerd in wisselende samenstelling door verschillende partners. Monitoring van alle projecten vindt plaats via de Thematafel en Achterhoek Board. De projecten zijn breder dan hetgeen Regio Achterhoek zelf uitvoert. Dit programma is dan ook informerend en niet ter vaststelling.

Dit betreft de stand van zaken per eind maart 2025.

Projecten	Looptijd	
Euregionale Doorlopende Leerlijn (EDL) - Scholenmakelaar	01-01-2023	31-12-2026
Kleurrijke zorgverleners	01-01-2024	31-12-2026
Achterhoeks Talentenfonds Opijver 2024-2026	15-03-2024	31-01-2026
Femme Tech Achterhoek	01-01-2024	31-12-2026
Inclusieve Technologie Achterhoek (TINT)	15-09-2024	31-12-2026
Servicepunt Techniek Achterhoek/Liemers	01-01-2025	31-12-2026
Grensland 2.0 (in voorbereiding)	01-07-2025	31-12-2026

Hieronder wordt de financiering van bovenstaande projecten weergegeven exclusief projecten in voorbereiding.

	Overheid	Maatschappelijke organisaties	Ondernemers	Totaal
Totaal financiering	4.578.448	896.421	1.606.861	7.081.730

2.3 Mobiliteit en Bereikbaarheid

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

Wat willen we bereiken?

Een goede bereikbaarheid voor de Achterhoek, omdat dit een essentiële voorwaarde is om een aantrekkelijke (werk)regio te zijn voor werknemers, studenten, inwoners en toeristen. Maar ook om economisch te kunnen groeien en voor de leefbaarheid. Verder willen we goede (OV) verbindingen met Duitsland en duurzaam vervoer.

Te bereiken maatschappelijk effect/bijdrage Regio Deal Achterhoek II

Springplank Regio Deal

- Publieke mobiliteitsaanpak

Aanpak en projecten

In de visie 2030 zijn de doelen en streefwaarden opgenomen. Per doel is de aanpak samen met de te ontwikkelen projecten beschreven.

De infrastructuur is robuust en toegankelijk

Langs welke grote lijnen werken we hier aan

We zetten in op een robuust en goede toegankelijke infrastructuur. Dit betekent dat we ons inzetten voor een verkeersveilige en goed doorstromende N18, snelle (interregionale) fietsverbindingen en een goede bereikbaarheid van de A12 tussen Arnhem en de Duitse grens.

Aanpak en projecten in ontwikkeling voor 2026

We blijven inzetten op een lobby voor de corridoraanpak N18. Hier wordt de gebiedsinvesterings-agenda N18 voor gebruikt. Deze moet eind 2025 klaar zijn. Daarnaast zetten we in op realisatie van onderdelen van deze agenda, waaronder fietsverbindingen, onderdelen van het N18-tracé en mobiliteitshubs, waar deze verbindingen op aansluiten. We volgen de ontwikkelen op en rondom de A12 (doortrekken A15, onderhoud IJsselbruggen en KP Velperbroek) op de voet. We participeren actief in de betrokken werkgroep en ambtelijk en bestuurlijke overleggen. We zijn actief in de A12 Alliantie en A12 Slim Reizen om anders reizen op deze corridor te stimuleren. Verder blijven we lobbyen voor realisatie van de doorkoppeling van de treindiensten Winterswijk-Zutphen en Zutphen-Apeldoorn, wat een flinke tijdswinst (30 min) moet opleveren in beide richtingen.

De CO2 uitstoot van het verkeer en vervoer is verminderd

Langs welke grote lijnen werken we hier aan

We stimuleren duurzaam woon-werkverkeer en werkverkeer. Hierbij hoort ook een robuuste en goed dekkende laadinfrastructuur om de verduurzaming te faciliteren. De grote lijn is om de modal shift en de bijbehorende gedragsverandering te stimuleren.

Aanpak en projecten in ontwikkeling voor 2026

De werkgeversaanpak, oftewel: de inzet van mobiliteitsmakelaars wordt voortgezet om duurzaam woon-werkverkeer te stimuleren.

De logistiek makelaar wordt voortgezet om logistiek verkeer te verduurzamen. Onder meer door efficiënter en effectiever in en rondom de Achterhoek te bewegen en ondernemers te ondersteunen bij het aanschaffen van duurzaam logistieke vervoersmiddelen, dan wel andere vragen rondom verduurzaming van hun vervoer.

De werkgroep Duurzame Mobiliteit blijft actief. Hier komen alle vragen rondom het verduurzamen (elektrificeren) van de vervoersmiddelen, laadinfrastructurele opgaven in de regio en het helpen van ondernemers en gemeenten in hun specifieke opgaven aan bod.

Slimme vervoersvoorzieningen**Langs welke grote lijnen werken we hier aan**

We zetten ons hard in voor een goed dekkend Openbaar Vervoer-netwerk dat goed aansluit op andere (publieke) modaliteiten en faciliteiten. Hiermee proberen we een nieuwe vorm van Publieke Mobiliteit te creëren, waar alle vormen van (deel)vervoer en OV effectief en efficiënt op elkaar zijn aangesloten. Een stevige ruggengraat van trein en hoogwaardige buslijnen is een voorwaarde om tot een dekkend netwerk zonder witte vlekken te komen. Het realiseren van een dergelijk goed samenhangend systeem is pionierswerk. Wij zitten als Achterhoek in de landelijke koploper groep om dit met het Rijk en de provincie Gelderland de komende jaren verder uit te rollen en mee te experimenteren.

Aanpak en projecten in ontwikkeling voor 2026

We werken verder aan het uitvoeren van de diverse deelprogramma's van het Plan van Aanpak voor Publieke Mobiliteit, zoals in 2025 is vastgesteld. Hier zal met name de focus komen te liggen op infrastructurele opgaven zoals: mobiliteitshubs en onderzoek en realisatie van (onderdelen van) fietsverbindingen.

We zetten in op het realiseren van deelmobiliteit/deelvervoer bij werkgevers om duurzaam woon-werk verkeer te stimuleren.

Daarnaast starten we met een pilot van Arriva voor het inzetten van flexibele buslijnen (het "Agile" principe), waar flexibele haltes worden gevormd op reguliere lijnen, die alleen per aanvraag worden aangedaan. Indien de bus overvraagd wordt en de aansluiting op de trein dreigt te missen, dan wordt daar alternatief vervoer ingeschakeld in de vorm van een ZOOV-bus.

Met deze integrale benadering van OV, doelgroepenvervoer en deelmobiliteit, oftewel: Publiek Vervoer/Publieke Mobiliteit wordt in de Achterhoek geëxperimenteerd. De Achterhoek fungeert hiermee als koploper in de Landelijke Publieke Mobiliteit koplopersgroep.

Lopende projecten

Onderstaande projecten zijn de nu bekende projecten die in voorbereiding zijn of in 2025-2026 worden uitgevoerd om de doelen van de Thematafel te bereiken. De projecten worden uitgevoerd in wisselende samenstelling door verschillende partners. Monitoring van alle projecten vindt plaats via de Thematafel en Achterhoek Board. De projecten zijn breder dan hetgeen Regio Achterhoek zelf uitvoert. Dit programma is dan ook informerend en niet ter vaststelling.

Dit betreft de stand van zaken per eind maart 2025.

Projecten	Looptijd	
Invulling taken ADC door ZOOV 2022-2024	01-01-2022	31-12-2025
Procesbegeleiding Achterhoekse MaaS-aanpak 2023-2025	31-12-2022	31-05-2025
Gebiedsgerichte corridoruitwerking N18	16-09-2024	31-01-2025
Slimme en schone mobiliteit Achterhoek	01-01-2025	31-12-2025

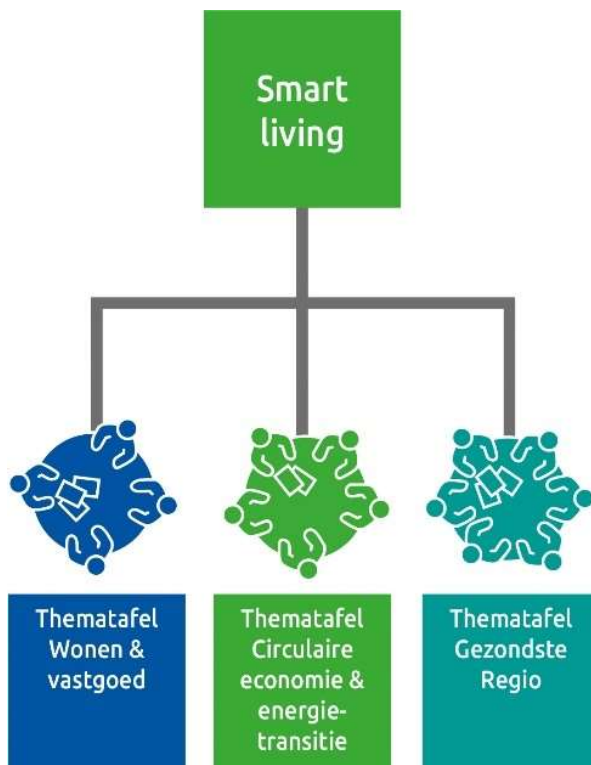
Hieronder wordt de financiering van bovenstaande projecten weergegeven exclusief projecten in voorbereiding.

	Overheid	Maatschappelijke organisaties	Ondernemers	Totaal
Totaal financiering	921.335	0	278.375	1.199.710

Programma 3

Smart Living

In deze paragraaf worden de doelen en projecten van de thematafels weergegeven die vallen onder Smart Living. Dit zijn Wonen en Vastgoed, Circulaire economie en Energietransitie en de Gezondste Regio. Per Thematafel wordt weergegeven wat onze ambitie is voor 2030 en welke doelen en streefwaarden daar bij horen. Vervolgens wordt de aanpak voor het begrotingsjaar 2026 beschreven en wordt inzicht gegeven in de (lopende) projecten. Dit is niet uitputtend, gedurende het lopende jaar zullen nieuwe projecten worden ontwikkeld en worden toegevoegd. De projecten zijn breder dan hetgeen Regio Achterhoek zelf uitvoert. Dit programma is dan ook informerend en niet ter vaststelling.

3.1 Wonen en Vastgoed

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

Wat willen we bereiken?

We willen een gezonde woningmarkt met een normale spanning: dus met voldoende toegankelijkheid voor alle doelgroepen en een gedifferentieerd aanbod, passend bij de vraag. Dat betekent dat er in voldoende mate betaalbare woningen zijn en voldoende woon-zorgvoorzieningen die nodig zijn voor de sterk groeiende groep senioren. Bij de ontwikkeling van woningen worden verschillende innovatie woonvormen en bouwaanpakken toegepast. Leegstand is alleen nog maar in de vorm van frictieleegstand aan de orde.

De woningvoorraad die bij een dergelijke markt past, is toekomstbestendig. Dit houdt in dat deze in aanzienlijke mate energiezuiniger is gemaakt. Daar waar mogelijk zijn woningen meer levensloopbestendig gemaakt.

Wonen staat niet op zich maar kent een interactie met de directe omgeving. Daarom is het van belang wonen te verbinden met voorzieningen, bijvoorbeeld op het gebied van werk, mobiliteit, landschap, maatschappelijke voorzieningen en recreatie. Bij de ontwikkeling en herstructurering van woonfuncties is aandacht voor leefbaarheidsfactoren als veiligheid en sociale cohesie binnen wijken. Daarnaast zal de bebouwde omgeving meer klimaatadaptief en volgens de principes van circulariteit ingevuld moeten worden.

Te bereiken maatschappelijk effect/bijdrage Regio Deal Achterhoek II

Springplanken Regio Deal

- Bouwen naar Achterhoekse identiteit
- Innovatieve woningbouw

Aanpak en projecten

In de visie 2030 zijn de doelen en streefwaarden opgenomen. Per doel is de aanpak samen met de te ontwikkelen projecten beschreven.

Voldoende nieuwe betaalbare woningen

Langs welke grote lijnen werken we hier aan

In de Regionale Woonagenda en de Woondeal hebben we duidelijke afspraken gemaakt over het aandeel betaalbare woningen. We stimuleren conceptuele woningbouw voor de realisatie hiervan, alsmede grondpolitiek en gerichte handhaving en beleid om betaalbare woningen ook in de toekomst betaalbaar te houden.

Aanpak en projecten in ontwikkeling voor 2026

Door het project Samen Betaalbaar Bouwen bouwen we vanaf 2026 minimaal 10% van de nieuwbouw voor starters. Deze woningen kosten maximaal € 270.000 (prijsspeil 2025). In dit project werken alle partijen (3-O) samen om te komen tot deze aantallen.

De bestaande woningvoorraad is toekomstbestendig

Langs welke grote lijnen werken we hier aan

Terwijl de woningcorporaties hun eigen duurzaamheidsplannen uitvoeren, richten wij ons vooral op de grote particuliere woningmarkt. Met Energieloket Achterhoek zetten we ons in om particulieren te activeren en te helpen hun woning te verduurzamen. Dit geven we onder meer vorm in de aanpak One Stop Shop, waarmee wordt toegewerkt naar een integrale ontzorgaanpak voor woningeigenaren bij het verduurzamen van hun woning. Daarnaast werken we aan een visie op wonen, welzijn en zorg. Deze geeft richting aan de stappen die we willen zetten om te zorgen dat we in de Achterhoek passende woningen kunnen bieden in een gezonde en vitale leefomgeving met de nodige zorg en ondersteuning.

Aanpak en projecten in ontwikkeling voor 2026

We investeren in bestaande panden in het buitengebied. We leggen extra focus op vrijgekomen agrarische bebouwing. Daarbij investeren we in (biobased) verduurzaming van bestaande bebouwing, zowel voor de koop- als de huurwoningen. Dit door nauwe samenwerking tussen de betrokken partijen. One stop shop wordt volledige benut en zorgt voor een grote verduurzamingslag in de regio.

Versnelling woningbouw

Langs welke grote lijnen werken we hier aan

In de Regionale Woonagenda is een tienpuntenplan gepresenteerd gebaseerd op de aanpak 'Van dromen naar doen'. Belangrijke onderdelen hiervan zijn het aanpakken van de capaciteitsproblemen, versnellen en vereenvoudigen van procedures en het verbeteren van het netwerk van bouwers en ambtenaren in de regio.

Aanpak en projecten in ontwikkeling voor 2026

In 2025 zijn in regiobrede sessies van Samen Sneller Bouwen actielijnen vastgesteld en is de samenwerking versterkt. Het netwerk weet elkaar beter te vinden bij het komen tot concrete projecten en daarbuiten. Deze acties worden in 2026 verder opgepakt in 3-O verband. Hierbij kan gedacht worden aan versimpeling van het proces, brede kennisdeling en gezamenlijke bundeling van krachten. Via de regionale versnellingstafel bespreken we concrete knelpunten en lossen deze gezamenlijk met Rijk en provincie op.

De flexpool is opgestart. Er is een gezamenlijk loket voor projecten op gebied van woningbouw/woningsplitsing. Er worden twee keer per jaar Samen Sneller bouwen sessies georganiseerd.

Ontwikkelen en realiseren van innovatieve en duurzame manieren van bouwen

Langs welke grote lijnen werken we hier aan

We richten ons op toekomstbestendig bouwen. Dit door Biobased Bouwen en innovatieve woningbouw te stimuleren.

Aanpak en projecten in ontwikkeling voor 2026

Toekomstbestendig bouwen is breed verankerd in de regio. In 2025 wordt bestuurlijk een plan van aanpak voor Toekomstbestendig bouwen vastgesteld. De acties die hieruit komen worden in 2026 uitgevoerd.

Lopende projecten

Onderstaande projecten zijn de nu bekende projecten die in voorbereiding zijn of in 2025-2026 worden uitgevoerd om de doelen van de Thematafel te bereiken. De projecten worden uitgevoerd in wisselende samenstelling door verschillende partners. Monitoring van alle projecten vindt plaats via de Thematafel en Achterhoek Board. De projecten zijn breder dan hetgeen Regio Achterhoek zelf uitvoert. Dit programma is dan ook informerend en niet ter vaststelling.

Dit betreft de stand van zaken per eind maart 2025.

Projecten	Looptijd	
PilotTransformatievisie Oudestraat Neede 2030	01-01-2020	30-06-2025
Centrumvisie Dinxperlo	18-03-2021	31-12-2025
Dorpshart Wehl	06-03-2021	31-12-2026
Groenlo, een vitaal centrum voor onze inwoners	01-10-2021	31-12-2025
Woondeal proces en uitvoering	01-01-2024	31-12-2027
Woondeal flexpools	01-01-2024	31-12-2025
One Stop Shop Achterhoek	01-01-2022	31-12-2025
Flexwonen in de Achterhoek	01-01-2022	31-12-2025
Gebied zoekt ondernemende bewoners	01-01-2025	31-12-2026
Gebiedsontwikkeling Gendringen	01-09-2022	31-12-2026
Volkshuisvestingsfonds	08-07-2021	31-12-2031

Hieronder wordt de financiering van bovenstaande projecten weergegeven exclusief projecten in voorbereiding.

	Overheid	Maatschappelijke organisaties	Ondernemers	Totaal
Totaal financiering	19.372.301	134.947	807.400	20.314.648

3.2 Circulaire economie & energietransitie

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

Circulariteit heeft een belangrijke plek gekregen in de Achterhoek. Essentieel is de transitie naar hernieuwbare grondstoffen, biomassa wordt in de kringlooplandbouw, in het voedselsysteem en voor bouw en infra optimaal benut. Uiterlijk in 2050 is de regio energieneutraal. We maken de Achterhoek klaar voor een duurzame toekomst en groeien uit tot de schoonste regio van het land. In de transitie naar een duurzaam schone regio worden hernieuwbare grondstoffen gebruikt, (bouw)materialen hergebruikt en door minder emissies kan de biodiversiteit herstellen. We willen in 2030 een reductie van 50% van de primaire grondstoffen realiseren t.o.v. 2010. We willen koploper blijven in het realiseren van een kringlooplandbouw, en werken aan de transitie in de hele keten om te komen tot een duurzaam voedselsysteem. Door hoogwaardig benutten van grondstoffen en recycling van reststromen zijn er minder emissies en creëren we ruimte voor meer biodiversiteit.

Te bereiken maatschappelijk effect

Springplanken Regio Deal

- Slimme energiegemeenschappen
- Toekomstige landbouw & duurz. voedselsystemen
- Biobased Achterhoek

Aanpak en projecten

In de visie 2030 zijn de doelen en streefwaarden opgenomen. Per doel is de aanpak samen met de te ontwikkelen projecten beschreven.

Oplossingen voor energiebesparing, duurzame opwekking en zelfvoorzienend zijn

Langs welke grote lijnen werken we hier aan

We spelen in op de verschuiving in de energievoorziening, onder andere door duurzaam opwekken van energie en oplossingen te zoeken voor netcongestie. Hiervoor werken we aan bewustwording, brengen we onderdelen van het energiesysteem in kaart en ontwikkelen we oplossingsrichtingen waaronder nieuwe samenwerkingsvormen, (decentrale) technische oplossingen en nieuwe verdienmodellen.

Aanpak en projecten in ontwikkeling voor 2026

De Kansenkaart Slimme Energiegemeenschappen voor Achterhoekse bedrijven en bedrijventerreinen werken we regionaal uit. We pakken dit op samen met DOA (Duurzaam Ondernemerscentrum Achterhoek) en gemeenten, en we schalen oplossingen uit eerdere projecten op. We zetten verschillende maatregelen in, collectief, delen van energievoorzieningen (zoals duurzame opwek en opslag) en energiemanagement (o.a. achter de meter). We verkennen koppelkansen met lokaal (flex-)vermogen (bijv. laadinfra, grootschalige opwek).

De Kadernota Energie wordt uitgewerkt om (Regio Deal) energie aanvragen te beoordelen.

De agro foodsector is koploper in kringlooplandbouw

Langs welke grote lijnen werken we hier aan

We werken aan toekomstbestendige landbouw en een duurzaam voedselsysteem in de Achterhoek. We hanteren een integrale benadering van bedrijfssystemen voor kringlooplandbouw voor (melk)veehouderij en akkerbouw. Europese en nationale doelen op gebied van water, natuur en klimaat leiden tot veranderingen in het landelijk gebied. Daarom wordt gewerkt op bedrijfs-, bedrijfssysteem- en gebiedsniveau met een grote en diverse groep boeren, regionale boerenorganisaties en andere stakeholders. Een belangrijke lijn is *experimenteerregio Achterhoek*; een werkwijze om innovatiegericht én met boeren van 'onderop' samen te werken, om praktijkgerichte kennis en ervaring in te zetten voor (nieuw) beleid en wet- en regelgeving.

Aanpak en projecten in ontwikkeling voor 2026

In samenwerking met Twente vervolgen we de gezamenlijk Fieldlab Achterhoek als zogenoemde Experimenteerlocatie Oost. De Achterhoekse samenwerking versterken we door een gezamenlijke stichting met vier boerenorganisaties en -netwerken (VALA, VK-Oost, Stichting Biomassa en De Innovatie Coöperatie), als Agrarisch Netwerk Achterhoek. Het Achterhoeks wenkend perspectief wordt uitgewerkt met regionale partijen voor strategieën, projecten/programma's en organiseren van de daarvoor benodigde middelen voor een toekomstbestendige landbouw. Het lopende onderzoek naar CO₂-vastlegging/borging en verwaarding wordt voortgezet, evenals het project emissiereductie (melk-)stalsystemen. We verkennen de gebiedsgerichte aanpak en doorwerking van maatregelen onder anderen ten behoeve van water bodem systeem, natuur en klimaat.

Gebruik (hernieuwbare) grondstoffen in bouw en infra & efficiënter gebruik van (primaire) grondstoffen

Langs welke grote lijnen werken we hier aan

We willen in aansluiting op de Rijksdoelen in 2030 het gebruik van eindige grondstoffen halveren. Hiervoor zetten we in op het stimuleren van circulair werken door vergroten van de bewustwording en kennisontwikkeling, kennisuitwisseling en het stimuleren van circulariteit door toepassen van nieuwe werkwijzen. We werken aan het monitoren van de voortgang van de transitie naar een circulaire economie in de Achterhoek. We zetten in op het verminderen van het gebruik van primaire grondstoffen door minder en andere (hernieuwbare) grondstoffen te gebruiken en hergebruik van materialen en producten in onder andere de bouw en infra.

Aanpak en projecten in ontwikkeling voor 2026

We werken een regionale aanpak uit voor onder anderen toekomstbestendig bouwen en infra, met aandacht voor stimuleren, aanjagen en veranderingen in organisaties. Daarvoor zetten we kennistafels in voor (hergebruik) grondstoffen, innovatie en proeftuinen, inkoop en opdrachtgeverschap. Het kader voor toekomstbestendig bouwen wordt uitgewerkt tot een regionaal programma. Dat volgende jaren wordt uitgevoerd op basis van de standaarden en ambities voor toekomstbestendig bouwen.

Reductie CO₂ en stikstof en toename biodiversiteit

Langs welke grote lijnen werken we hier aan

We richten ons op bewustwording, kennisuitwisseling, aanjagen en versnellen van emissiereductie door innovaties en toepassen van nieuwe producten, processen en technieken. We stimuleren circulair werken waardoor (CO₂-) uitstoot wordt gereduceerd. Afname van emissies draagt bij aan herstel biodiversiteit. Voor biodiversiteit inventariseren en verbinden we lokale, regionale en provinciale aanpakken voor verbetering van de biodiversiteit op drie terreinen: agrarische gronden, overig buitengebied en binnen de bebouwde kom.

Aanpak en projecten in ontwikkeling voor 2026

We gaan een regionaal plan uitwerken waarbij wordt voortgebouwd op bestaande goede voorbeelden en het samenbrengen van de verschillende projecten, die als aanjagers voor herstel van biodiversiteit kunnen dienen. Onderdeel is kennisuitwisseling en (onderdelen van) goede praktijk delen. De thema's worden medio 2025 gezamenlijk bepaald, en vervolgens worden middelen voor uitvoering gezocht. De inzet is vooral gericht op meer-/langjarige aanpak, aanvullend op aanleg van (landschaps-)elementen.

Lopende projecten

Onderstaande projecten zijn de nu bekende projecten die in voorbereiding zijn of in 2025-2026 worden uitgevoerd om de doelen van de Thematafel te bereiken. De projecten worden uitgevoerd in wisselende samenstelling door verschillende partners. Monitoring van alle projecten vindt plaats via de Thematafel en Achterhoek Board. De projecten zijn breder dan hetgeen Regio Achterhoek zelf uitvoert. Dit programma is dan ook informerend en niet ter vaststelling.

Dit betreft de stand van zaken per eind maart 2025.

Projecten	Looptijd	
Ontwikkeling concept halvering stikstofemissie melkstal	01-06-2022	31-12-2025
Stimuleren energietransitie agrarisch Achterhoek	01-09-2022	31-12-2025
Slimme energiesystemen Achterhoek	01-10-2023	31-07-2025
Achterhoek Groen, Natuurlijk!	01-10-2024	30-06-2025
Agro Innovatiemakelaar 2025-2027	01-01-2025	31-12-2027

Hieronder wordt de financiering van bovenstaande projecten weergegeven exclusief projecten in voorbereiding.

	Overheid	Maatschappelijke organisaties	Ondernemers	Totaal
Totaal financiering	1.805.379	0	242.181	2.047.560

3.3 Gezondste Regio

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

Wat willen we bereiken?

We richten ons op vernieuwing en verbetering binnen de gezondheidszorg en welzijnssector, zodat de gezondheid van de Achterhoekse inwoners waar mogelijk kan toenemen. We streven ernaar dat mensen zo lang mogelijk zelf regie kunnen voeren over hun eigen gezondheid en zo lang mogelijk zelfstandig kunnen wonen.

We hanteren twee pijlers: preventie en zorginnovatie. Door te investeren in preventie worden we in de Achterhoek gezonder en kunnen we de belasting op de zorg verminderen. Door een gezonde leefstijl zal op de lange termijn minder zorg nodig zijn. Daarnaast biedt zorginnovatie de mogelijkheid voor slimme oplossingen zodat alle inwoners van de Achterhoek goede, toegankelijke en betaalbare zorg kunnen blijven ontvangen, ook in 2030. We willen werken vanuit een nieuwe visie op anders oud(er) worden in relatie tot wonen en daarmee ook een andere kijk op de rol van het bestaande zorgaanbod in combinatie met wonen. Daarnaast werken we aan innovatie van het gezondheidssysteem, onder de noemer Achterhoek Gezond.

We zetten samen met onze partners in op de filosofie van 'positieve gezondheid', met andere woorden het vermogen van mensen zich aan te passen en zelf regie te voeren en om te voorkomen dat mensen ziek worden en zorg nodig hebben. Door op alle niveaus te investeren in leefstijl, preventie, gezondheid en gedrag kan een deel van de ziekte- en behandelkosten vermeden worden. Door het stimuleren van een gezonde leefstijl hopen we het ziekteverzuim terug te dringen en daarmee de arbeidsparticipatie te verhogen.

Te bereiken maatschappelijk effect/bijdrage Regio Deal Achterhoek II

Springplank Regio Deal

- Gezondheid voorop

Aanpak en projecten

In de visie 2030 zijn de doelen en streefwaarden opgenomen. Per doel is de aanpak samen met de te ontwikkelen projecten beschreven.

Betaalbaar en toegankelijk netwerk van zorgdiensten

Langs welke grote lijnen werken we hier aan

De regionale ambities vanuit De Gezondste Regio vallen voor een belangrijk deel samen in de regionale uitwerking van het Integraal Zorgakkoord (IZA). Hiervoor is in 2023 het regioplan De Gezondste Regio vastgesteld. Het regioplan bevat prioritaire opgaven en is te beschouwen als het gezamenlijke kader. Vanuit dit plan werken we nu aan concrete transformaties, plannen en projecten voor de regio. Thematisch is het regioplan De Gezondste Regio opgedeeld in vier hoofdthema's. Vanuit deze thema's werken we in de regio samen aan een betaalbaar en toegankelijk netwerk van zorgdiensten. De thema's in de Achterhoek zijn (1) Gezond Leven en Preventie, (2) Veerkrachtig Ouder Worden, (3) Mentaal Gezond en (4) Prettig Werken in Zorg en Welzijn. Daarnaast zijn er drie dwarsverbanden die binnen alle thema's hun uitwerking hebben: (1) Digitalisering en Technologie, (2) Toekomstbesteding Zorglandschap en (3) Samenwerking.

Aanpak en projecten in ontwikkeling voor 2026

We volgen drie hoofdlijnen:

1. We volgen de landelijke ontwikkelingen rondom het Integraal Zorgakkoord dat loopt tot eind 2026. En nieuw of aanvullend akkoord biedt kansen voor de Achterhoek en zal ook inzet vragen van regio's. Daarnaast zal de landelijke lijn invloed hebben op het 'toekomstbestendig zorglandschap' en voorzieningen in de Achterhoek.
2. De uitvoeringsstructuur vanuit het Regioplan De Gezondste Regio willen we borgen in de regio. We werken aan een gezamenlijke perspectief en organisatiestructuur met voldoende uitvoeringskracht.
3. Wij zijn gezamenlijk aan de slag op de hierboven genoemde thema's, onder andere door de uitvoering van de regionale transformatieplannen.

De gezondste regio door preventie en innovatie**Langs welke grote lijnen werken we hier aan**

Preventie en innovatie zijn belangrijk om er voor te zorgen dat we in de Achterhoek onze centrale ambitie halen: Wij willen dat Achterhoekers gezond zijn en daarover zelf de regie hebben. Gezondheid, preventie en leefstijl zijn leidend, niet ziekte en behandeling. Daarom stimuleren we projecten die gericht zijn op preventie en innovatie. In de regionale uitwerking van het IZA is dit enerzijds ondergebracht in het hoofdthema 'Gezond Leven en Preventie' en anderzijds in het dwarsverband "Digitalisering en Technologie".

Aanpak en projecten in ontwikkeling voor 2026

We focussen sterker op innovatie. Deze focus kent twee hoofdcomponenten.

1. Technologische innovatie, zoals datagedreven werken, digitalisering en de inzet van zorgtechnologie. Hierbij gaat het regionaal bijvoorbeeld over het opschalen van lokale succesvolle pilots met de inzet van zorgtechnologie. Dit doen we samen met partners in zorg en welzijn en regionale partners zoals TZA Achterhoek.
2. Sociale innovatie geeft ons een perspectief in Achterhoek waarbij we de leefbaarheid op orde houden en de druk op de zorg niet vergroten. Wij richten ons op de ondersteuning van zorgcorporaties en andere nieuwe en innovatie samenwerkingsvormen tussen samenlevingen (kernen, buurten), gemeenten en zorgorganisaties. We bevorderen het regionaal leren en zorgen voor voldoende experimenteerruimte.

Achterhoekers zijn zelf langer verantwoordelijk voor hun gezondheid**Langs welke grote lijnen werken we hier aan**

Het zelf langer verantwoordelijk zijn voor je gezondheid gaat om het versterken van de eigen regie van de Achterhoekers. Die eigen regie komt terug in de eerste 3 thema's van de regionale uitwerking van het IZA: Gezond Leven en Preventie, Veerkrachtig Ouder Worden en Mentaal Gezond. Dit door in te zetten op eigen verantwoordelijkheid en daar de Achterhoekers in te begeleiden.

Aanpak en projecten in ontwikkeling voor 2026

We bouwen verder aan succesvolle initiatieven en campagnes, zoals Praat vandaag over Morgen. Belangrijk hierbij is om een duidelijke regionale strategie en aanpak te hebben, maar lokale partners voldoende ruimte te geven aan eigen inkleuring. Hierbij sluiten we aan bij de communicatiestrategie vanuit het Regioplan De Gezondste Regio die gezamenlijk wordt ontwikkeld door partijen uit de regio.

Projecten Gezondste Regio

Onderstaande projecten zijn de nu bekende projecten die in voorbereiding zijn of in 2025-2026 worden uitgevoerd om de doelen van de Thematafel te bereiken. De projecten worden uitgevoerd in wisselende samenstelling door verschillende partners. Monitoring van alle projecten vindt plaats via de Thematafel en Achterhoek Board. De projecten zijn breder dan hetgeen Regio Achterhoek zelf uitvoert. Dit programma is dan ook informerend en niet ter vaststelling.

Dit betreft de stand van zaken per eind maart 2025.

Projecten	Looptijd	
Praat vandaag over morgen	01-05-2024	31-12-2025
Zorg voor mekaar	01-01-2025	31-12-2027
Zorgcorporatie Mariënveld (in voorbereiding)	01-04-2025	31-03-2028
Fit veur altied (in voorbereiding)	01-04-2025	01-10-2028

Hieronder wordt de financiering van bovenstaande projecten weergegeven exclusief projecten in voorbereiding.

	Overheid	Maatschappelijke organisaties	Ondernemers	Totaal
Totaal financiering	797.340	638.437	0	1.435.777

Programma 4

Bedrijfsvoering en rente

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

Te bereiken effect

Wij willen begrotingsevenwicht binnen de bij andere programma's nagestreefde doelstellingen en met een minimale bijdrage van de gemeenten een maximaal resultaat behalen. De kosten en opbrengsten moeten elkaar, gezien de beperkte financiële armslag, zoveel mogelijk in evenwicht houden.

Prestatie-/resultaatafspraken per activiteit Regio Achterhoek

Voor de activiteiten die Regio Achterhoek uitvoert gelden de volgende afspraken voor 2026:

Activiteit	Prestatie-/resultaatafspraak
Incidentele financiering	Realiseren van begrotingsevenwicht
Algemeen financieel beleid	• Voldoen aan wettelijke kaders (rechtmatigheid) • Continu verbeteren van de beleidscyclus • Adequate bedrijfsvoering • Uitvoeren van interne controles • Verantwoording van de uitgaven
Treasury	Beheren van de financiële middelen

Wat mag het kosten?

Begroting Regio Achterhoek (deel 2) Programma 4: Bedrijfsvoering en rente	R 2024	B 2025	B 2026
Lasten (A)	1.036.000	756.000	415.000
Baten derden (B)	1.058.000	751.000	401.000
Subtotaal (B-A)	22.000	-5.000	-14.000
Bijdragen gemeenten (C)	-	-	245.000
Saldo van baten en lasten (B-A+C)	22.000	-5.000	231.000
Ottrekkingen reserves	-	5.000	5.000
Toevoegingen reserves	-	-	-236.000
Resultaat	22.000	0	0

Toelichting

De bijdragen gemeenten betreffen de kosten voor bedrijfsvoering (€ 395.000) minus een structurele dekking vanuit de rente (€ 150.000). Deze bedragen worden vanaf 2026 rechtstreeks vanuit dit programma berekend en niet meer via een interne overboeking naar programma 1 doorbelast.

De kosten voor bedrijfsvoering betreffen de kosten voor leiding en ondersteuning en huisvesting. Van deze kosten is een bedrag van € 400.000 overhead en € 15.000 rentelasten. Voor een nadere toelichting wordt u verwezen naar de paragraaf bedrijfsvoering en het taakveldenoverzicht in de bijlagen.

De onttrekking aan de reserves (€ 5.000) betreft een onttrekking aan de reserve onderhoud huisvesting voor onvoorziene incidentele huisvestingskosten. De toevoeging aan de reserves (€ 236.000) betreft de toevoeging van het saldo rente aan de egaliseringsreserve rente.

Deel 2

Beleidsbegroting

Paragrafen

1 Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen is het vermogen om (incidentele) financiële tegenvallers te kunnen opvangen om taken te kunnen voortzetten. Het weerstandsvermogen is de relatie tussen de weerstandscapaciteit (de beschikbare middelen om niet begrote kosten te dekken) en de risico's (waarvoor geen voorzieningen zijn getroffen of verzekeringen voor zijn afgesloten). Het weerstandsvermogen is van belang voor het bepalen van de gezondheid van de financiële positie van Regio Achterhoek.

1.1 Beleid

In de nota "reserves en voorzieningen" van juli 2024 zijn kaders gegeven hoe met het vermogen van de Regio kan en mag worden omgegaan. Door het algemeen bestuur is besloten (AB 17 december 2021) dat het maximaal te reserveren bedrag voor weerstandsvermogen wordt berekend op basis van een weerstandsratio van $1,4 \times$ de benodigde weerstandscapaciteit. De benodigde weerstandscapaciteit bedraagt € 494.000. De maximale omvang voor het weerstandsvermogen is dan $1,4 \times € 494.000 = € 691.000$.

Een surplus wordt uitbetaald als het weerstandsvermogen boven dit bedrag uitkomt. Dit wordt jaarlijks bepaald bij het vaststellen van de begroting en wordt bepaald op basis van het laatste jaar van het meerjarenbeeld, rekening houdend met de effecten van inmiddels genomen bestuursbesluiten met financiële gevolgen voor volgende jaren.

1.2 Weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit het vrij besteedbaar deel van de algemene reserve vermeerderd met stille reserves en met onvoorziene posten.

Per 31 december	2025	2026	2027	2028	2029
Vrij besteedbaar deel alg. reserve	392.000	392.000	392.000	392.000	392.000
Stille reserves	memorie	memorie	memorie	memorie	memorie
Onvoorzien	8.000	8.000	8.000	8.000	8.000
Beschikbare weerstandscapaciteit	400.000	400.000	400.000	400.000	400.000

Op basis van het verhoogde risicoprofiel bedraagt de benodigde weerstandscapaciteit € 494.000. Door de hogere risico's daalt de weerstandsratio onder de 1,0 en daarom wordt voorgesteld de algemene reserve met € 100.000 te verhogen, zodat de ratio weer voldoende wordt. De beschikbare weerstandscapaciteit blijft onder het maximaal toegestane bedrag.

1.3 Risico's

Door middel van sessies met de medewerkers zijn de risico's bij Regio Achterhoek in kaart gebracht. Er is een inschatting gemaakt van de kans dat de gebeurtenis daadwerkelijk plaatsvindt en de (financiële) impact daarvan. De 7 meest belangrijke risico's staan hierna genoemd. Vanaf 2026 zijn structurele inkomsten uit subsidies opgenomen. Subsidies zijn vaak meerjarig, maar niet structureel. Vanwege het verhoogde risicoprofiel zal de beschikbare weerstandscapaciteit verhoogd moeten worden.

Risico	Kans	Impact (€) per jaar	Beheersmaatregelen
Inzetten van incidenteel beschikbare middelen voor projecten (bijv. middelen bevolkingsdaling); risico's zijn geen politieke keuzes durven maken, tegenstrijdige belangen en het vinden van cofinanciering.	Hoog	Reputatieschade. Geen impact in € voor Regio Achterhoek.	Structuur met Achterhoek Raad, Board en Thematafels met 30 samenwerking voor besluitvorming over projecten.
Als gevolg van een slechtere financiële situatie bij gemeenten bestaat de kans dat Regio Achterhoek een bezuinigings-taakstelling opgelegd krijgt.	Laag	Financiële impact bij een taakstelling van 10% is € 250.000 per jaar.	Bij een bezuinigings-taakstelling zullen structureel maatregelen in gang gezet moeten worden met kans op gevolgen voor wachtgeld.
De gevolgen van de CAO onderhandelingen en premiestijgingen leiden tot hogere personeelskosten.	Laag	Financiële impact bij 1% afwijking in de uitgangspunten is € 23.000 per jaar <i>(gebaseerd op primaire begroting)</i> .	Realistisch begroten op basis van indexcijfers uit de september circulaire (AB 15-12-2021).
Bij eigen projecten; projecten zijn niet op tijd af of gemaakte kosten voldoen niet aan subsidievoorwaarden door bijvoorbeeld inkoopisen of verantwoordingeisen.	Laag	Reputatieschade en evt. financiële schade. Bij afkeuring 2% van de projectkosten is het € 31.000 <i>(gebaseerd op jaarrekening)</i> .	Subsidievoorwaarden vooraf duidelijk in beeld hebben. Streng interne controle op van de stukken conform eisen subsidievoorwaarden.
Risico's rondom personeel; langdurige ziekte of ontslag werknemer.	Middel	Eén zieke of boventallige medewerker kost gemiddeld € 118.000 per jaar.	Continue aandacht hiervoor vanuit personeelsbeleid.
Beëindiging project met structurele projectformatie	Laag	Eén medewerker is gemiddeld 0,78 fte en kost € 92.000 per jaar.	Tijdig op sturen bij naderen einde projecttermijn.
Minder inkomsten uit subsidies. Subsidies zijn vaak meerjarig maar niet structureel. In de begroting is een structureel bedrag opgenomen.	Middel	Gerekend wordt met een gemiddeld bedrag van € 100.000 per jaar.	Tijdig op sturen bij naderen einde subsidieperiode van de diverse subsidies.

Het maximale risicobedrag bedraagt € 1.491.000. De genoemde risico's zullen niet tegelijk en ook niet in hun maximale omvang optreden. Om te bepalen welke weerstandscapaciteit benodigd is worden kans, frequentie en risicobedrag tegen elkaar afgezet. Hieruit komt een benodigde weerstandscapaciteit van € 494.000. Om te bepalen of het weerstandsvermogen toereikend is wordt een relatie gelegd tussen de financieel gekwantificeerde risico's (benodigde weerstandscapaciteit) en de beschikbare weerstandscapaciteit (begroting 2026 € 400.000). De relatie wordt uitgedrukt in een ratio, waarbij normaliter gestreefd moet worden naar een ratio weerstandsvermogen van minimaal 1,0 (voldoende). Zie de beoordelingstabel op de volgende pagina. De ratio weerstandsvermogen is voor 2026 € 400.000 / € 494.000 = 0,8 (matig). Oorzaak hiervan is het verhoogde risicoprofiel. Voorgesteld wordt om de algemene reserve met € 100.000 te verhogen, zodat de ratio weer 1,0 en daarmee voldoende wordt.

Beoordelingstabel:

Categorie	Ratio weerstandsvormogen	Betekenis
A	> 2	Uitstekend
B	$1,4 < x < 2$	Ruim voldoende
C	$1,0 < x < 1,4$	Voldoende
D	$0,8 < x < 1,0$	Matig
E	$0,6 < x < 0,8$	Onvoldoende
F	$< 0,6$	Ruim onvoldoende

Overige risico's

Schadeclaim Moram

De zaak Moram betreft een brand bij Moram in 's-Heerenberg in maart 2001. In 2004 heeft het dagelijks bestuur besloten dat dit aspect buiten de opschaling van de brandweertaak blijft en voor rekening van de Regio Achterhoek is. In 2006 is een hoofdprocedure John Deere-Moram gestart met een vrijwaringsprocedure richting de Regio. Deze procedure is in 2016 afgerond en hiermee krijgt de vrijwaringsprocedure tussen Regio en Moram geen vervolg. In 2008 is een tweede claim in de hoofdprocedure Bosman-Moram neergelegd bij de Regio Achterhoek. De vrijwaringsprocedure van Moram richting Regio krijgt geen vervolg (schikking in hoofdprocedure). Er loopt formeel echter nog wel steeds een procedure bij het Gerechtshof in deze zaak, waardoor de zaak op enig moment weer zou kunnen gaan leven. De verwachting dat dit gebeurt, is klein. In januari 2021 heeft de Regio een stuitingsbrief ontvangen van de verzekeraar van John Deere. Hiermee wordt de verjaring van de (eventuele) vorderingen van John Deere en haar verzekeraars op de Regio gestuit.

1.4 Financiële kengetallen

In de BBV is voorgeschreven dat in deze paragraaf een set van vijf verplichte financiële kengetallen opgenomen moet worden voorzien van een toelichting.

Kengetallen:	Rekening 2024	Begroting 2025 primaire	Begroting 2025 bijgesteld	Begroting 2026
Netto schuldquote (zie I)	-109%	-122%	-126%	-147%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-122%	-138%	-136%	-160%
Solvabiliteitsratio (zie II)	23%	26%	23%	36%
Structurele exploitatieruimte (zie III)	0,24%	0%	0%	0%
Grondexploitatie	nvt	nvt	nvt	nvt
Belastingcapaciteit	nvt	nvt	nvt	nvt

Kengetallen meerjarenbegroting:	Prognose 2027	Prognose 2028	Prognose 2029
Netto schuldquote (zie I)	-97%	-70%	-64%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-110%	-84%	-40%
Solvabiliteitsratio (zie II)	35%	38%	32%
Structurele exploitatieruimte (zie III)	0%	0%	0%
Grondexploitatie	nvt	nvt	nvt
Belastingcapaciteit	nvt	nvt	nvt

- I De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Om inzicht te krijgen in hoeverre er sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven. Een negatieve schuldquote geeft aan dat er sprake is van een overschot aan middelen, dit is bij Regio Achterhoek het geval. Omdat de door derden bekleemde middelen komende jaren worden uitgegeven wordt de schuldquote minder negatief.
- II De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin Regio Achterhoek in staat is aan haar financiële verplichting te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Hoe hoger de solvabiliteit, hoe gezonder het bedrijf. Dit percentage blijft redelijk constant.
- III De structurele exploitatieruimte geeft aan hoe groot de structurele vrije ruimte binnen de vastgestelde begroting is. Dit kengetal geeft aan dat er binnen de begroting van Regio Achterhoek geen structurele vrije ruimte aanwezig is.

1.5 Conclusie weerstandsvermogen

De omvang van het vrij besteedbare deel van de algemene reserve is voor 31 december 2029 begroot op € 392.000. De begrote beschikbare weerstandscapaciteit per 31 december 2029 bedraagt € 400.000. Door het verhoogde risicoprofiel is de weerstandsratio matig en daarom wordt voorgesteld € 100.000 toe te voegen aan de algemene reserve. De weerstandsratio is dan weer voldoende. Het geformuleerde plafond voor het weerstandsvermogen is vastgesteld op € 691.000. Er is dus geen sprake van een surplus van de algemene reserve.

De Regio heeft geen risico-dossiers die niet onder de normale bedrijfsrisico's vallen waarvoor de weerstandscapaciteit aanwezig is.

2 Paragraaf financiering

In deze paragraaf geven we inzicht in het financieringsbeleid van Regio Achterhoek. In de financieringsparagraaf (ook wel treasuryparagraaf) komen achtereenvolgens aan de orde treasurybeheer en financiering.

De beleidskaders voor de uitvoering van de treasuryfunctie voor Regio Achterhoek zijn vastgelegd in:

- Verordening financieel beleid, beheer en organisatie Regio Achterhoek (2023)
- Treasurystatuut Regio Achterhoek (2011)
- Nota reserves en voorzieningen Regio Achterhoek (2024)

2.1 Treasurybeheer

Het treasurybeheer is (beleids)uitvoering van de treasuryfunctie, binnen de kaders van het huidige financieringsstatuut. De treasuryfunctie omvat alle activiteiten die zich richten op het sturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, financiële geldstromen, de financiële posities en hieraan verbonden risico's. Tot treasuryrisico's behoren renterisico's, kredietrisico's en liquiditeitsrisico's. Deze risico's vloeien voort uit de transacties binnen de treasuryfunctie. De wet fido en het hierop gebaseerde treasurystatuut geven de speelruimte waarbinnen de treasury-activiteiten moeten plaatsvinden. Leningen of garanties mogen alleen uit hoofde van de publieke taak worden verstrekt. Met de komst van het Schatkistbankieren is het uitzetten van overtoollige middelen bij financiële instellingen niet meer mogelijk.

2.1.1 Renterisico

Het renterisicobeheer heeft als doelstelling het beperken van de invloed van mogelijke rentewijzigingen op de financiële positie van de organisatie. De wet Fido geeft twee concrete richtlijnen (de renterisiconorm en de kasgeldlimiet) voor het beheersen van renterisico's.

Renterisiconorm

De renterisiconorm is een instrument voor de beheersing van het renterisico bij herfinanciering. Om dit risico te beperken, mag de jaarlijkse verplichte aflossing en renteherziening niet meer dan 20% van het begrotingstotaal per 1 januari bedragen (rente-risiconorm). Regio Achterhoek heeft geen geldleningen lopen in 2026. Derhalve is er geen renterisico.

Kasgeldlimiet

Om de rentegevoeligheid te beperken is de kasgeldlimiet ingesteld. De kasgeldlimiet stelt een maximum aan de omvang van de netto vlottende schuld (kort geld). De netto vlottende schuld mag maximaal 8,2% bedragen van het begrotingstotaal. Daarboven moet lang geld worden aangetrokken. De kasgeldlimiet voor Regio Achterhoek bedraagt voor 2026 € 322.000 ($8,2\% * € 3.926.000$). Regio Achterhoek heeft gemiddeld een overschot aan middelen (vlottende middelen > vlottende schuld) en blijft daarmee binnen de limiet.

Renteschema

	Begroting 2026	
Externe rentelasten over korte en lange financiering		-15.000
Externe rentebaten		401.000
Saldo rentelasten en rentebaten		386.000
Rentelasten projecten (-/-)	0	
entebaten projecten (+)	0	
		0
Rente over eigen vermogen	0	
Rente over voorzieningen	0	
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente		0
Aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)		0
Renteresultaat op taakveld Treasury (rentebaat)		386.000

2.1.2 Krediet- en liquiditeitsrisico's

Vanaf 10 december 2013 is het Schatkistbankieren ingevoerd en worden alle overtollige middelen aangehouden in de schatkist. Gelden tegen gunstige rentetarieven uitzetten op spaarrekeningen of deposito's bij andere instellingen is met de invoering van Schatkistbankieren niet meertoegestaan.

Onderstaande tabel geeft de liquiditeitsplanning weer:

Stand 1/1 (x € 1.000)	2026	2027	2028	2029
Liquide middelen begin	24.216	13.813	8.721	5.162
Ontvangsten	4.190	4.990	3.106	3.725
Uitgaven	14.593	10.082	6.665	3.400
Liquide middelen eind	13.813	8.721	5.162	5.487

Bij het verloop van de liquiditeitsplanning is een inschatting gemaakt van de inzet van het investeringsfonds en de resterende provinciale gebiedsopgaven middelen als cofinanciering voor projecten en zijn de te ontvangen middelen van de Regiodeal opgenomen en een inschatting van de inzet hiervan.

2.2 Financiering

De aanwezig activa worden eerst met eigen vermogen (algemene en bestemmingsreserves) en vervolgens met vreemd vermogen (voorzieningen en langlopende schulden) gefinancierd. Regio Achterhoek heeft momenteel geen geldleningen aangetrokken.

In navolgende tabel wordt het jaarlijkse financieringstekort c.q. -overschot op de bestaande vaste activa en passiva geschetst.

Stand 31/12 (x € 1.000)	31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027	31-12-2028	31-12-2029
Investerings (bestaand)	-	-	-	-	-
Ambtenarenhypotheken	455	450	444	444	227
Vervangingsinvesteringen (MJR)	-	-	-	-	-
Nieuw beleid	-	-	-	-	-
Te financieren activa (A)	455	450	444	444	227
Reserves	6.041	5.648	3.761	2.693	2.326
Voorzieningen	-	-	-	-	-
Geldleningen	-	-	-	-	-
Financieringsmiddelen (B)	6.041	5.648	3.761	2.693	2.326
Financieringstekort (A-B)					
Financieringsoverschot (B-A)	5.586	5.198	3.317	2.249	2.099

Uit de tabel blijkt voor de komende jaren dat de activa uit ambtenarenhypotheken bestaat. Vanaf januari 2009 zijn geen nieuwe ambtenarenhypotheken meer mogelijk, bestaande hypotheken lopen wel door tot het einde van de contractduur. De substantiële middelen in de reserves omvatten voornamelijk het investeringsfonds. Deze middelen zullen met name worden gebruikt als cofinanciering voor projecten.

De maximale omvang van de aan te trekken geldleningen is bepaald op het totaal van uitstaande hypotheken tegen een rentepercentage van maximaal 4% (bestuursbesluit van 11 november 2002). De aantrekking van geldleningen is gerelateerd aan de uitstaande personeelshypotheken, omdat de personeelshypotheken niet direct contant kunnen worden gemaakt. De financiering geschiedt namelijk nu nog door middel van interne financiering. Als zicht is op de inzet van de eigen reserves (m.n. investeringsfonds) ontstaat een maximale financieringsbehoefte van € 460.000 (stand hypotheken per 31-12-2024).

2.3 Conclusie

Uit de voorgaande paragrafen blijkt dat Regio Achterhoek bij ongewijzigde voortzetting van het (financierings-) beleid geen risico loopt. Door de vele aflossingen op hypotheken de afgelopen jaren, wordt het eventueel te financieren bedrag steeds lager (maximaal € 460.000).

3 Paragraaf bedrijfsvoering

De paragraaf bedrijfsvoering geeft inzicht in de stand van zaken en de beleidsvoornemens rondom de bedrijfsvoering. Met bedrijfsvoering worden de bedrijfsprocessen bedoeld die nodig zijn om de beleidsdoelstellingen uit de programma's te realiseren. Hierbij staat het belang van een rechtmatig, doelmatig en doeltreffend beleid en beheer voorop. De organisatie is voortdurend in verandering door de dynamiek in het openbaar bestuur en de ontwikkelingen in de samenleving. Dat vraagt een organisatie die daarmee om kan gaan en kwaliteit blijft leveren. Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor een adequate bedrijfsvoering. Het algemeen bestuur heeft hierbij een kaderstellende en controlerende taak.

3.1 Bedrijfsvoering

Planning & control en administratie

De financiële werkzaamheden bestaan uit het opstellen en bewaken van de begroting, de jaarrekening, (bestuurs-)rapportages, interne controle, verordeningen, externe contacten, inbreng van financiële expertise bij projecten en het voeren van de financiële administratie.

Personeelszaken en automatisering

Voor de salarisadministratie is een contract afgesloten met gemeente Doetinchem en voor personeelsbeleid met gemeente Winterswijk. Voor de automatisering is eveneens een contract afgesloten met gemeente Doetinchem voor het gebruik van netwerkfaciliteiten, ondersteuning en voor de basis hardware (computer inclusief toebehoren). De kosten voor speciale software (financieel pakket, etc.) komen voor rekening van Regio Achterhoek.

Secretariaat

Het secretariaat verzorgt de correspondentie en agendabeheer voor het bestuur, de secretaris en de programmaonderdelen.

Archief

De archiefwerkzaamheden bestaan uit het duurzaam bewaren, ontsluiten en beschikbaar stellen van archiefstukken. Er wordt gewerkt met een digitaal archief in OneGov. De aangewezen medewerkers zijn daarbij verantwoordelijk voor een juiste en volledige archivering. Technische ondersteuning wordt vanuit de gemeente Doetinchem gegeven.

3.2 Doelmatig en doeltreffend beleid

In de verordening "onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid Regio Achterhoek 2023" is opgenomen dat het dagelijks bestuur aan de hand van door hem onderzochte risico's in de bedrijfsvoering in de begroting jaarlijks óf en ten aanzien van welke organisatieonderdelen, taken of projecten onderzoek naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van het door het dagelijks bestuur gevoerde bestuur zal worden gedaan. Op dit moment zijn er geen risico's in beeld die aanleiding geven voor een onderzoek.

3.3 Rechtmatigheid

Het dagelijks bestuur was al staatsrechtelijk en bestuurlijk verantwoordelijk voor de rechtmatigheid, maar tot 2023 was het de accountant die hierover verslag uitbracht aan het algemeen bestuur. Vanaf 2023 moet het dagelijks bestuur zelf een rechtmatigheidsverantwoording opstellen die opgenomen wordt in de jaarrekening. De rechtmatigheidsverantwoording heeft betrekking op drie criteria: Begrotingscriterium, Voorwaardencriterium en het Misbruik en oneigenlijk gebruik.

Om als bestuur verantwoording te kunnen afleggen is een intern controleplan opgesteld en vastgesteld (AB 10 maart 2021). Het interne controleplan maakt inzichtelijk welke processen onderdeel van de interne controle uitmaken en wat de diepgang van de interne controlewerkzaamheden zijn. Deze controlewerkzaamheden worden gedurende het begrotingsjaar uitgevoerd.

3.4 Nadere toelichting bedrijfsvoering en formatie

Volgens de richtlijnen in de financiële verordening worden onderstaande kosten in de paragraaf opgenomen.

	Begroting 2025	Begroting 2026
Personeelskosten	2.442.000	2.261.000
Personeel in fte (incl. projecten)	23,42	21,31
Inhuur derden	30.000	28.000
Huisvestingskosten	53.000	52.000
Automatiseringskosten (incl. printer)	76.000	73.000
Budgetten voor bestuur (incl. bijeenkomsten colleges en raden)	19.000	17.000
Accountantskosten	13.000	14.000

3.5 Beleidsindicatoren

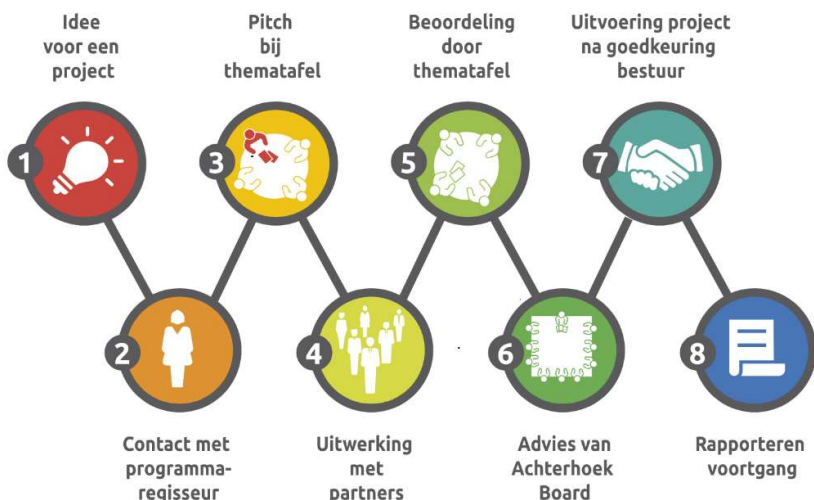
Op 1 april 2018 is de Regeling Beleidsindicatoren vastgesteld. De volgende beleidsindicatoren zijn van toepassing. De indicatoren worden berekend op basis van het aantal inwoners over de gehele regio, ofwel 303.293 inwoners.

Bestuur en ondersteuning	Formatie	Fte per 1.000 inwoners	0,07 fte
Bestuur en ondersteuning	Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	0,09 fte
Bestuur en ondersteuning	Apparaatskosten	Kosten per inwoner	€ 1,15 per inwoner
Bestuur en ondersteuning	Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + kosten inhuur externen	€ 28.000, ofwel 1,2%
Bestuur en ondersteuning	Overhead	% van totale lasten	10%

4 Paragraaf subsidies

Subsidiemogelijkheden voor projecten

In deze paragraaf wordt ter informatie aangegeven welke mogelijkheden er zoal worden gebruikt voor subsidies. Afhankelijk van de soort subsidie die er wordt aangevraagd voor een project zal er een bijpassende route worden doorlopen voor toekenning van de subsidie. Projectideeën kunnen via de Thematafels worden aangedragen.

Verloop projectvoorstel

Op het moment dat een projectidee ontstaat wordt dat via een Thematafel begeleid tot een volwaardig projectvoorstel met ook een financieringsvoorstel. Hierin is opgenomen welke bijdragen de partners (3 O's) voor hun rekening nemen en voor welk deel een subsidiebijdrage wordt gevraagd. De Thematafel leidt bij positief advies het projectvoorstel door naar de Achterhoek Board. Hierin wordt ook aangegeven op welke subsidiemogelijkheden een beroep wordt gedaan. Is de Achterhoek Board positief, dat wordt het voorstel voorgelegd aan het algemeen/dagelijks bestuur. Indien er middelen gevraagd worden uit het investeringsfonds dan is het aan het algemeen bestuur om hier een besluit over te nemen.

Voor de cofinanciering van de overheid zijn er verschillende fondsen/subsidies. Projecten worden uitgevoerd in wisselende samenstelling met wisselende projecttrekkers. De uitvoerende partner zorgt zelf voor aanvullende financiering. Verantwoording vindt door de uitvoerende partner plaats op basis van de afgegeven subsidiebeschikking. Projecten worden gemonitord op hun bijdrage aan de gewenste doelen en op de bijdragen door de 3 O's. Niet alle uitgaven lopen via de begroting/jaarrekening van Regio Achterhoek.

In deze paragraaf worden de verschillende subsidiestromen nader toegelicht. De projecten zelf worden per thema benoemd in de programma's Smart Economy en Smart Living.

4.1 Gebiedsopgave Provincie Gelderland

De provincie heeft middelen beschikbaar gesteld voor vijf gebiedsopgaven, waaronder de Achterhoek. Deze middelen zijn of worden toegekend aan projecten. Via een bulkbeschikking (2021) heeft de provincie 7,2 miljoen euro aan de Achterhoek beschikt. Deze middelen moeten uiterlijk 31 december 2026 zijn ingezet. Daarnaast heeft de provincie in 2025 2 miljoen euro beschikt voor cofinanciering van Regiodeal II. Deze middelen moeten uiterlijk 31 december 2028 zijn ingezet.

De middelen vanuit de Gebiedsopgave worden ingezet als cofinanciering voor projecten. Projecten komen vanuit het veld. De projecten worden inhoudelijk en financieel kortgesloten met de Thematafel en de provincie en voorgelegd aan de Achterhoek Board. Het dagelijks bestuur neemt uiteindelijk een besluit op basis van het advies van de Achterhoek Board. Regio Achterhoek beschikt de projecten door aan de aanvrager.

4.2 Investeringsfonds

Het investeringsfonds is hoofdzakelijk gevoed met beschikbare incidentele middelen. Ook droeg de provincie sinds 2018 vanuit de gebiedsopgave middelen aan het investeringsfonds van 8RHK ambassadeurs. Deze afspraken liepen tot en met 2023. Vanaf 2024 draagt de Provincie niet meer bij aan het investeringsfonds. Tot slot wordt het fonds – zoals afgesproken in de Achterhoek Werkt Door 2.0 en vastgelegd in de verordening financieel beleid, beheer en organisatie Regio Achterhoek 2023– zo mogelijk gevoed uit een voordelig jaarsaldo van Regio Achterhoek. Dit is maximaal 0,50 per inwoner per jaar (circa € 150.000). Jaarlijks wordt een klein deel ingezet als werkbudget voor de Board (€ 90.000) en de Thematafels (€ 22.500 per Thematafel per jaar) en er is jaarlijks € 90.000 beschikbaar voor kleine initiatieven. De overige middelen worden ingezet als (co-) financiering voor projecten. Inzet van het investeringsfonds loopt via de begroting van Regio Achterhoek. Het algemeen bestuur besluit over de inzet van het investeringsfonds.

Verwachte ontwikkeling investeringsfonds:	2026	2027	2028	2029
Stand 1 januari	4.792.000	4.168.000	3.986.000	3.823.000
bij: toevoeging € 0,50 p.i.	152.000	152.000	152.000	152.000
af: kosten Board (jaarlijks vast te stellen werkbudget)	-90.000	-90.000	-90.000	-90.000
af: kosten thematafels (jaarlijks vast te stellen werkbudgetten)	-135.000	-135.000	-135.000	-135.000
af: kosten initiatieven (jaarlijks vast te stellen werkbudget)	-90.000	-90.000	-90.000	-90.000
af: projecten (waarover besluitvorming is geweest)	-461.000	-19.000	0	0
af: cofinanciering Regiodeal (€ 4 mln.)	pm	pm	pm	pm
Stand 31 december	4.168.000	3.986.000	3.823.000	3.660.000

De regio zet zich in om nieuwe Rijks en provinciale middelen binnen te halen. Het hebben van voldoende cofinanciering is daarbij noodzakelijk. Het investeringsfonds is daar belangrijk voor (gebleken). Het investeringsfonds is echter uitputtend en wordt nauwelijks gevoed, ook omdat de provincie niet meer bijdraagt hieraan. Het investeringsfonds zal ook voor ca 4 mln. worden ingezet als cofinanciering bij de nieuwe Regiodeal. Dit is nog niet in bovenstaande tabel verwerkt. Dit betekent dat in de toekomst meer cofinanciering nodig is van de partners c.q. het investeringsfonds aangevuld moet worden.

4.3 Regio Deal

De Regio Deal is een Rijksbijdrage. In 2024 is Regiodeal II toegekend voor € 25 miljoen. Projecten hebben voor de uitvoering de tijd tot eind 2028. In 2022 is de herijkte Visie 2030 in de Achterhoek Raad vastgesteld. Bij de herijking van de Visie hebben we ook een financiële doorvertaling van de ambities uit de Visie gemaakt. Dit is de basis voor gesprekken die we met het Rijk en provincie en in Europa voeren en voor gesprekken met investeerders zoals Oost NL. We zijn zo op zoek naar nieuwe financiële middelen om de doelen uit onze Visie te realiseren.

4.4 Interreg

Met INTERREG worden samenwerkingsprojecten langs de Europese grenzen financieel ondersteund. Voor de Nederlands-Duitse grensregio staat in de periode 2021-2027 een bedrag van ca. 465 miljoen euro ter beschikking. De doelstellingen die met deze middelen moeten worden bereikt staan beschreven in het samenwerkingsprogramma "INTERREG Deutschland-Nederland".

Aanvragen kunnen bij Interreg worden ingediend door publieke of private rechtspersonen (organisaties of bedrijven). Uitsluitend projecten waarbij Nederlandse en Duitse partners met elkaar samenwerken worden gesubsidieerd. De financiering van projecten bestaat altijd uit een eigen bijdrage van de partners, EU-subsidiemiddelen en vaak ook uit nationale en regionale subsidiemiddelen (bijvoorbeeld van ministeries of

provincies). De aanvragen worden beoordeeld door Interreg en bij een positief besluit wordt een beschikking afgegeven door Interreg.

De zeven gemeentelijke Duitslandcoördinatoren hebben hierin een belangrijke rol. Zij acteren tussen de Euregio en de Thematafels om zo te komen tot nieuwe projecten die we in willen dienen.

Op dit moment is één aanvraag ingediend (EDL zie thematafel onderwijs en arbeidsmarkt). Overige projecten zijn nog niet concreet.

4.5 LEADER (pop-gelden)

LEADER Achterhoek stelt subsidie beschikbaar voor lokale initiatieven en goede ideeën die de leefbaarheid op het platteland verbeteren. LEADER Achterhoek is bestemd voor de gemeenten Aalten, Berkelland, Bronckhorst, buitengebied Doetinchem, Lochem, Oost Gelre, Oude IJsselstreek en Winterswijk.

Regio Achterhoek is eindverantwoordelijk voor de besteding van de LEADER-gelden. Hiervoor is een LEADER-coördinator aangesteld. Voor de Leader periode van 2023-2027 is geld toegekend aan de Achterhoek. De Achterhoek krijgt hiermee € 1.028.190 EU middelen en € 153.461 provinciale middelen ter beschikking. Vorige periode was de Achterhoek het enige Leader-gebied in Gelderland, in de huidige periode zijn er 6 gebieden.

Om voor subsidie in aanmerking te komen is een eigen bijdrage van 50% nodig. De aanvragen worden beoordeeld door de LAG en de provincie. Bij een positief besluit wordt een beschikking afgegeven door de provincie.

In de vorige leaderperiode zijn 75 projecten uitgevoerd. Deze projecten zijn nader toegelicht in een projectenboek Leader Achterhoek op de site van leaderachterhoek.nl. Voor de nieuwe Leaderperiode zijn nog geen projecten beschikt op dit moment.

Deel 3

Financiële begroting

1. OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN PER PROGRAMMA

Programma		Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Smart Governance		4.567.000	4.342.000	3.511.000
Bedrijfsvoering en rente		1.036.000	756.000	415.000
TOTAAL LASTEN	A	5.603.000	5.098.000	3.926.000
Smart Governance		2.051.000	1.258.000	632.000
Bedrijfsvoering en rente		1.058.000	751.000	401.000
TOTAAL BATEN (exclusief bijdrage gemeenten)	B	3.109.000	2.009.000	1.033.000
Smart Governance gemeenten		2.421.000	2.422.000	2.255.000
Bedrijfsvoering en rente		0	0	245.000
TOTAAL BIJDRAGE GEMEENTEN	C	2.421.000	2.422.000	2.500.000
SALDO BATEN EN LASTEN	C+B-A	-73.000	-667.000	-393.000
Onttrekkingen reserves		1.014.000	818.000	781.000
Toevoegingen reserves		-913.000	-151.000	-388.000
TOTAAL MUTATIES RESERVES		101.000	667.000	393.000
GEREALISEERD RESULTAAT		28.000	0	0

2. MEERJARENRAMING 2026-2029

	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Smart Governance	3.511.000	2.979.000	2.809.000	2.933.000
Bedrijfsvoering en rente	415.000	415.000	415.000	415.000
<i>Meerjarige aanpassingen autonome kosten:</i>				
Salarissen en sociale lasten		109.000	113.000	118.000
Prijsindex		11.000	11.000	11.000
TOTAAL LASTEN	3.926.000	3.514.000	3.348.000	3.477.000
Smart Governance	632.000	542.000	271.000	271.000
Bedrijfsvoering en rente	401.000	266.000	187.000	156.000
TOTAAL BATEN (exclusief bijdrage gemeenten)	1.033.000	808.000	458.000	427.000
Smart Governance	2.255.000	2.255.000	2.375.000	2.499.000
Bedrijfsvoering en rente	245.000	245.000	245.000	245.000
<i>Meerjarige aanpassingen autonome kosten:</i>				
Gemeentelijke bijdrage		120.000	124.000	129.000
TOTAAL BIJDRAGE GEMEENTEN	2.500.000	2.620.000	2.744.000	2.873.000
SALDO BATEN EN LASTEN	-393.000	-86.000	-146.000	-177.000
Onttrekkingen reserves	781.000	339.000	320.000	329.000
Toevoegingen reserves	-388.000	-253.000	-174.000	-152.000
TOTAAL MUTATIES RESERVES (- = toevoeging)	393.000	86.000	146.000	177.000
GEREALISEERD RESULTAAT	0	0	0	0

Zie onderdeel 3.3 voor het incidentele deel van de baten en lasten.

3 Toelichting baten en lasten

In deze paragraaf wordt een toelichting gegeven op de exploitatiebegroting van Regio Achterhoek.

3.1 Algemene financiële beschouwing

3.1.1 Uitgangspunten programmabegroting 2026

Bij het opstellen van de begroting van Regio Achterhoek/ 8RHK ambassadeurs hanteren we de volgende uitgangspunten:

- **Een structureel sluitende begroting**
Een structureel sluitende begroting is volgens de eisen van de Provincie een structurele dekking van het eerste jaar, of perspectief voor structurele dekking in het laatste jaar. Het algemeen bestuur heeft echter aangegeven een structureel sluitende begroting vanaf het eerste jaar tot en met het laatste jaar van de meerjarenraming te willen.
- **Realistisch begroten**
We hanteren voor de volgende uitgangspunten ten aanzien van specifieke kostenposten of inkomsten:
 - Indexeren volgens de afgesproken systematiek (AB 15 december 2021).
 - Loonkosten: indexeren met indexcijfers uit de septembercirculaire 2024 (loonvoet sector overheid zie tabel hieronder) inclusief nacalculatie van het voorlaatste begrotingsjaar.
 - Overige exploitatiekosten: indexeren met indexcijfers uit de septembercirculaire 2024 (overheidsconsumptie netto materieel zie tabel hieronder).
 - Renteopbrengsten: uitgaan van werkelijke renteopbrengsten en in verband met de dalende trend in de meerjarenraming hierbij werken met een egalisatiereserve rente. We hanteren een rentebate van € 150.000 als structurele dekking. Dit bedrag is gebaseerd op de hoogte van de rente in het laatste jaar van de meerjarenraming. De maximale omvang van de egalisatiereserve bedraagt € 450.000. Meeropbrengsten vloeien terug in het exploitatieresultaat.
 - In de begroting is een structurele opbrengst vanuit subsidies verwerkt van € 100.000. Meestal zijn subsidies wel meerjarig, maar niet structureel dus hier zit een verhoogd risicoprofiel dat we doorrekenen bij de bepaling van het weerstandsvermogen (omvang algemene reserve).

Onderstaand de bijbehorende indexcijfers uit de septembercirculaires:

Indexcijfers	Loonindex			Prijsindex Circulaire 2024
	Circulaire 2023	Circulaire 2024	Begroting 2026	
2025 nacalculatie	5,8%	4,7%	-1,1%	
2026		3,8%	3,8%	2,2%
Te hanteren index in begrotingsjaar 2026			2,7%	2,2%

Op basis van genoemde uitgangspunten bedraagt de absolute stijging van de inwonerbijdrage € 78.319.

Specificatie absolute stijging	Totaal
Loonsom	65.934
Opleidingsbudget (1,5% van de loonsom)	989
Overige exploitatiekosten (huur, ICT, verzekering, etc.)	11.396
Totale stijging	78.319

3.1.2 Bijdrage per inwoner begroting 2026

De Regio begroting bevat de programma's Smart Governance, Smart Economy, Smart Living en Bedrijfsvoering en rente. Alleen voor der programma Smart Governance en Bedrijfsvoering en Rente wordt een bijdrage van de gemeenten gevraagd in de organisatiekosten.

Bijdrage gemeenten	Totaal	Per inw
Bijdrage van de gemeenten 2025	2.421.686	8,01
Absolute stijging van de autonome kosten	78.319	0,23
Bijdrage van gemeenten 2026 bestaand beleid	2.500.005	8,24

Jaarlijks wordt een eventueel overschot bij de bestemming van het jaarresultaat toegevoegd aan het investeringsfonds tot maximaal € 0,50 per inwoner (in 2026 max € 151.646), zoals opgenomen in de verordening financieel beleid, beheer en organisatie Regio Achterhoek 2023.

3.1.3 Projectbijdrage

De besluitvorming over financiële bijdragen aan projecten loopt via de Thematafels, Achterhoek Board en het algemeen/dagelijks bestuur. Besluitvorming over de inzet van het investeringsfonds is voorbehouden aan het algemeen bestuur. Projecten worden ingediend en uitgevoerd door verschillende partners binnen de samenwerking. De uitvoerende partner zorgt zelf voor aanvullende financiering (bijvoorbeeld van bedrijven, organisaties of gemeenten). Verantwoording wordt, op basis van de afgegeven subsidiebeschikking, afgelegd door de uitvoerende partner.

3.1.4 Meerjarenbeeld en risico's

In de meerjarenraming (pagina 50) zijn de meerjarige structurele gevolgen op het gebied van salarissen en prijsindex doorgerekend op basis van de indexcijfers uit de septembercirculaire. Over de meerjarenperiode 2026 – 2029 geeft de inwonerbijdrage voor de gemeenten de volgende ontwikkeling te zien:

	2026	2027	2028	2029
Autonome kostenstijging	€ 0,25	€ 0,40	€ 0,41	€ 0,43
Af: stijging aantal inwoners	-€ 0,02	pm	pm	pm
Totaal per inwoner gemeenten	€ 0,23	€ 0,40	€ 0,41	€ 0,43

In 2026 is er sprake van een negatieve nacalculatie salarissen en sociale lasten van 1,1%. Daarom is de autonome kostenstijging voor 2026 lager dan de jaren erna.

Onder andere door de dalende renteopbrengsten en het wegvallen van de bijdrage van de provincie vanaf 2025 was in de begroting 2025 een structureel oplopend tekort zichtbaar in de meerjarenraming in de jaarschijven 2026-2028. Ondanks dat het tekort werd opgevangen door een bestemmingsreserve toekomstbestendige organisatie, heeft het algemeen bestuur opdracht gegeven om te zorgen voor een structureel sluitende begroting voor alle jaarschijven. Hiervoor moest een structurele kostenbesparing van 10% gerealiseerd worden. Deze besparing is financieel verwerkt in de begroting 2026.

3.1.5 Begroot bedrag onvoorzien

Het budget voor onvoorziene uitgaven is in de begroting 2026 € 8.000. Dit is opgenomen in het programma Smart Governance.

3.2 Toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves en voorzieningen

De toevoegingen (T) en onttrekkingen (O) aan reserves en voorzieningen zijn als volgt:

Reserve	Progr.	Kosten/opbrengsten	Mutatie	Bedrag
Investeringsfonds	1	Werkbudget board/thematafels	O	- 315.000
	1	Kosten projecten	O	-461.000
	1	Bijdrage gemeenten	T	152.000
Reserve onderhoud	4	Onderhoudskosten	O	- 5.000
	4	Rente egalisatie	T	236.000
Totaal mutatie reserves			O	- 393.000

Er zijn in 2026 geen onttrekkingen aan voorzieningen geraamd.

Investeringen

Voor 2026 zijn er geen vervangingsinvesteringen geraamd.

3.3 Incidentele baten en lasten

Volgens de BBV is het verplicht om een overzicht te presenteren van de incidentele baten en lasten. Hieronder vallen ook de mutaties reserves. In onderstaande tabel is dit weergegeven.

Baten incidenteel	2026	2027	2028	2029
Bijdrage gemeenten in investeringsfonds	152.000	152.000	152.000	152.000
Projectopbrengsten	361.000	271.000	0	0
Sub-totaal	513.000	423.000	152.000	152.000
Onttrekking aan reserves	781.000	339.000	320.000	320.000
Incidentele baten totaal	1.294.000	762.000	472.000	472.000

Lasten incidenteel	2026	2027	2028	2029
Thematafels en Board uit investeringsfonds	315.000	315.000	315.000	315.000
Projectkosten	822.000	290.000	0	0
Kosten uit reserve huisvesting	5.000	5.000	5.000	5.000
Sub-totaal	1.142.000	610.000	320.000	320.000
Toevoeging aan reserves	152.000	152.000	152.000	152.000
Incidentele lasten totaal	1.294.000	762.000	472.000	472.000

Totaal per saldo incidentele baten (+) en lasten (-)	0	0	0	0
--	---	---	---	---

De toevoegingen en onttrekking aan de egalisatiereserve rente zijn structureel van aard en daarom niet opgenomen in bovengenoemd overzicht. Het betreft de bespaarde rente over reserves.

3.4 Geprognosticeerde balans

Volgens de BBV is het verplicht een geprognosticeerde balans op te nemen.

Activa per 31 december	Werkelijk 2024	Prognose 2025	Prognose 2026	Prognose 2027	Prognose 2028	Prognose 2029
Materiële vaste activa	-	-	-	-	-	-
Financiële vaste activa	684	455	450	444	441	227
Totaal vaste activa	684	455	450	444	441	227
Uiteenzettingen < 1jr	26.931	24.387	13.985	8.890	5.328	5.653
Liquide middelen	253	253	253	253	253	253
Overlopende activa	1.146	1.146	1.146	1.146	1.146	1.146
Totaal vlottende activa	28.330	25.786	15.384	10.289	6.727	7.052
Totaal activa	29.014	26.241	15.834	10.733	7.168	7.279

Passiva per 31 december	Werkelijk 2024	Prognose 2025	Prognose 2026	Prognose 2027	Prognose 2028	Prognose 2029
Eigen vermogen	6.736	6.041	5.648	3.761	2.693	2.326
Voorzieningen	-	-	-	-	-	-
Totaal vaste passiva	6.736	6.041	5.648	3.761	2.693	2.326
Vlottende schuld <1jr	154	154	154	154	154	154
Overlopende passiva	22.124	20.046	10.032	6.818	4.321	4.799
Totaal vlottende passiva	22.278	20.200	10.186	6.972	4.475	4.953
Totaal passiva	29.014	26.241	15.834	10.733	7.168	7.279

Bijlagen

Formatieplan

Onderdeel	Functienaam	Formatie in fte 2025	Formatie in fte 2026
Kerntaken	Secretaris/directeur	1,00	1,00
	Adviseur bestuur/Achterhoek Board	1,00	1,00
	Adviseur bestuur/Griffie	0,50	0,50
	Adviseur bestuur/Duitsland	0,50	0,50
	Programmaregisseur I	3,00	2,50
	Programmaregisseur II	3,00	2,50
	Programma-/projectmedewerker	3,50	3,50
	Subsidiespecialist	1,00	1,00
	Adviseur public affairs	1,00	1,00
	Medewerker public affairs	1,50	0,50
	Medewerker communicatie/profilering I	1,00	1,00
	Medewerker communicatie/profilering II	1,00	1,00
Totaal kerntaken		18,00	16,00
Ondersteuning	Sr. adviseur financiën	0,75	0,75
	Adviseur financiën	0,69	0,69
	Administrateur	0,78	0,78
	Medewerker financiële administratie	0,53	0,53
	Secretaresse	1,00	1,00
Totaal ondersteuning		3,75	3,75
Totaal excl. projecten		21,75	19,75
Projecten	Projectcoördinator/-medewerker	1,67	1,56
Totaal incl. projecten		23,42	21,31

Toelichting op het formatieplan

In bovenstaand overzicht is per onderdeel aangegeven wat de toegestane formatie per 1 juli 2025 is. De gegevens zijn uitgedrukt in fulltime eenheden. De gegevens, zoals opgenomen in dit overzicht, zijn gebruikt ten behoeve van het opstellen van de raming salarissen en sociale lasten voor de begroting 2026. De detachering/inhuur vanuit derden is niet meegeteld in de toegestane formatie. Daarvoor worden zo nodig afzonderlijke budgetten in de begroting opgenomen.

De totale formatie van Regio Achterhoek bedraagt 21,31 fte. Dit is inclusief 1,56 fte projectformatie. De kosten voor projectformatie zijn in de begroting opgenomen in het projectbudget en komen niet ten laste van de gemeenten/inwonerbijdrage.

Formatie Duitsland

Er is 0,5 fte formatie opgenomen voor adviseur bestuur Duitsland. In een bestuursopdracht "Grensoverschrijdende samenwerking in de Achterhoek" (GROS) werd in 2019 besloten dit budget te gebruiken als werkbudget grensoverschrijdende activiteiten. In het algemeen bestuur van 11 februari 2022 is een midterm review met aanbevelingen behandeld op basis waarvan een nieuwe bestuursopdracht wordt opgesteld. Vooralsnog blijft de formatie staan in het formatieplan, maar worden de middelen ingezet als werkbudget.

Wachtgelders

Regio Achterhoek kent voor 2026 geen wachtgelders. De laatste uitkeringsperiode loopt t/m 31 december 2023.

Detachering

Regio Achterhoek kent voor 2026 geen detacheringen naar andere organisaties. In 2024/2025 is er een tijdelijke detachering geweest.

Bepaling loonsom

In de raming van salarissen en sociale lasten wordt uitgegaan van de werkelijke structurele loonkosten per 1 februari 2024, gecorrigeerd voor een autonome loonstijging (indexering inclusief nacalculatie). De salarisindex voor 2026 bedraagt 2,7% inclusief nacalculatie. Voor alle functies wordt de max van de schaal gehanteerd. De totale loonsom voor 2026 bedraagt € 2.261.000.

Netto-uren

De productieve uren ofwel netto-uren bedragen 1.350 uren per formatieplaats, in overeenstemming met algemeen gehanteerde normen.

Omschrijving per fulltime fte		Uren
Formele arbeidsduur volgens CAO	Rekening houdend met 8 feestdagen	1.829
Normaal en bovenwettelijk verlof	4 weken en 7 dagen	194
Ziekteverzuim	5%	82
Aanwezige uren		1.553
Algemeen overleg		50
Opleiding en bijhouden literatuur		40
Frictie-uren (verplaatsing, verzorging, ed.)		113
Totaal indirecte uren		203
Netto werkuren (aanwezige – indirecte uren)		1.350

STAAT VAN RESERVES EN VOORZIENINGEN

Naam reserve	Saldo begin 2025	Vermeer- dering wegens rente 0,00%	Dotatie 2025	Onttrekking 2025	Saldo begin 2026	Vermeer- dering wegens rente 0,00%	Dotatie 2026	Onttrekking 2026	Saldo per 31-12-2026
Algemene reserve	391.537	0	0	0	391.537	0	0	0	391.537
ALGEMENE RESERVE	391.537	0	0	0	391.537	0	0	0	391.537
Investeringsfonds (*)	5.454.085	0	151.000	813.000	4.792.085	0	152.000	776.000	4.168.085
Toekomstbestendige organisatie	838.096		0	0	838.096	0	0	0	838.096
Reserve rente-egalitatie	0	0	0	0	0	0	236.000	0	236.000
Reserve huisvesting	23.689	0	0	5.000	18.689	0	0	5.000	13.689
BESTEMMINGRESERVES	6.315.870	0	151.000	818.000	5.648.870	0	388.000	781.000	5.255.870
TOTAAL RESERVES	6.707.407	0	151.000	818.000	6.040.407	0	388.000	781.000	5.647.407

(*) investeringsfonds is nog exclusief onttrekkingen voor cofinanciering Regiodeal waarover nog besluitvorming moet plaats vinden.

TOELICHTING BIJ STAAT VAN RESERVES EN VOORZIENINGEN

Het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) maakt onderscheid tussen reserves en voorzieningen.

Reserves

Tot de algemene reserve worden gerekend alle reserves, waaraan geen bestemming is gegeven (vrij besteedbaar). Onder een bestemmingsreserve wordt verstaan een reserve waaraan door het algemeen bestuur een bepaalde bestemming (doel) is gegeven. Deze bestemming kan te allen tijde worden opgeheven; er zitten geen verplichtingen naar derden achter.

Het rechtstreeks aan reserves toevoegen of onttrekken van middelen is niet toegestaan. Dit moet plaats vinden via de exploitatie.

Voorzieningen

Voorzieningen geven een schatting van de voorzienbare lasten in verband met risico's en verplichtingen, waarvan de omvang en/of het tijdstip van optreden min of meer onzeker zijn. De voorziene lasten moeten hun oorsprong in het verleden hebben (voor balansdatum). De voorzieningen dienen naar beste schatting dekkend te zijn voor de achterliggende verplichtingen en risico's.

Rentetoevoeging

De rentevergoeding over het eigen vermogen is volgens de BBV maximaal het rentepercentage dat is gebaseerd op de externe lasten over het totaal van lang en kort aangetrokken financieringsmiddelen. De Regio heeft geen financieringsmiddelen aangetrokken. Het rentepercentage voor toevoeging aan de algemene reserve is voor 2026 dan ook 0%.

1. Algemene reserve

De algemene reserve dient vooral voor het opvangen van de tegenvallers in het jaarresultaat. Door het algemeen bestuur is bepaald dat het maximaal te reserveren bedrag voor weerstandsvermogen wordt bepaald op basis van een weerstandsratio van $1,4 \times$ de benodigde weerstandscapaciteit (AB 17 december 2021), ofwel op basis van de huidige begroting 2026 $1,4 \times € 494.000 = € 691.000$.

Op 31 december 2026 bedraagt het begrote saldo € 391.537. In de paragraaf Weerstandsvermogen wordt nader ingegaan op de omvang van de algemene reserve.

2. Bestemmingsreserves

Investeringsfonds

Bij de besluitvorming over de doorontwikkeling is een investeringsfonds gevormd. Jaarlijks wordt een klein deel ingezet als werkbudget voor de Board (€ 90.000) en de Thematafels (€ 22.500 per Thematafel per jaar) en er is jaarlijks € 90.000 beschikbaar voor kleine initiatieven. Het investeringsfonds wordt onder meer gebruikt als cofinanciering voor de projecten. De inzet van de middelen loopt via besluitvorming door het algemeen bestuur. De inzet moet voldoen aan vastgestelde criteria.

In het overzicht is nog geen rekening gehouden met cofinanciering voor de Regiodeal (€ 4 mln.) voor zover hierover nog geen besluitvorming is geweest.

De regio zet zich steeds in om nieuwe Rijks en provinciale middelen binnen te halen. Het hebben van voldoende cofinanciering is daarbij noodzakelijk. Het investeringsfonds is daar belangrijk voor (gebleken). Het investeringsfonds is echter uitputtend en wordt nauwelijks gevoed, ook omdat de provincie niet meer bijdraagt hieraan. Het investeringsfonds zal ook voor ca 4 mln. worden ingezet als cofinanciering bij de nieuwe Regiodeal. Dit betekent dat in de toekomst meer cofinanciering nodig is van de partners c.q. het investeringsfonds aangevuld moet worden.

Op 31 december 2026 bedraagt het begrote saldo € 4.168.085.

Bestemmingsreserve toekomstbestendige organisatie

In 2025 is een reserve toekomstbestendige organisatie gevormd. Door de besparingsopgaven en gewijzigde uitgangspunten (o.a. egaliseringsreserve rente) is de begroting vanaf 2026 structureel sluitend en dit betekent dat de reserve toekomstbestendige organisatie niet meer in volle omvang nodig is.

Bij deze begroting wordt een voorstel gedaan om nog € 150.000 in de reserve te behouden voor kosten van organisatieontwikkeling en mogelijke frictiekosten. Dit besluit is nog definitief en dus niet verwerkt in de staat van reserves en voorzieningen.

Op 31 december 2026 bedraagt het begrote saldo € 836.000.

Bestemmingsreserve onderhoud huisvesting

Begin 2019 is de Regio verhuist naar de Steck aan de Raadhuisstraat in Doetinchem. Het pand werd voor een periode van 3 jaren gehuurd. Het contract wordt jaarlijks verlengd. In juli 2019 heeft het algemeen bestuur ingestemd met het reserveren van een bedrag van € 25.000 voor onvoorziene incidentele huisvestingskosten.

Op 31 december 2026 bedraagt het begrote saldo € 13.689.

3. OVERZICHT TAAKVELDEN 2026

Taakveld	Lasten	Baten	Saldo
Bestuur			
0.1 Bestuur (inc. Regionale samenwerking)	3.503.224	2.104.804	-1.398.420
0.4 Ondersteuning organisatie (overhead)	400.201	395.201	-5.000
0.5 Treasury (renteabaat)	15.000	401.000	386.000
0.8 Overige baten en lasten	8.000	632.420	624.420
	3.926.424	3.533.425	-393.000
0.10 Mutatie reserves	388.000	781.000	393.000
Saldo van baten en lasten	4.314.424	4.314.424	0

VERZAMELSTAAT BIJDAGEN GEMEENTEN 2026

Naam gemeente	Aantal inwoners per 1/1/25	2026					2025	
		Smart Governance	Onvoorzien	Rente resultaat	ongewijzigd beleid totaal	Per inwoner	Totaal	Totaal per inwoner
Aalten	27.474	239.328	725	-13.588	226.465	8,24	218.700	8,01
Berkelland	43.941	382.773	1.159	-21.732	362.200	8,24	351.662	8,01
Bronckhorst	36.013	313.712	950	-17.811	296.850	8,24	289.188	8,01
Doetinchem	60.067	523.247	1.584	-29.707	495.124	8,24	477.507	8,01
Montferland	37.012	322.414	976	-18.305	305.085	8,24	295.232	7,43
Oost Gelre	30.049	261.759	793	-14.861	247.690	8,24	239.938	8,01
Oude IJsselstreek	39.514	344.209	1.042	-19.542	325.709	8,24	315.365	8,01
Winterswijk	29.223	254.563	771	-14.453	240.881	8,24	234.094	8,01
Totaal gemeenten	303.293	2.642.005	8.000	-150.000	2.500.005	8,24	2.421.686	8,01

Verzenddatum:
Datum: 17 juli 2025
Ons kenmerk: Z147374/UIT25-145484
Onderwerp: Zienswijze programmabegroting
2026-2029 Regio Achterhoek

Regio Achterhoek
Raadhuisstraat 25
7001 EX Doetinchem

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij ontvangt u namens de gemeenteraad en het college van burgemeester en wethouders van Bronckhorst onze zienswijze op de programmabegroting 2026.

We willen uw aandacht vragen voor de financiële ontwikkelingen en opgaven van gemeenten. We verwachten dat we als gemeente harde keuzes moeten gaan maken om het financieel te kunnen bolwerken. We zien deze ontwikkelingen als een gezamenlijke opgave voor zowel onze partners als onszelf.

U heeft als gemeenschappelijke regeling een eigen begrotingsverantwoordelijkheid en legt verantwoording af aan het algemeen bestuur. We willen u vragen om de mogelijkheden te onderzoeken voor een financieel scenario voor de jaren 2026-2029 dat kan bijdragen aan een beperking van kostenstijgingen danwel mogelijke kostenbesparingen voor deelnemende gemeenten.

Wij verzoeken u om in het proces gericht op de heroriëntatie van de inhoudelijke agenda Regio Achterhoek ook te bezien hoe de Regio Achterhoek nog effectiever kan functioneren met behoud van de kwalitatieve doelstellingen en als uitgangspunt om kostenbesparende maatregelen door te voeren bij de uitwerking van de organisatorische consequenties van de te maken inhoudelijke keuzes.

We roepen u dan ook op om pro-actief te agenderen hoe we als partners komen tot een koers die recht doet aan de lastige financiële periode die ons te wachten staat.

We horen graag van u.

Met vriendelijke groet,

burgemeester en wethouders van Bronckhorst,
de secretaris, de burgemeester,

Martin Rommers,

Patrick van Domburg

Memo

Update programma 23^e European Week of Regions & Cities 2025

– *Shaping tomorrow, together*

Van: Nicky Eppich, Alexandra Arens (namens 8RHK Ambassadeurs)

Aan: Algemeen Bestuur 8RHK Ambassadeurs

Datum: 26 augustus 2025

Update programma 8RHK Ambassadeurs

Maandag 13 oktober

12:00 uur	Vertrek naar Brussel met bus / eigen gelegenheid
15:00 uur	Aankomst Renaissance Hotel Locatie: Renaissance Hotel Brussels, Parnassusstraat 19, 1050 Brussel
17:30 – 19:15 uur	VNG Netwerkborrel: aanmelden via deze link Locatie: Renaissance Hotel Brussels, Parnassusstraat 19, 1050 Brussel
19.00	Verplaatsen naar de dinerlocatie, 15 minuten lopen
19:30 uur	Aan tafel met regio's 8RHK en Stedendriehoek: Samen vooruit (2025) Gezamenlijk regiodiner met regio Stedendriehoek over voorzieningenniveau. Doel: op informele wijze strategische partnerschappen te verdiepen, best practices delen en beleidsinhoudelijke uitwisseling te stimuleren. Locatie: Brasserie Signature, Place Jourdan 52, 1040 Etterbeek Aanmelden: via deze link

Dinsdag 14 oktober

08:00 – 09.30 uur	Ontbijt hotel
9:30 – 17:00 uur	Workshops uit het programma van Oost Nederland en het officiële programma (zie onderstaande lijst voor suggesties)
17:00 – 19:30 uur	Oost-Nederland Netwerkborrel: Theater Vaudeville – Galerie de la Reine 11, Brussel (Provincie Gelderland & Overijssel), aanmelden via deze link
19:30 – 22:00 uur	8RHK sluit aan bij East-Netherlands EWRC Semicon networking dinner: aanmelden en opgeven dieetwensen via deze link

Woensdag 15 oktober

8:00 – 10:00 uur	Sessie Permanente Vertegenwoordiging Brussel (nog onder voorbehoud)
9:30 – 17:00 uur	Workshops uit het programma van Oost Nederland en het officiële programma (zie onderstaande lijst voor suggesties)
10:30 uur	Check out hotel
14:00 uur	Vertrek met bus of op eigen gelegenheid

Lijst suggesties voor workshops & Exhibition area

Dinsdag 14 oktober 2025

<i>Denk ook aan het bezoek van de Exhibition Area (Square Brussels) met interessante stands uit veel verschillende landen. Aanmelden hiervoor is niet nodig.</i>			
9.00 – 18.00	Stand b-solutions: facilitating cross-border solutions for a better future for border regions	Association of European Border Regions (AEBR)	Locatie: Square Brussels, Exhibition area Aanmelden: niet nodig
9.30 – 11.00	Stay and prosper: the role of local intermediate authorities in unlocking rural potential	Partenalia (B), CEPLI (B), Public Association Union of District Councils of the Republic of Moldova	Aanmelden en locatie via officieel programma: link
10.00 – 13.00	Workshop Heroes & Hydrogen: Tech.Land meets H2Heart	Achterhoek / Oost NL / Twente / Provincie Gelderland	Locatie: Strip museum, Rue des Sables 20, 1000 Brussel Aanmelden: link
13.00 – 15.00	Workshop: Building Water Resilience Across Borders: Learn, Connect, Act!	Achterhoek / Provincie Gelderland / Twente	Locatie: Strip museum, Rue des Sables 20, 1000 Brussel Aanmelden: link
14.00 – 15.30	Universities, Regions and Municipalities: Co-Creating Pathways for Urban and Territorial Transformation	University of Granada (E)	Aanmelden en locatie via officieel programma: link
14.30 – 16.00	Workshop: Regions strengthening the EU defence industry: Dual-use for a resilient European defence innovation ecosystem	Think East Netherlands	Aanmelden en locatie via officieel programma: link
16.00 – 17.30	Workshop: Rural Proofing: Making Policies Work for Rural Areas through Data/Earth Observation	P10 / Achterhoek	Aanmelden en locatie via officieel programma: link
17.00 – 18.00	Empowering Regional Innovation Ecosystems: Tools for SME Resilience, Funding and Global Integration	Vanguard	Aanmelden en locatie via officieel programma: link
17.30 – 19.30	Oost-Nederlandse Netwerkborrel	Provincie Gelderland & Overijssel	Locatie: Theater Vaudeville – Galerie de la Reine 11, Brussel Aanmelden: link
19.30	East-Netherlands EWRC Semicon networking dinner	Oost NL	Locatie volgt. Aanmelden: link

Woensdag 15 oktober 2025

Denk ook aan het bezoek van de Exhibition Area (Square Brussels) met interessante stands uit veel verschillende landen. Aanmelden hiervoor is niet nodig.

9.30 – 11.00	Don't move! Using economic policy to help people stay	Vasa (FIN), Rennes (F), Ajaccio (F), Roma (I)	Aanmelden en locatie via officieel programma: link
9.30 – 11.00	Housing Solutions Now: A Chat with Your Progressive Mayor	European Committee of the Regions	Aanmelden en locatie via officieel programma: link
11.30 – 13.00	A Bridge for the EU - a new tool to better integrate border regions	European Commission - DG REGIO	Aanmelden en locatie via officieel programma: link
14.00 – 18.00	Stand Tasting: Exploring the right to stay through culinary heritage and regional identity in Thuringia	Representation of the Freestate of Thuringia to the European Union	Locatie: Square Brussels, Exhibition area Aanmelden: niet nodig
14.30 – 16.00	Participatory lab – pooling ideas: water resilience challenge meets bottom-up innovative solutions	Provincie Fryslan / Zaragoza (E), Orléans (F)	Aanmelden en locatie via officieel programma: link
14.30 – 16.00	The regional dimension of cohesion policy is key to European competitiveness	Representation of Saxony-Anhalt to the EU / Office of the Marshal of the Mazovia Region / Regio of Valencia / Welsh Government	Aanmelden en locatie via officieel programma: link
9.00 – 18.00	Stand Cross-border Energy Communities: Building Energy Cooperation across Borders	AEBR	Locatie: Square Brussels, Exhibition area Aanmelden: niet nodig

ALGEMEEN BESTUUR

Vergadering d.d. : 10 september 2025 Agendapunt : 5 Onderwerp : Project MKB dienstverlening Achterhoek Verbindt Portefeuillehouder : De heer M. Boumans			
Voorstel: Kennisnemen van het project MKB dienstverlening Achterhoek Verbindt. Voor dit project wordt een bijdrage van € 39.800,-- uit de Regio Deal II (springplank verdienvermogen breed bedrijfsleven) en € 249.800,-- uit de gebiedsopgave middelen van de provincie gevraagd.			
Toelichting Het project 'Achterhoek Verbindt' is de regionale uitrol van het vervolg op de pilot 'Actieagenda MKB Dienstverlening' (initiatief vanuit Nationaal Comité voor Ondernemerschap en Ministerie van Economische Zaken). Doel: het brede MKB in de Achterhoek beter, sneller en vraaggericht ondersteunen bij toekomstbestendig ondernemen. Dit gebeurt met inzet van (sector)verbinders, communities en een toegankelijke AI-tool: <i>Tessa Verbindt</i> .			
Advies Achterhoek Board De Board heeft op 17 juli het project goedgekeurd. Wel gaf de Board mee dat in de aanvraag niet helder omschreven is wat een verbinder doet en wat het project oplevert, terwijl dat wel helder is. Afsproken wordt om hierover nog wel een heldere communicatie flyer o.i.d. te maken.			
Procedure: Thematafel; Juli 2025 Board: 17 juli 2025	Vervolgactie: communicatie: Mededeling beslissing aan:	Bijlagen: Meegezonden: ➤ Projectaanvraag en rapport van bevindingen Ter inzage: Plaats van inzage:	Consequenties: Financieel: Personeel:
Nadere informatie bij: Wilma Stortelder		Tel.nr.: (0314) 32 12 42	

Fantastisch dat u een project aanmeldt voor de Achterhoek Visie 2030. Om te beoordelen of het project past binnen de visie, vragen wij u dit formulier volledig in te vullen. U kunt het ingevulde formulier sturen naar de betreffende programmaregisseur, die zal daarna zo spoedig mogelijk contact met u opnemen.

Aanvraagformulier project Achterhoek Visie 2030 – deel I

Projecten dienen te voldoen aan de Nadere regels Projecten Achterhoek Visie 2030 (te vinden op www.8rhk.nl/beschikking)

1 Naam project	MKB Dienstverlening - "Achterhoek Verbindt"
2 Primaire Thematafel	Smart Werken en Innovatie
3 Aanvrager (dit moet een rechtspersoon zijn)	Regio Achterhoek
4 Looptijd (startdatum en einddatum vermelden)	11-9-2025 - 31-12-2028
5 Doel van het project (Korte omschrijving van hetgeen je wilt bereiken met dit project)	Dit is een vervolg op de pilot Actieagenda MKB Dienstverlening (min EZ, looptijd jan 24-jun 25), waarbij we het brede MKB (>5fte) willen bereiken en vraag gestuurd gaan ondersteunen in het toekomst bestendig maken van de onderneming. Dat doen we door voor de 8 belangrijkste sectoren in de Achterhoek (zie bijgevoegde presentatie) met de belangrijkste verbinders van zo'n sector in aanvulling met sector overstijgende verbinders (daardoor in totaal ca. 100 relevante verbinders) de achterban van die verbinders te bereiken in hun eigen zakelijke communities en ondersteund door een zeer toegankelijke AI tool (Tessa Verbindt) waarmee de MKB ondernemer ook vragen in kan stellen welke dan doorverwezen wordt naar de meest passende verbinder, community en daardoor ook het aanbod.

6 Projectbeschrijving

(Beschrijf kort welke activiteiten je tijdens dit project gaat uitvoeren. Voeg eventueel een uitgebreid projectplan als bijlage toe)

In de bijlage een uitgebreide PowerPoint presentatie waarin een beeld van dit project wordt geschetst. Waarin we met Achterhoekse en omliggende partners samenwerken (governance) om snel en doeltreffend de MKB-ondernemer te bereiken als hij/zij met vragen zit. Dat doen we door met de meest relevante verbinders (sectorverbinders, gemiddeld 2 per sector en aanvullend nog onderwijs en bank, kernteam = 25 sectorverbinders) en aanvullende verbinders (totaal max 100) met regelmaat bijeen te brengen in algemene leersessies en op thema specifiek niveau ook (12 thema's, appelboor sessies). We versterken daarmee de al bestaande verbinders in hun werk en bereiken daarmee een groot deel van de doelgroep, via de verbinders en de betrokken zakelijke communities.

Dit ondersteunen wij met het opzetten van een regionale kennisbank (Achterhoekse Kennisbank) waarin het projectteam en de sectorverbinders belangrijke gegevens opslaan welke middels slim gebruik van AI ontsloten worden voor andere verbinders en met name voor de MKB-ondernemer met vragen. Dat gebeurt op toegankelijke wijze, via een AI-persoonlijkheid (Tessa Verbindt) via LinkedIn, whatsapp en via websites. Deze AI-tool gaat ondernemers met vragen zo goed mogelijk koppelen aan de bijpassende verbinder (we hebben profielen van de 100 meest relevante verbinders) die zodoende zo kort mogelijk op de ondernemersvraag kan zitten.

Een andere ondersteuning is gedurende de pilot periode al ontwikkeld en dat zijn de praatplaten, welke op A2 formaat beschikbaar komen voor de verbinders. Hiermee kan de betreffende verbinder in de achterliggende communities aangeven welke vragen spelen in de betreffende sector en stelt het projectteam ook in staat om via zogenaamde appelboor sessies op specifieke thema's in de zoomen. Zo

wordt er gekeken op thema naar de verschillende sectoren waar geleerd, samengewerkt en versneld kan worden.

Gezien de landelijke en provinciale aandacht voor brede MKB-dienstverlening en meer vraag gestuurd werken is het dagelijkse bestuur van VNO-NCW ons klankbord, zijn er buddy's aan de thematafel om ook op inhoud mee te denken en is er bestuurlijke borging in de regio, op diverse niveaus. Een van de taken van het projectteam is om haar governance goed in te richten en de betrokken stakeholders goed te informeren en waar mogelijk betrekken. Dat zal ook de omliggende regio's betreffen, de Achterhoek is als pilot regio voor dit programma een best practise case waarbij we onze verantwoordelijkheid nemen naar de partners.

Tot slot zullen de projectleden (5) ook alle relevante zakelijke communities, in samenspraak met de betrokken verbinder(s) bezoeken, om verdere bekendheid te genereren. Deze communities worden ontsloten op een interactieve kaart welke ook beschikbaar komt aan de MKB-ondernemer. Deze kan zo goed worden geïnformeerd welke relevante netwerken beschikbaar zijn en welk aanbod daar wordt georganiseerd. Uiteindelijk zal dit ook leiden naar het ontdebellen van aanbod.

Het gebruik van de AI-tools geeft veel nuttige data, waarbij we zeer kort op de actuele vraag van de ondernemer kunnen zitten en ook daarmee inzicht krijgen waar welke vraag op welk moment speelt en mogelijk ook welke zakelijke communities daarin betrokken zijn. Deze analyse zal vanuit de HAN gemaakt worden en levert zeer waardevolle gegevens op waarmee we steeds sneller ondernemers kunnen informeren en ook de niet verbonden ondernemer (die is nog niet in zicht bij een verbinder, community, gemeente of anders).

7 Beoogde resultaten

(Kort en concreet vermelden, moeten meetbaar zijn)

Huidige verbinders kunnen kwalitatief en kwantitatief beter en meer verbinden en zijn daarover tevreden (we meten de verbinder tevredenheid, nulmeting doen we in juni).

We organiseren leerbijeenkomsten, verdeeld over verbindersbijeenkomsten (2 per jaar, 8 in totaal) waarbij we onze 100 relevantie verbinders uitnodigen (er komen er gemiddeld 2/3).

We organiseren op thema's kleinere leersessies, de 'appelboor' sessies, dat zijn er 24 per jaar (12 thema's, 2 per jaar; eerste half jaar 15), 87 in totaal. We verwachten gemiddeld 12 verbinders per sessie.

Via een data dashboard meten we de kwaliteit van antwoorden van de bot (gebruikerstevredenheid) en de vragen per thema en sector. Tevredenheid is 7 of hoger (schaal van 1-10)

We bereiken in theorie (bron KvK) via de verbinders 6.000 MKB (>5 fte) bedrijven en onderliggend zijn er ruim 48.000 geregistreerde ondernemingen (ook eenmanszaak en niet actief);

We bereiken de zakelijke netwerken/communities door daar onze aanpak te presenteren en we brengen deze ook in kaart, waarbij ook het aanbod beter in beeld komt. Het aantal zakelijke communities is nog niet bekend, dat kunnen er wel 200 zijn die de regio raken. Deze worden, indien open, samen met de betrokken verbinder(s) bezocht.

We leveren een set tools op, praatplaten, themategels en natuurlijk de AI tool Tessa Verbindt, die via meerdere kanalen bereikbaar is voor de MKB ondernemer.

We bouwen en beheren de digitale Achterhoekse Kennisbank, samen met kernteam en sectorverbinders waarmee de AI tools werken.

We zorgen voor een afsluitend advies voor de borging van het vervolg, indien dit (nog) niet op landelijk niveau is geborgd. Het ministerie van EZ komt nog met een set van KPI's welke we gaan bijhouden (verwacht in 2026)

8 Bijdrage aan Achterhoek Visie 2030

a. Aan welke doelen van de Visie 2030 levert dit project een bijdrage (**zie bijlage 1**)?

- 2.1 slimmere productievere regio,
- 2.2 breed gekwalificeerd en verhogen arbeidsproductiviteit
- 4.1 Achterhoekse ambassadeurs, drie O-samenwerking
- Indirect ook aan de doelen die vallen onder Smart Living

b. Aan welke springplanken en resultaten van de Regio Deal Achterhoek II 'Hoger Springen, Krachtiger Landen' levert dit project een bijdrage (**zie bijlage 2**)?
(*betreffende resultaten uit bijlage 2 vermelden!*)

- 3.1 Verdienvermogen breed bedrijfsleven door uitvoering van het open innovatiesysteem
- 1.4 Data gedreven Achterhoek door AI als hulpmiddel in kennisdeling en matching
- 2.1 Inclusieve arbeidsmarkt door verbinders die signaleren + communities bereiken
- 2.2 Bestrijding arbeidsmarkt krapte doordat breed MKB toegang krijgt tot ondersteunende programma's

Activeren Governance & sociale innovatie door concreet maken en uitvoeren van samenwerking in gelijkwaardigheid

Indirect ook aan de andere springplanken, doordat we met het loopvermogen van de verbinders, goed de MKB-achterban weten te bereiken en mobiliseren.

G. Springplank Verdienvermogen breed bedrijfsleven

- Er is in kaart gebracht welke ondernemers behoefte hebben aan ondersteuning bij innovatie-, arbeidsmarkt- en verduurzamingsvraagstukken en hoe zij bij kunnen dragen aan maatschappelijke transitie;
- Het open innovatiesysteem is verder versterkt voor de juiste doelgroepen in het brede MKB;
- 100 tot 120 bedrijven worden gestimuleerd om sleutel technologieën, waaronder Artificial Intelligence verder te implementeren, rekening houdend met bestaand aanbod;
- Het organiseren van voldoende capaciteit van verbinders om samenwerking, ontwikkeling en innovatie op de transitie aan te jagen;
- Het op eigen benen laten staan van de innovatiecentra die strak aansluiten op de behoeften van de ondernemers;
- Het vestigingsklimaat in de Achterhoek is verbeterd;

Op bovenstaande punten uit de regiodeal leveren wij een substantiële bijdrage

c. Aan welke SDG's (Sustainable Development Goals) levert dit project een bijdrage (**zie bijlage 3**)?
(*betreffende SDG's uit bijlage 3 vermelden!*)

Meld je initiatief ook aan bij Social Handprint Achterhoek! Via <https://socialhandprint.com/achterhoek/> (toelichting: zie bijlage 3).

- SDG 8 (eerlijk werk en economische groei),
- SDG 9 (industrie, innovatie en infrastructuur),
- SDG 11 (duurzame steden en gemeenschappen),
- SDG 12 (verantwoorde consumptie en productie),
- SDG 17 (partnerschap om doelstellingen te bereiken).

d. Waaruit blijkt dat er draagvlak is bij de drie O's? Welke organisaties zijn betrokken bij het project?

Dagelijks bestuur VNO-NCW Achterhoek is ons klankbord, vanuit ondernemersperspectief.

Gemeenten zijn betrokken als verbinder en bestuurlijk ook aangehaakt middels overleg

Provincie is aangehaakt op meerdere niveaus

Diverse landelijke organisaties (RvO, KvK) zijn aangehaakt

Diverse departementen zijn aangehaakt (EZ, binnenlandse zaken, sociale zaken) vanwege landelijke beweging actieagenda brede MKB Dienstverlening

e. Wat is de regionale impact van dit project?

In de Achterhoek zal dit project de economie kunnen versnellen doordat de betrokken MKB ondernemer vraag gestuurd ondersteund gaat worden in zijn/haar ondernemersvraag, daardoor is er een effectieve inzet van middelen en tijd, hebben de betrokken verbinders meer tijd om andere ondernemers (ook nog niet verbonden) te helpen en heeft de ondernemer niet eerst 5 of 6 informatieve gesprekken nodig en kan dus meer ondernemen, waardoor er ook een positief effect te verwachten valt op de arbeidsproductiviteit en de regionale economie

9 Kunt u de BTW op dit project verrekenen?

☒ Ja (dan onderstaand bij 10. de kosten excl. BTW weergeven)

☐ Nee (dan onderstaand bij 10. de kosten incl. BTW weergeven)

☐ Gedeeltelijk

10 Totale kosten en financiering

Vul het 8RHK begrotingsformat (bijlage 4, apart Excelbestand) in en voeg deze bij. Deze maakt onderdeel uit van deze aanvraag!

(Vermeld onderstaand de gegevens uit het begrotingsformat, tabblad Totaaloverzicht, groene regels)

Totale kosten (overnemen van tabblad)	€ 499.600
--	------------------

Cofinanciering vanuit aanvrager en andere O's		
Rabobank	€ 175.000	
HAN	€ 35.000	
Gevraagde subsidie		
Regio Deal	€ 39.800	+
Provincie	€ 249.800	
Totale financiering	€ 499.600 (100%)	

11 Communicatie

Op welke wijze en welke momenten wordt over het project gecommuniceerd?

Wanneer het project van start gaat, hoort op alle communicatie-uitingen die vanuit u uitgaan (website, drukwerk, bouwboarden, etc.) het logo van de provincie Gelderland en het logo van 8RHK ambassadeurs te staan. Zie daarvoor deze [toolkit](#). Voor verdere afstemming over communicatie (inhoud en momenten) neemt u contact op via communicatie@8rhk.nl. Er wordt een communicatieplan opgesteld dat ook met alle betrokken verbinders en stakeholders wordt gedeeld, om zo het brede MKB te bereiken en informeren.

In ons projectteam is 1 lid verantwoordelijk voor de nieuwsberichten. We zijn bezig om een aftrap te geven voor het vervolg op de pilot waarbij koningin Maxima mogelijk een rol gaat spelen, daar gaan we verdere verkennende afspraken over houden. Daarnaast zal er vanuit de nieuwe branding van de Achterhoek gecommuniceerd worden, die afspraken zijn al gemaakt, omdat we niet een nieuw merk of naam willen zijn, maar juist onder het bestaande 8RHK label willen meedraaien. Verder gaan we via social media, best practices en user cases berichten delen en komen er digitale aankondigingen.

12 Mogelijke risico's en aandachtspunten

We bereiken onvoldoende MKB-ers, *maar doordat we met een groep van ca 100 verbinders werken, zijn er meer manieren om MKB-ers te bereiken (via netwerk, gemeente, bank, community en nieuwsgeving)* de AI-tool wordt niet gebruikt, *daarvoor hebben we een aftrap die veel aandacht gaat krijgen, hebben we een marketingbudget met daarin ruimte voor user cases, branche en sector gerichte media-aandacht en social mediacampagnes*

De AI-tool is niet veilig/toegankelijk, *maar daartoe besteden we aan de voorkant veel aandacht aan relevante wetgeving, veiligheid, AI-act, AVG en andere relevante zaken, maken we een prototype, testen we uitvoering en werken wij samen met andere regio's (learning community)*

Huidige verbinders haken af, *we maken onderscheid tussen de rol van verbinder en de persoon die die rol (tijdelijk) invult en gaan waar nodig een nieuwe persoon betrekken in de aanpak. Onze benaderde verbinders vervullen in formele zin al deze rol.*

13 Is een Europese aanbesteding noodzakelijk?

(zie bijlage 5)

- ☐ Ja
☒ Nee

14 Is er sprake van staatssteun?

(zie bijlage 6)

- ☐ Ja

Geef onderstaand aan op basis van welke verordening geoorloofde staatssteun mogelijk is

- ☐ AGVV, artikel:
☐ LVV, artikel:
☐ DAEB
☐ De-minimis *(indien van toepassing, vul dan de algemene de-minimisverklaring in (zie bijlage 6))*

- ☒ Nee

15. Gegevens aanvrager

S.v.p. gegevens invullen in 'Aanvraagformulier project Achterhoek Visie 2030 – deel II' (graag als apart document meesturen i.v.m. AVG regels).

Ondertekening

Aldus naar waarheid ingevuld en ondertekend.

Met de ondertekening van dit aanvraagformulier stemt u ermee in dat de informatie in dit aanvraagformulier openbaar is en dat het voor de uitvoering van onze werkzaamheden (beoordeling en besluitvorming) noodzakelijk is dat de bijlagen gedeeld worden met personen die betrokken zijn bij de beoordeling van de aanvraag. Zie ook onze [privacyverklaring](#).

Plaats: Doetinchem

Datum: 26-06-2025

Naam: Ati Beunk en Ivar van Asten

Functie: programmaregisseur thematafel
Smart Werken en Innovatie en projectleider
Achterhoek Verbindt

Paraaf:

BIJLAGEN

1. Doelen Achterhoek Visie 2030
2. Springplanken Regio Deal 'Hoger Springen, Krachtiger Landen
3. Sustainable Development Goals (SDG's)
4. 8RHK begrotingsformat (apart Excelbestand)
5. Aanbestedingsschema
6. Staatssteun, vrijstellingsgronden en de-minimis

Bijlage 1

Doelen Achterhoek Visie 2030

Onderwijs & Arbeidsmarkt

1. De tekorten op de arbeidsmarkt zijn teruggedrongen.
2. Talenten van de beroepsbevolking zijn benut door betere aansluiting vervolgoopleidingen op de vraag vanuit de arbeidsmarkt en door het verhogen van de flexibiliteit door een Leven Lang Ontwikkelen.
3. Een inclusieve arbeidsmarkt waarbij oog is voor de gehele beroepsbevolking en kansengelijkheid is toegenomen.
4. Grensoverschrijdende en bovenregionale samenwerking is toegenomen gericht op het oplossen van het tekort aan juist gekwalificeerde arbeidskrachten.

Smart werken & Innovatie

1. De Achterhoek ontwikkelt en implementeert de productie van de toekomst door technologische innovatie.
2. De Achterhoek beschikt over inventief vakmanschap en de werknemers van de toekomst door sociale innovatie.
3. Gezamenlijke innovatie en crossovers tussen sectoren worden bevorderd. Het netwerk buiten onze regio wordt verder ontwikkeld. De Achterhoek is hét open innovatiesysteem van Nederland.
4. De Achterhoek draagt met haar innovatief vermogen bij aan oplossingen voor maatschappelijke vraagstukken.
5. De Achterhoek is dé stage- en afstudeerregio van Nederland.

Mobiliteit & Bereikbaarheid

1. De CO2 uitstoot van het verkeer en vervoer is verminderd.
2. De infrastructuur is robuust en toegankelijk waardoor de bereikbaarheid van en in de Achterhoek is toegenomen.
3. Door de inzet van digitalisering en deelcultuur zijn er slimme vervoersvoorzieningen.

Circulaire economie & Energietransitie

1. De Achterhoek ontwikkelt en implementeert oplossingen voor energiebesparing, duurzame opwekking en om zelfvoorzienend te worden.
2. De agro foodsector is koploper in kringlooplandbouw door hoogwaardig benutten en gebruik van (bio)grondstoffen en biomassa en recycling van reststromen.
3. Bedrijven, overheden en maatschappelijke organisaties transformeren hun (bedrijfs)processen en gaan efficiënter om met (primaire) grondstoffen.
4. In de gebouwde omgeving en infrastructuur zijn (hernieuwbare) grondstoffen efficiënter benut, worden hergebruikt en de levensduur verlengd.
5. Broeikasgasemissies CO2 en stikstof zijn gereduceerd en dragen door innovaties bij aan toename van de biodiversiteit.

Wonen & Vastgoed

1. De bestaande woningvoorraad is in 2030 meer toekomstbestendig (op duurzame wijze energiezuiniger gemaakt, deels afgekoppeld van gas en meer levensloopbestendig).
2. Er zijn voldoende nieuwe (betaalbare) woningen verantwoord en adaptief met zo veel mogelijk circulaire bouwmethoden toegevoegd.
3. In de periode 2023 – 2026 is een versnelling in de woningbouwproductie ingezet.
4. (Leegstaand) vastgoed is daar waar mogelijk getransformeerd naar wonen.
5. Er zijn innovatieve en duurzame manieren van wonen en bouwen ontwikkeld en gerealiseerd.

Gezondste regio

1. Er is een betaalbaar en toegankelijk netwerk van zorg-, gezondheids- en ondersteuningsdiensten van hoge kwaliteit waar professionals met plezier werken.
2. De Achterhoek is de gezondste regio van Nederland door preventie en zorginnovatie, dit in samenhang met wonen, werken, leren en meedoen.
3. Achterhoekers zijn zelf (langer) verantwoordelijk voor hun gezondheid.

Bijlage 2

Springplanken Regio Deal Achterhoek II, 'Hoger Springen, Krachtiger Landen'

1.1 Springplank Gezondheid voorop

- Het ondersteunen van 2 tot 4 lokale initiatieven gericht op het van onderop anders organiseren, monitoren of financieren van ondersteuning en zorg;
- Het uitvoeren van innovatiepilots zoals 'zorg op afstand', met bijbehorende effectmeting op leefbaarheid en eigen regie;
- Het opzetten van een stimuleringsfonds voor projecten gericht op positieve gezondheid, preventie, leefstijl en sociale cohesie;
- Het inrichten van een Regionale digitale plek voor inwoners op het gebied van eigen regie en ouder worden;
- Het verder ontwikkelen van de integratie van Regionale data met een koppeling naar zorg, maatschappij en welzijn (Datagedreven Achterhoek).

1.2. Springplank Publieke mobiliteitsaanpak

- Het vormgeven en realiseren van een samenwerkingsstructuur waarin gemeenten, Regio, provincie en Rijk vanuit een gezamenlijke verantwoordelijkheid werken aan het borgen van publieke mobiliteit;
- Integratie van vervoersvormen door bijvoorbeeld een gezamenlijke Governance, een mobiliteitscentrale en een integraal platform;
- Het verzamelen van data en deze gebruiken om te komen tot een soort dashboard/platform voor het inzichtelijk maken van verkeers- en mobiliteitsstromen (Datagedreven Achterhoek);
- Het uitbreiden van het Gaon-aanbod met 50 tot 100 deelfietsen en 10 tot 15 deelauto's;
- Het vergroten van het Gaon-netwerk met meer gebruikers en deelnemers (bedrijven en organisaties) onder meer door gedragsaanpak en marketingcampagnes;
- Het onderzoeken van een (grensoverschrijdend) MaaS-netwerk (Mobility As A Service);
- Het onderzoeken en realiseren van 2 tot 6 mobiliteitshubs;
- Het onderzoeken en realiseren van 2 tot 4 (grensoverschrijdende) fietsverbindingen.

1.3. Springplank Bouwen naar Achterhoekse identiteit

- Het starten van een Regionaal loket om bouwprojecten een eenduidige ingang te bieden en tot een snellere beoordeling van de kans te komen;
- Het verkennen van collectieve woonvormen, hiervoor start de Regio 2 tot 4 projecten op;
- Het vergunnen van 500 tot 750 woningen in kleine projecten en het versnellen van het proces hiervoor;
- Het uitbreiden van 30 tot 40 kernen met een 'kleiner' project waarin ook de leefbaarheid en sociale verbondenheid worden meegenomen.

1.4. Springplank Datagedreven Achterhoek

- Het ontwikkelen en coördineren van een 3O-data ecosysteem. Hierin is data toegankelijk voor de partners in de samenwerking, met lerende doe-netwerken. Bijvoorbeeld voor de ketensamenwerking in de zorg, het verder door ontwikkelen van slimme mobiliteit en het gebruik van reststromen;
- Het experimenteren met 2 tot 4 goed evalueerbare pilots 'Self-Sovereign Identity' (SSI) waarin enkele Achterhoekse 3O partners samen hun inwoners/leden/cliënten/klanten eigen regie over hun data hebben gegeven;
- Het starten van een Europese samenwerking in EDIH-verband (European Digital Innovation Hubs)..

2.1 Springplank Inclusieve arbeidsmarkt

- Het onbenut arbeidspotentieel is in beeld en er is een programma over hoe een groot deel van deze groep te bereiken en te activeren is;
- Het begeleiden van 300 tot 400 mensen van het onbenut arbeidspotentieel naar duurzaam werk;
- Het opzetten van een kenniscentrum inclusieve technologie. Binnen dit centrum ontsluiten we kennis, advisering en dienstverlening voor en door partners binnen de Achterhoek;
- Het uitvoeren van een programma (inclusief taaltraining) om asielzoekers en statushouders sneller inzetbaar te krijgen voor de arbeidsmarkt;
- De belemmeringen en blokkades die door werkgevers en werknemers worden ervaren rondom scholing en het aangaan van een duurzame match zijn in beeld gebracht;
- Er worden ten minste twee oplossingsstrategieën uitgewerkt, de strategieën dragen bij aan het vergroten van de arbeidsproductiviteit. De strategieën worden getoetst binnen ten minste 3 bedrijven. De ervaringen worden gedeeld met partners binnen en buiten de Regio.

2.2 Springplank Bestrijding arbeidsmarktkrapte

- De aanpak om inwoners te helpen bij hun loopbaanontwikkelingsvraagstuk is verder ontwikkeld, zowel vanuit human capital als vanuit inclusiviteit binnen het toekomstig RWC;
- Er is ingezet om de leercultuur bij MKB bedrijven te bevorderen;
- Ten opzichte van de afgelopen periode worden er 20% meer opleidingsvouchers van Opijver toegekend aan deelnemers richting of voor MBO 1, MBO 2 en HBO 5 niveau, waarbij de focus ligt op de tekortsectoren;
- Het verstrekken van 1.000 opleidingsvouchers;
- Het uitvoeren van pilots gericht op het behouden van medewerkers en pilots gericht op de wendbaarheid van werknemers en werkzoekenden voor de 3 kraptesectoren;
- Het opzetten van een stimuleringsprogramma voor leerlingen, studenten en zij-instromers gericht op het kiezen voor de krapte sectoren;
- Het Grensland College is bestendigd qua instroom en doorontwikkeld door het aanbieden van meer AD (Associate Degree) opleidingstrajecten;
- Er zijn verschillende sessies met Duitse partners gehouden om tot een gezamenlijke aanpak voor werken en leren aan beide zijden van de grens te verkennen.

3.1 Springplank Verdienvermogen breed bedrijfsleven

- Er is in kaart gebracht welke ondernemers behoefte hebben aan ondersteuning bij innovatie-, arbeidsmarkt- en verduurzamingsvraagstukken en hoe zij bij kunnen dragen aan maatschappelijke transitie;
- Het open innovatiesysteem is verder versterkt voor de juiste doelgroepen in het brede MKB;
- 100 tot 120 bedrijven worden gestimuleerd om sleuteltechnologieën, waaronder Artificial Intelligence verder te implementeren, rekening houdend met bestaand aanbod;
- Het organiseren van voldoende capaciteit van verbinders om samenwerking, ontwikkeling en innovatie op de transitie aan te jagen;
- Het op eigen benen laten staan van de innovatiecentra die strak aansluiten op de behoeften van de ondernemers;
- Het vestigingsklimaat in de Achterhoek is verbeterd;
- Het investeren in capaciteit (netwerkmakelaar) over de grens. Deze makelaar verbindt Nederlandse en Duitse ondernemers, organisaties en initiatieven met elkaar. Naast Kreis Bocholt is dit ook met andere Duitse grensgemeenten gedaan.

3.2 Springplank Biobased Achterhoek

- Ingezet wordt op het realiseren van een vezelketen met 500 hectare vezelteelt;
- Het ontwikkelen van kennis- en leerprogramma's met onderwijs, ondernemers en overheden die actoren stimuleren hun bestaande werkwijze, opdrachtgeverschap en bedrijfsvoering aan te passen;
- Het uitvoeren van 3 tot 6 innovatieprojecten;

- Het vergroten van bewustwording, kennis en inzicht bij particulieren, gemeenten, woningcorporaties en bedrijven door innovaties, voorbeeldprojecten, kenniskringen en publiekscampagnes;
- Het uitvoeren van een sociaaleconomische verkenning om inzicht te krijgen welke activiteiten kansrijk zijn en wat daarvoor nodig is;
- Het ontwikkelen van nieuwe bestaansmodellen, verdienmodellen en biobased (woning)bouwconcepten die middels het toepassen van kennis van nieuwe teelten die bijdragen aan biodiversiteit, groenblauwe-dooradering, natuur, klimaat en landschappelijke kwaliteit.

3.3 Springplank Innovatieve woningbouw

- Het starten van een innovatiecentrum voor innovatieve en duurzame woningbouw, waar onderwijs, de markt, corporaties en gemeenten samen de volgende stap kunnen zetten;
- 60 tot 70 Achterhoekse partijen hebben elkaar gevonden in trajecten rond het stimuleren van innovatie in de bouw;
- Het vergunnen van nieuwbouwplannen, doel is 30% innovatieve woningbouw in 2026;
- Het bouwen van 75 tot 150 woningen (in verschillende betaalbaarheidscategorieën) in voorbeeldprojecten die dienen als best practices in de woningbouw en helpen innovatie in bouw en proces te versnellen;
- Het opstarten van 6 tot 8 innovatieprojecten met kruisbestuivingen tussen verschillende sectoren.

3.4 Springplank Slimme energiegemeenschappen

- Het maken en doorvoeren van een aanpak met verduurzamingsmaatregelen voor 5 tot 10 bedrijventerreinen en 150 tot 200 bedrijven;
- Het uitvoeren van 2 tot 4 (deel)experimenten met lokale, collectieve oplossingen;
- De samenhang en regie in de energieketen versterken bij het aanpakken van de actuele vraagstukken en daarbij actief delen van kennis;
- Het ontwikkelen van scenario's voor een integrale benadering van energiegemeenschappen, waarvan 1 tot 2 (onderdelen hiervan) daadwerkelijk worden gerealiseerd. Gedacht wordt onder meer aan een energiegemeenschap met oplossingen voor delen van (virtuele) capaciteit om de onbalans in duurzame energieproductie en consumptie aan te pakken, waarvoor ruimte in regelgeving nodig is. Dit gaat om oplossingen voor 'wetcongestie';
- Het maken van concrete handelingsperspectieven voor energiebesparing en (gezamenlijk) gebruik van lokaal opgewekte duurzame energie voor inwoners, bedrijven en bedrijventuinen;
- Het verkennen van grensoverschrijdende energiegemeenschappen om opwek, opslag en gebruik over en weer te optimaliseren.

3.5 Springplank Toekomstige landbouw en duurzame voedselsystemen

- Het ondersteunen van 3-6 boerenexperimenten met kennis, waarvan resultaten benut zijn voor handelingsperspectieven en oplossingsrichtingen voor overheden, kenniskringen en onderwijs;
- Het ontwikkelen van een vernieuwend instrumentarium voor de bedrijfsvoering van de agrarische ondernemers en gebiedsgerichte aanpak;
- Het inzetten op meerdere lerende netwerken met kennissessies en praktijkbijeenkomsten (zo mogelijk in samenwerking met andere (experimenteer-)Regio's);
- Het ontwikkelen van werkbare (onderdelen van) oplossingen voor de transitie naar klimaatneutrale bedrijfsvoering melkveehouderij, door natuurinclusieve landbouw, technische oplossingen of aanpassing van dier en voeding;
- Het geven van oplossingsrichtingen voor het verduurzamen van de mineralenkringloop voor een gezonde bodem met een Achterhoekse bouwplan (zoals onderzoek nitraat, waterkwaliteit, droogte, bodemverbetering en biodiversiteit).

Bijlage 3

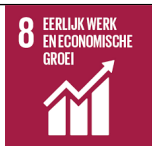
Sustainable Development Goals (SDG's)

Meld je initiatief ook aan bij Social Handprint Achterhoek! Via <https://socialhandprint.com/achterhoek/>

De Social Handprint Achterhoek is hét platform voor alle initiatieven in de Achterhoek op het gebied van brede welvaart en de Sustainable Development Goals (ook wel SDG's of Duurzame Ontwikkelingsdoelen genoemd). Met de Social Handprint kan je de positieve impact van jouw project op de samenleving zichtbaar maken en de maatschappelijke waarde die dat oplevert met betrekking tot de 17 Sustainable Development Goals.

Regio Achterhoek is in 2021 aangewezen als eerste SDG-regio in Nederland. Met de Social Handprint stimuleert en faciliteert de Achterhoek alle initiatieven in de regio die met SDG's (willen) werken, om gebruik te maken van de Social Handprint. Via de door Social Handprint ontwikkelde tools krijgen niet alleen de initiatieven zelf, maar ook de regio als geheel een beter beeld van de maatschappelijke meerwaarde die we met elkaar in de regio bewerkstelligen. Bovendien kunnen initiatieven via de Social Handprint met elkaar in contact komen, van elkaar leren en ook aanspraak maken op andere impulsen die via de website in de toekomst ter beschikking worden gesteld.

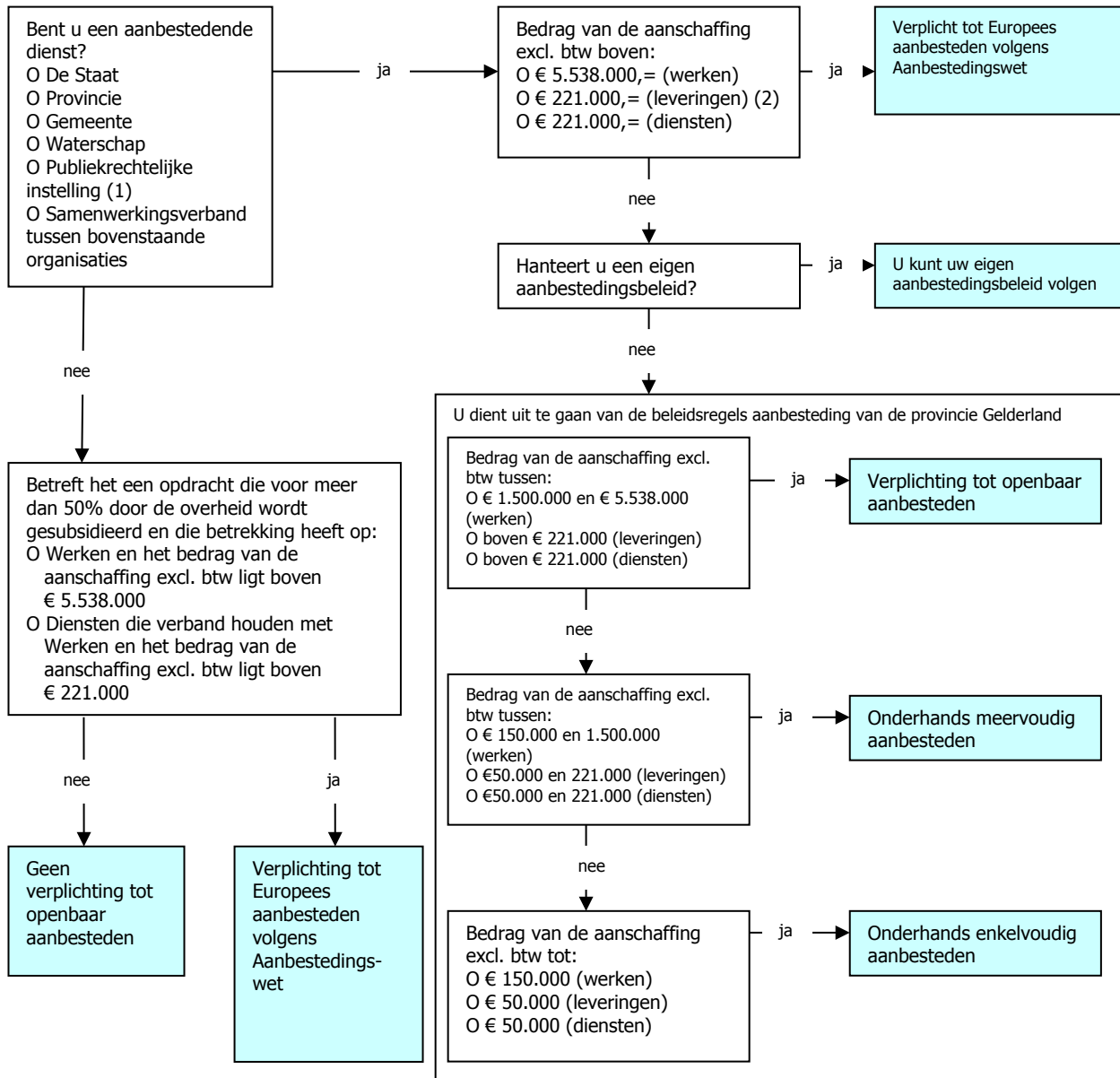
In de Achterhoek Visie 2030 zijn vijf overkoepelende SDG's opgenomen en per thematafel nog specifieke SDG's. Hieronder staan de SDG's die in de Achterhoek Visie 2030 zijn opgenomen.

	Gezondheidszorg voor iedereen (Gezondste Regio)		Verminderen ongelijkheid binnen en tussen landen (Onderwijs & Arbeidsmarkt)
	Inclusief, gelijkwaardig en kwalitatief onderwijs voor iedereen (Onderwijs & Arbeidsmarkt)		Maak steden veilig, veerkrachtig en duurzaam (overkoepelend, Mobiliteit & Bereikbaarheid, Wonen & Vastgoed, Gezondste Regio)
	Toegang tot betaalbare en duurzame energie voor iedereen (Mobiliteit & Bereikbaarheid, Circulaire economie & Energietransitie, Wonen & Vastgoed)		Duurzame consumptie en productie (overkoepelend, Smart Werken & Innovatie, Circulaire economie & Energietransitie, Wonen & Vastgoed)
	Inclusieve, economische groei, werkgelegenheid en fatsoenlijk werk voor iedereen (overkoepelend, Onderwijs & Arbeidsmarkt, Smart werken & Innovatie, Gezondste Regio)		Beschermen van ecosystemen, bossen en biodiversiteit (Ruimtelijke opgave)
	Infrastructuur voor duurzame industrialisatie (overkoepelend, Smart werken & Innovatie, Mobiliteit & Bereikbaarheid, Circulaire economie & Energietransitie)		Versterken van het mondiaal partnerschap om doelen te bereiken (overkoepelend en voor alle thema's)

Bijlage 5

Aanbestedingsschema

Het onderstaande schema is bedoeld als ondersteuning en er kunnen geen rechten aan worden ontleend. De drempelbedragen kunnen jaarlijks wijzigen en er kunnen zich altijd uitzonderlijke situaties voordoen waarin dit schema niet voorziet. Voor specifieke informatie en actuele bedragen kunt u terecht op www.europadecentraal.nl.

Bijlage 6

Staatssteun, vrijstellingsgronden en de-minimis

Staatssteun en vrijstellingsgronden

Meer informatie over staatssteun is te vinden op de website van Europa Decentraal:

[Europa Decentraal - staatssteun](#)

Indien de link niet werkt, gaat u naar:

<https://europadecentraal.nl/onderwerp/staatssteun/>

De-minimis

Meer informatie over de-minimis is te vinden op de website van Europa Decentraal:

[Europa Decentraal - de-minimis](#)

Indien de link niet werkt, gaat u naar:

<https://europadecentraal.nl/onderwerp/staatssteun/vrijstellingsmogelijkheden/de-minimis/>

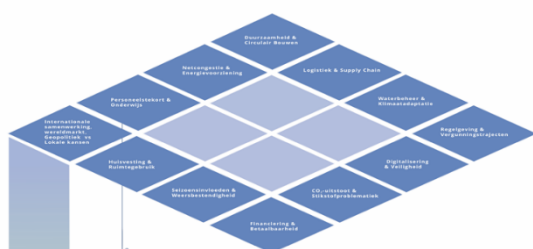
De algemene **de-minimisverklaring** treft u hier aan:

[Europa Decentraal - Verklaring de-minimis](#)

Indien de link niet werkt, gaat u naar:

https://europadecentraal.nl/wp-content/uploads/2024/06/78744_EZK_de-minimisverklaring_Algemeen_TG.pdf

Rapport van bevindingen Projecten Achterhoek Visie 2030

1.	Naam project:	Achterhoek Verbindt	
2.	Betrokken Thematafel(s):	Thematafel Smart Werken en Innovatie	
3.	Doel/effect van het project:	Achterhoek Verbindt is een vervolg op de pilot Actieagenda MKB Dienstverlening (min EZ, looptijd jan 24-jun 25). Binnen het project willen we het breed MKB (>5fte) bereiken en vraaggestuurd gaan ondersteunen in het toekomstbestendig maken van hun onderneming ten behoeve van een toekomstbestendige economie in de regio. Dit doen we door voor de acht belangrijkste sectoren in de Achterhoek, de belangrijkste verbinders van zo'n sector in aanvulling met sectoroverstijgende verbinders (daardoor in totaal ca. 100 relevante verbinders) aan te stellen en zo de achterban van die verbinders te bereiken in hun eigen zakelijke communities. Daarnaast worden deze verbinders ondersteund door een zeer toegankelijke AI tool (Tessa Verbindt) waar de MKB ondernemer vragen in kan stellen en zo doorverwezen wordt naar de meest passende verbinder, community en daardoor ook het passende, vraaggestuurde aanbod krijgt.	
4.	Looptijd van het project: (start- en einddatum)	11-9-2025 - 31-12-2028	
5.	Toetsingscriteria waaraan de aanvraag moet voldoen:		
	Criterium	Voldoet	Toelichting
	Het project levert een substantiële bijdrage aan de doelstellingen van de Achterhoek Visie 2030:	Ja	1.4 Datededreven Achterhoek 2.1 Inclusieve arbeidsmarkt 2.2 Bestrijding arbeidsmarktkrapte 3.1 Verdienvermogen breed MKB
	Aan welke streefwaarden van de Achterhoek Visie 2030 wordt een bijdrage geleverd?	 Afbeelding 1. Transitiethema's waar binnen het project Achterhoek Verbindt aan wordt gewerkt Binnen het project wordt samen met (sector)verbinders en bestaande programma's gewerkt aan efficiëntere dienstverlening voor ondernemers op de volgende twaalf transitiethema's (zie afbeelding): 1. Duurzaamheid & circulair bouwen 2. Logistiek & supply chain 3. Waterbeheer & klimaatadaptatie 4. Regelgeving & vergunningstrajecten	

		5. Digitalisering & veiligheid 6. CO2-uitstoot & stikstofproblematiek 7. Financiering & betaalbaarheid 8. Seizoensinvloeden & weersbestendigheid 9. Huisvesting & ruimtegebruik 10. Internationale samenwerking, wereldmarkt, geopolitiek vs lokale kansen 11. Personeelstekorten & onderwijs 12. Netcongestie & energievoorziening En raakt daarmee o.a. de volgende streefwaarden: Thematafel onderwijs & arbeidsmarkt: 1. Tekort aan vraag naar arbeidskrachten wordt teruggedrongen Thematafel smart werken & innovatie: 1. Jaarlijkse groei van de arbeidsproductiviteit 2. Nieuwe kennisdeel- en businessclusters zijn gevormd 3. Bedrijven hebben slim werken en innovatie doorgevoerd	
	Er is voldoende draagvlak bij de drie O's voor het project:	Ja	-Dagelijks bestuur VNO-NCW Achterhoek is ons klankbord, vanuit ondernemersperspectief -Gemeenten zijn betrokken als verbinder en bestuurlijk ook aangehaakt middels overleg -Provincie is aangehaakt op meerdere niveaus -Diverse landelijke organisaties (RvO, KvK) zijn aangehaakt -Diverse departementen zijn aangehaakt (EZ, binnenlandse zaken, sociale zaken) vanwege landelijke beweging actieagenda brede MKB Dienstverlening
	Het project heeft voldoende regionale impact:	Ja	Het project zal de economie versnellen doordat de betrokken MKB ondernemer uit acht verschillende sectoren vraaggestuurd ondersteund zal worden in zijn/ haar ondernemersvraag. Hierdoor hebben zij mogelijkheden tot innoveren en toekomstbestendig te kunnen worden.
	De begroting is sluitend:	Ja	Cofinanciering door: 1. Rabobank € 175.000 2. Hogeschool Arnhem- Nijmegen € 35.000 Gevraagde subsidie: 3. Provincie Gelderland € 249.800 4. Bijdrage Regio Deal Achterhoek II €39.800 Totaal: € 499.600

6.	Wordt er een bijdrage vanuit de Regio Deal Achterhoek gevraagd?	Ja
	Zo ja, voor welke springplank?	Verdienvermogen breed bedrijfsleven
	Aan welke resultaten uit het covenant Regio Deal Achterhoek II draagt het project bij?	Het draagt bij aan de springplank G) Verdienvermogen breed bedrijfsleven en daarbinnen de resultaten: • Het verbinden van het breed mkb aan het sterke open innovatiesysteem. • Het in beeld brengen van ondernemerscommunities, om deze vervolgens te versterken in hun ondernemersdienstverlening. • Verbinders inzetten om nog niet-aangehaakte doelgroepen te bereiken vanuit kenniskringen en netwerken (communities), zij helpen ondernemers vraaggestuurd te werken en het aanbod van de innovatiecentra hierop aan te sluiten. • Met behulp van de top 25 van Achterhoekse bedrijven het vestigingsklimaat verbeteren, zodat grote bedrijven gevestigd kunnen blijven. • Bedrijven worden ondersteund om door (sociale) innovatie te komen tot nieuwe businessmodellen en nieuw werkgeverschap. • Verbinding met EZ waarbij beleidsinitiatieven, programma's en instrumenten op elkaar worden afgestemd, gericht op het bevorderen van innovatie, ondernemerschap en vestigingsklimaat. Daarnaast zijn er cross- overs te maken met de andere springplanken: Springplank C) Bouwen naar Achterhoekse identiteit Resultaat: Middels een pilot mkb-wooncorporatie wordt onderzocht welke rol het bedrijfsleven kan spelen in woningbouw. Dit vanwege de sterke lokale verbondenheid van het bedrijfsleven in specifieke kernen en de grote behoefte bij hun (toekomstige) werknemers aan woningen in de directe omgeving. Springplank D) Datagedreven werken Resultaat: Data en digitale technieken worden op regionale schaal verzameld, ontsloten, verbonden, geanalyseerd en toegepast. Hiermee kunnen de data beter benut worden voor maatschappelijke vraagstukken en daarmee voor het bereiken van de welvaartsdoelen. Springplank F) Bestrijding arbeidsmarktkrapte

		Resultaat: Met een meerjarige aanpak werkt de regio integraal samen aan het oppakken van alle loopbaanvraagstukken. Hierbij staat de vraagstelling – en niet het systeem – centraal en wordt de kansengelijkheid vergroot. Door ervaring is bekend welke vervolgslagen nodig zijn om tot een toekomstbestendige leercultuur in de Achterhoek te komen. Met pilots wordt ingezet op het beter bekend maken van bestaande en op het ontwikkelen van aanvullende dienstverlening bij werkgevers, werknemers en werkzoekenden. Springplank H) Biobased Achterhoek Resultaat: Er wordt een zelfstandige circulaire en natuur inclusieve biobased (land)bouweconomie voor de Achterhoek ontwikkeld. Innovaties worden ondersteund. Voor de regionale economie wordt in kaart gebracht welke kansen de grondstoffentransitie naar een biobased (land)bouwecosysteem biedt om nieuwe bedrijvigheid te creëren. Springplank I) Innovatieve woningbouw Resultaat: Nieuwbouwproducten, -processen en -projecten vragen om een meer innovatieve en duurzame aanpak. Er wordt een innovatiecentrum opgezet waarin onderwijs, bouw, gemeenten en corporaties deel uitmaken van het open innovatiesysteem. Vanuit dit innovatiecentrum wordt gekeken hoe projecten met andere materialen kunnen worden gerealiseerd en hoe innovatieve concepten kunnen bijdragen aan het terugdringen van installatie(capaciteit). Springplank J) Slimme energiegemeenschappen Resultaat: Inzet op een regionale omslag in energietransitie. Er worden lokale, collectieve en vernieuwende oplossingen ontwikkeld om de energietransitie te versnellen. Springplank K) Toekomstige landbouw en duurzame voedselsystemen
7.	Opmerkingen vanuit subsidieadviseur	
	X	
8.	Afstemming met andere Thematafel(s):	Thematafel Onderwijs & Arbeidsmarkt
9.	Bevindingen Thematafel	
	De Thematafel SW&I heeft een positief besluit genomen over de project-aanvraag en de project-aanvraag wordt met een positief advies doorgeleid naar de Achterhoek Board. De bevindingen van SW&I: Grondige voorbereiding: De thematafel waardeert de grondige voorbereiding van het projectteam en het actief betrekken van de thematafel in de ontwikkelingen. Dit in de vorm van presentaties aan de thematafel, aparte ontbijtsessies met betrokkenen en benutten van het buddyschap (2 leden van de thematafel zijn gekoppeld als buddy's aan dit project). Ook zijn er al drie	

verbindersbijeenkomsten geweest, van waaruit de meerwaarde van het project voor verbinders positief is ervaren en waaruit ook blijkt hoe de appelboorsessies helpen aan het werken aan de maatschappelijke uitdagingen/kansen (zoals digitalisering, netcongestie, defensie).

Waarde van de AI-tool: Er zijn hoge verwachtingen uitgesproken over de meerwaarde van de AI-tool als verbindend instrument binnen het ecosysteem.

Effectiviteit en impact: Tegelijkertijd werd kritisch opgemerkt dat de effecten van het project nog moeilijk voorspelbaar zijn en dat de daadwerkelijke impact zich nog moet bewijzen.

Rol van sectorverbinders: Het project leunt sterk op de inzet van sectorverbinders als schakel tussen kennisaanbod en ondernemers. De invulling van deze rol werd positief ontvangen.

Beperkingen commerciële koppeling: Er is bewust gekozen om in eerste instantie het niet-commerciële aanbod te ontsluiten. De thematafel vond dit begrijpelijk, maar wees ook op kansen om op termijn commerciële partijen in te bedden.

Vervolg vragen over AI-tool: Er werden vragen gesteld over wie de AI-tool ontwikkelt, de financiering ervan (subsidie of niet), en de schaalbaarheid en effectiviteit van het gebruik.

Aandacht voor overlap: met de aanvraag vanuit de vier innovatiecentra in de regio.

Kritiek vanuit thematafel O&A tafels: Er is kennis gedeeld over kritische geluiden vanuit de thematafel O&A, onder meer vanwege de, in een aantal ogen te hoge begroting, onduidelijkheid over de rol van de Achterhoek als penvoerder en de rol van VNO-NCW als klankbordgroep.

Deze geluiden zijn voorafgaand aan de vergadering weggenomen en tijdens de vergadering toegelicht door buddy Robbert Hummelink en programmaregisseur Ati Beunk.

Antwoorden op de kritische geluiden:

- 1) *Te hoge begroting: middelen zijn alleen gevraagd voor projectleiding, organisatie van verbindersbijeenkomsten en appelboorsessies, doorontwikkeling van en marketing op Tessa Verbindt en onderzoek naar verbinders en onderzoek tbv gebruik van data. We maken een kostenefficiëntieslag door alle bestaande verbinders vanuit een bestaande rol samen te brengen. Zij zien de meerwaarde vanuit dit traject, doordat hun kennis wordt verrijkt door verbindersbijeenkomsten en Tessa Verbindt. Nb. wordt er 'maar' €39.800 uit de RD gehaald. Provincie, Rabobank en HAN financieren 80 % van het project.*
- 2) *8RHK als penvoerder: advies vanuit subsidieadviseur en financieel adviseur van 8RHK ambassadeurs:*
 - *Financiële redenen:*
Oorspronkelijk was het idee een stichting op te richten, wat voor ruim een ton aan btw extra zou zorgen.
Oprichting van een stichting hoeft niet, dus oprichtingskosten zijn niet van toepassing en komen te vervallen.
 - *EZ komt tot structurele stelselwijziging, dit zal nog 2 tot 3 jaar duren*
Tot die tijd vormt 8RHK als penvoerder een tijdelijke oplossing. De kostenefficiëntieslag die EZ verwacht te gaan doen door aanbod te ontdebellen, zal vanuit de visie van EZ ten gunste gaan komen aan de regio's. De visie van EZ is dat de regionale ecosystemen de landelijke ambitie moeten gaan realiseren, vandaar de (financiële) steun vanuit EZ.
 - *Data als bron: Kennisbank (onder Tessa Verbindt) wordt in de regio belegd / eigenaarschap*

	3) <u>Rol van VNO als klankbordgroep</u> : Het bestuur van VNO-NCW is geïnformeerd, voorzitter Carolien Nijhuis staat achter het project.

Besproken in Thematafel:	03-07-2025
Datum:	04-07-2025

Verslag Algemeen Bestuur

Datum 02-07-2025
Tijd 10:00 - 11:30
Locatie De SteCK (Raadhuisstraat 25, 7001 EX DOETINCHEM)
Voorzitter Joris Bengevoerd

1 **Opening en mededelingen**

Welkom aan mw. A.M. Fellingier en mw. L. Werger.
P. van Domburg is verhinderd.

2 **Lobby Brussel**

J. van Oostrum vindt het niet helder wat we met de adviezen van Publyon doen en hoe de samenwerking met andere Regio's daarin is. De waterweerbaarheidsstrategie is nieuw voor hem, terwijl hij vanuit de regio hier zeer actief mee bezig is. Hij wil graag het gesprek over wat we met de regio hierin willen en wat we dan daarvoor in Brussel gaan doen. Hij mist nu de verbinding.

J. Bengevoerd antwoordt dat Publyon voor ons dingen signaleert in Brussel en dat aan ons doorgeeft, zodat we kunnen kijken wat we daarop kunnen of willen doen. Een van die dingen is de waterweerbaarheidsstrategie. Het zeker belangrijk om dit te verbinden. Dit jaar is N. Eppich (sinds maart) parttime verbonden aan de regio om de verbinding tussen Brussel en regio steviger te maken. Publyon is daarbij aangever. Dat vraagt ook even tijd.

Afgesproken wordt dat N. Eppich met J. van Oostrum afstemt over de adviezen van Publyon in het algemeen en de waterweerbaarheid in het bijzonder. **Actie N. Eppich**

M. Boumans geeft aan dat de lobby in Brussel ook de doorontwikkeling raakt. In het najaar willen we dit af te ronden.

A. Bronsvoort vraag of de ondernemers voldoende zijn aangehaakt bij Tech.Land.

W. Stortelder antwoordt dat dat nog niet zo is. Morgen is er een toelichting van Tech.Land aan de thematafel Smart Werken & Innovatie. Het is wel belangrijk dat de ondernemers aangehaakt zijn. M. Boumans vraagt zich af of het verstandig is om hier (weer) een buitenboordmotor voor de organiseren.

3 **Werving kwartiermaker Cultuur en Erfgoed Akkoord Achterhoek**

Het algemeen bestuur is positief om in te zetten op een kwartiermaker Cultuur en Erfgoed. Het tijdelijk -voor 2 jaar- onderbrengen bij de regio kan gezien worden als experiment. Ook gelet op de doorontwikkeling. Gevraagd wordt om de formulering rondom het alternatief wat te nuanceren, de personeelscomponent kan ook wat zakelijker. **Actie. W. Stortelder**

I. Rensink geeft mee dat hiermee wel voor een wat ingewikkelde constructie gekozen wordt, omdat het penvoerderschap al bij één gemeente ligt. Er zijn voldoende voorbeelden waarin dat ook werkt. Verder is er dit jaar op verzoek van het bestuur een structureel sluitende begroting opgesteld, gelet op het geformuleerde risico kan dit onder druk komen te staan.

A.M. Fellingier geeft mee dat het misschien goed is om eerst de inhoudelijke discussie rondom taak en rol van de Regio af te wachten.

J. van Oostrum geeft aan dat op dit moment dit soort regionale rollen verschillend worden ingevuld. Neem dat mee in de doorontwikkeling van taak en rol van de Regio. Het algemeen bestuur stemt in met het voorstel en geeft mee om dit en andere voorbeelden te betrekken in de doorontwikkeling. **Actie M. Boumans en J. Bengevoord.**

4 Jaarstukken 2024

Het algemeen bestuur stemt in met de jaarstukken en met het toevoegen van € 27.707 aan het investeringsfonds.
Het accountantsverslag wordt voor kennisgeving aangenomen.

5 Bestuursrapportage januari – april 2025 en 1e verzamelwijziging 2025

Het algemeen bestuur neemt kennis bestuurs- en budgetrapportage januari tot en met april 2025 en stemt in met de 1e (budgettaire neutrale) verzamelwijziging 2025.

6 Controleprotocol 2025

Het algemeen bestuur stemt in met het controleprotocol en daarmee met de genoemde beslispunten.

7 Eind- en voortgangsrapportages Gebiedsopgave/Gebiedsagenda 2024 en Regio Deal

Het algemeen bestuur stelt de Eindrapportage Gebiedsopgave (Bulk 2) en voortgangsrapportage Gebiedsagenda 2024 (Bulk 3) vast.

Deze kan ingediend worden bij provincie Gelderland.

Het algemeen bestuur stemt in met het korte verslag uitvoering Regio Deal 2024.

Deze wordt voor 15 juli toegezonden aan het ministerie van VRO.

I. Rensink meldt dat de accountant een goedkeurende verklaring heeft afgegeven voor Bulk 2.

8 Stand van zaken inhoudelijke agenda (mondeling)

I. Rensink meldt dat de regisseurs de input van 22 mei aan het verwerken zijn. Met name op de inhoudelijke agenda. Met de Achterhoek Raad is er op 23 juni een werksessie gehouden om ook een stap te zetten in de doorontwikkeling van de Raad. De zomer wordt gebruikt om een voorstel te maken. Samen met de gemeentesecretarissen kijkt zij ook naar het meenemen van /creëren van draagvlak bij de gemeenten.

Gevraagd wordt of er nieuwe inzichten zijn ontstaan na 22 mei.

M. Boumans antwoordt dat veel mensen hechten aan “hun stoel/positie”. De thematafels zijn ook erg omvangrijk geworden. Dat vindt hij zorgelijk, want een meer flexibele samenwerking is wenselijk. Betrokkenheid kun je ook flexibel en anders organiseren. Ook zit er verschil in opvatting waar de Regio voor is (wat we zouden moeten doen/waar we echt van zijn).

Ook binnen de Raad zijn er verschillen van inzicht. Lijn lijkt wel dat de meeste fracties in de Raad willen blijven (dus niet kleiner) omdat de ontmoeting 3 keer per jaar als waardevol wordt gezien. Daarnaast is er behoefte aan meer het inhoudelijke gesprek voeren.

Na de zomer komt er een voorstel, dat zal nog wel om veel toelichting en gesprekken vragen.

N.a.v. geeft I. Rensink aan dat binnen de organisatie echt de behoefte en energie zit om een volgende stap te maken. Er is ook behoefte aan meer verbinding met het bestuur. J. Bengevoerd geeft mee om ook te kijken naar een hybride werkgeverschap (60% regio/ 40% gemeenten of organisatie). Dit gebeurt ook in Zuid Limburg.

9 Verslag van de vergadering van 28 mei 2025

Het verslag wordt vastgesteld.

10 Rondvraag en belangrijke data

De werkbezoeken in de Gelderse zomerweek gaan niet door.

A. Stapelkamp meldt dat er een ontmoeting is geweest tussen Leader Achterhoek en Leader Bocholter Aa. Er zitten mooie verbindingen, onder anderen op Food. Mogelijk kan dit worden uitgewerkt tot een Euregionaal project.

M. Boumans bedankt J. Bengevoerd voor zijn inzet voor de Regio. Ruim 8 jaar samengewerkt aan de Achterhoek. Dat gaan we missen.

J. Bengevoerd is dankbaar voor de samenwerking. Er zijn heel veel goede stappen gezet. Goed om nu weer een nieuwe stap te maken. We staan er goed op in Brussel en Den Haag. Advies om de burgemeesters goed aangehaakt te houden bij de lobby. De burgemeesters zijn uitgenodigd in Brabant.

Vastgesteld d.d. 10 september 2025

**drs. I Rensink,
secretaris/directeur**

**mr. M. Boumans MBA MPM,
voorzitter**